

Службен весник

на Република Македонија

Број 191

4 ноември 2015, среда

година LXXI

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
5251. Одлука за давање на согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Урбанистички план за село Климентани за изградба на објекти со намена А-домување, Б-комерцијални и деловни намени, В-јавни институции, Г-производство, дистрибуција и сервиси, Д-зеленило и рекреација, Е-инфраструктура КО Климентани општина Дебарца.....	2	5255. Правилник за посебните критериуми за запишување на ученици во спортска академија	9
5252. Решение за именување членови на Управниот одбор на Агенцијата за управување со одземен имот.....	6	5256. Правилник за начинот и посебните критериуми за доделување на месечна стипендија на ученици во спортска академија	10
5253. Решение за именување заменик на директорот на Агенцијата за иселеништво	6	5257. Правилник за формата и содржината на потврдата за поседување на способности за спортски вештини за запишување во спортска академија	10
5254. Правилник за начинот на проверката на способностите за спортски вештини на учениците за запишување во спортска академија, спортските федерации кои учествуваат во проверката, како и бодирањето на резултатите од проверката на спортските способности	6	5258. Правилник за постапки, процедури и минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухопловите	12
		5259. Правилник за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот.....	14
		5260. Правила за снабдување со електрична енергија	69

	Стр.		Стр.
5261. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за утврдување на референтни цени на лекови кои се на Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија.....	85	Резолуции на Советот за безбедност на Обединетите нации со кои се воведува, изменува или укинува режим на санкции против држави, ентитети или поединци	
5262. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на користење, пристап, издавање, чување и заштита на податоците од информациониот систем на ФЗОМ достапни на ВЕБ порталот.....	88	8. Одлука за воведување на рестриктивни мерки согласно Одлуката за спроведување (ЗНБП) 2015/973 на Советот од 22 јуни 2015 година за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија.....	2
5263. Правилник за изменување на Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување	91	9. Одлука за воведување на рестриктивните мерки заради закани кон меѓународниот мир и безбедност причинети од терористички и екстремистички акти, согласно Резолуцијата 2196 (2015) за Централно Африканската Република на Советот за безбедност на Обединетите Нации.....	5
5264. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за утврдување на постапка за определување на месечниот износ на средствата кои здравствената установа може да ги добие за издадени лекови на рецепт од листата на лекови на товар на средствата на Фондот	91	Огласен дел.....	1-40

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

5251.

Врз основа на член 49 став 7 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/07, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15 и 154/15), а во врска со член 23 од Законот за изменување и дополнување на Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република на Македонија“ бр.72/15), Владата на Република Македонија, на седницата одржана 28.10.2015 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕНАМЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА СЕЛО КЛИМЕШТАНИ ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ СО НАМЕНА А-ДОМУВАЊЕ, Б-КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ, В-ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ, Г-ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ, Д-ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА, Е-ИНФРАСТРУКТУРА КО КЛИМЕШТАНИ ОПШТИНА ДЕБАРЦА

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Урбанистички план за село Климештани за изградба на објекти со намена А-домување, Б-комерцијални и деловни намени, В-јавни институции, Г-производство, дистрибуција и сервиси, Д-зеленило и рекреација, Е-инфраструктура КО Климештани, општина Дебарца.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена, со вкупна површина од 154307м², ги има следните катастарски индикации:

Катастарска парцела бр.	Катастарска општина	Викано место	Катастарска култура	Катастарска класа
144	Климештани	Село	камењар	0
145	Климештани	Село	камењар	0
331	Климештани	Село	камењар	0
537	Климештани	Сатеска	камењар	0
554	Климештани	Сатеска	камењар	0
354/1	Климештани	Село	камењар	0
345	Климештани	Село	камењар	0
342	Климештани	Село	камењар	0
325	Климештани	Село	камењар	0
495	Климештани	Поле	лозје	3
389	Климештани	Поле	лозје	3
393	Климештани	Село	лозје	3
490/1	Климештани	Поле	лозје	3
335	Климештани	Село	лозје	3
157	Климештани	Село	лозје	3
526/2-дел	Климештани	Поле	лозје	3
555/3	Климештани	На река	лозје	3
550/2	Климештани	Сатеска	лозје	3
552	Климештани	Сатеска	лозје	3
550/1	Климештани	Сатеска	лозје	3
489/2	Климештани	Поле	лозје	3
538	Климештани	Сатеска	лозје	3
526/4	Климештани	Поле	лозје	3
490/3	Климештани	Во ограѓе	лозје	3
495	Климештани	Поле	нива	4
498	Климештани	Поле	нива	4
143	Климештани	Село	нива	4
155	Климештани	Село	нива	4
154	Климештани	Село	нива	4
141	Климештани	Село	нива	4
348	Климештани	Село	нива	4
343	Климештани	Село	нива	4
555/1	Климештани	Сатеска	нива	4
555/4	Климештани	Сатеска	нива	4
555/9	Климештани	Сатеска	нива	4
490/2	Климештани	Поле	нива	4
493/1	Климештани	Поле	нива	4
313	Климештани	Село	нива	4
322	Климештани	Село	нива	4
142	Климештани	Село	нива	4
318	Климештани	Село	нива	4
327	Климештани	Село	нива	4
329	Климештани	Село	нива	4
337	Климештани	Село	нива	4
555/2	Климештани	На река	нива	4
555/5	Климештани	На река	нива	4

555/8	Климештани	На река	нива	4
555/7	Климештани	На река	нива	4
493/2	Климештани	Пред кука	нива	4
147	Климештани	Село	нива	4
496	Климештани	По река	нива	4
497/1	Климештани	Во ограѓе	нива	4
497/2	Климештани	Во ограѓе	нива	4
315	Климештани	Село	нива	4
330	Климештани	Село	нива	4
153	Климештани	Село	нива	4
333	Климештани	Село	нива	4
334	Климештани	Село	нива	4
336	Климештани	Село	нива	4
555/10	Климештани	По река	нива	4
500/1	Климештани	Лазипште	нива	4
555/6	Климештани	По река	нива	4
494	Климештани	Поле	нива	4
489/2	Климештани	Поле	нива	4
314	Климештани	Село	нива	4
316	Климештани	Бранејнца	нива	4
317	Климештани	Село	нива	4
319/3	Климештани	Село	нива	4
324	Климештани	Село	нива	4
156	Климештани	Село	нива	4
341	Климештани	Село	нива	4
489/1	Климештани	Поле	нива	4
311	Климештани	Село	пасиште	4
338	Климештани	Село	пасиште	4
312	Климештани	Село	пасиште	4
486	Климештани	Поле	нива	5
389	Климештани	Поле	нива	5
390	Климештани	Поле	нива	5
504	Климештани	Поле	нива	5
355/1	Климештани	Село	нива	5
355/3	Климештани	Село	нива	5
485/2-дел	Климештани	Поле	нива	5
487/2	Климештани	Поле	нива	5
320	Климештани	Село	нива	5
347	Климештани	Село	нива	5
502	Климештани	Поле	нива	5
326	Климештани	Село	нива	5
356/1	Климештани	Село	нива	5
356/2	Климештани	Село	нива	5
507/1	Климештани	На река	нива	5
354/2	Климештани	Село	нива	5
354/3	Климештани	Село	нива	5
354/4	Климештани	Село	нива	5
354/5	Климештани	Село	нива	5
354/6	Климештани	Село	нива	5
526/3-дел	Климештани	Поле	нива	5
291	Климештани	Бранејнца	нива	5
486/2	Климештани	Поле	нива	5
487/1	Климештани	Во ограѓе	нива	5
290/2	Климештани	Бранејнца	нива	5
391	Климештани	Поле	нива	5
534	Климештани	Сатеска	нива	5
535	Климештани	Сатеска	нива	5

536	Климештани	Сатеска	нива	5
503/1	Климештани	Село	нива	5
355/2	Климештани	Село	нива	5
527-дел	Климештани	По река	нива	5
454-дел	Климештани	Поле	нива	5
526/3-дел	Климештани	Поле	нива	5
551	Климештани	Сатеска	нива	5
552	Климештани	Сатеска	нива	5
506/1	Климештани	Поле	нива	5
506/2	Климештани	Поле	нива	5
506/3	Климештани	Поле	нива	5
539	Климештани	Сатеска	нива	5
501/1	Климештани	Поле	нива	5
488/1	Климештани	Поле	нива	5
350	Климештани	Село	нива	5
351	Климештани	Село	нива	5
518	Климештани	Поле	нива	5
519-дел	Климештани	Поле	нива	5
505	Климештани	Поле	нива	5
522-дел	Климештани	Поле	нива	5
290/1	Климештани	Бранејнца	нива	5
523-дел	Климештани	Поле	нива	5
488/2	Климештани	Поле	нива	5
503/2	Климештани	Поле	нива	5
538	Климештани	Сатеска	нива	5
508/1	Климештани	Поле	нива	5
485/1-дел	Климештани	Преспа	нива	5
509-дел	Климештани	Поле	нива	5
528-дел	Климештани	Поле	нива	5
358/1	Климештани	Село	нива	6
392-дел	Климештани	Под село	нива	6
393	Климештани	Село	нива	6
394/2	Климештани	Поле	нива	6
404	Климештани	Поле	нива	6
295	Климештани	Село	нива	6
387/1	Климештани	Тумба	нива	6
387/2	Климештани	Тумба	нива	6
388	Климештани	Поле	нива	6
402	Климештани	Поле	нива	6
297	Климештани	Под Црква	нива	6
360	Климештани	Село	нива	6
394/1	Климештани	Поле	нива	6
293	Климештани	Село	нива	6
294	Климештани	Село	нива	6
403/3	Климештани	Поле	нива	6
403/1	Климештани	Поле	нива	6
403/1	Климештани	Поле	нива	6
403/2	Климештани	Поле	нива	6
357	Климештани	Село	нива	6
358/2	Климештани	Село	нива	6
386	Климештани	Поле	нива	6
139	Климештани	Село	нива	7
137	Климештани	Село	нива	7
138	Климештани	Село	нива	7
140	Климештани	Село	нива	7
136	Климештани	Село	нива	7
Вкупна површина на земјиштето во плански опфат:			195500m ²	

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.42-10422/1
28 октомври 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

5252.

Врз основа на член 14 од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/2008, 145/2010, 104/2013, 187/2013, 43/2014, 160/2014, 97/2015 и 148/2015), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 28 октомври 2015 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЧЛЕНОВИ НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА АГЕНЦИЈАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОДЗЕМЕН ИМОТ

1. За членови на Управниот одбор на Агенцијата за управување со одземен имот, за време од два месеци, се именуваат:

- Владимир Спиркоски,
- Адријана Сливоска,
- Мери Дика – Георгиевска,
- Миле Мојсовски.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.24 – 1117/1
28 октомври 2015 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

5253.

Врз основа на член 51 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр.58/2000, 44/2002, 82/2008, 167/2010 и 51/2011), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 20 октомври 2015 година, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ИСЕЛЕНИШТВО

1. За заменик на директорот на Агенцијата за иселеништво, се именува Осман Шукриу, досегашен заменик на директорот на Агенцијата.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.24 – 1117/1
20 октомври 2015 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

5254.

Врз основа на член 11 од Законот за спортска академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/14, 129/15 и 146/15), министерот за образование и наука донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ НА ПРОВЕРКАТА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА СПОРТСКИ ВЕШТИНИ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО СПОРТСКА АКАДЕМИЈА, СПОРТСКИТЕ ФЕДЕРАЦИИ КОИ УЧЕСТВУВААТ ВО ПРОВЕРКАТА, КАКО И БОДИРАЊЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ПРОВЕРКАТА НА СПОРТСКИТЕ СПОСОБНОСТИ

I. ОПШТА ОДРЕДБА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот на проверката на способностите за спортски вештини на учениците за запишување во спортска академија, спортските федерации кои учествуваат во проверката, како и бодирањето на резултатите од проверката на спортските способности.

II. СПОРТСКИ ФЕДЕРАЦИИ

Член 2

Националните спортски федерации кои учествуваат во проверката на способностите за спортски вештини на учениците во спортската академија се:

- Фудбалска федерација на Република Македонија,
- Кошаркарска федерација на Република Македонија,
- Ракометна федерација на Република Македонија и
- Македонска тениска федерација.

III. НАЧИН НА ПРОВЕРКА НА СПОСОБНОСТИТЕ ЗА СПОРТСКИ ВЕШТИНИ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО СПОРТСКА АКАДЕМИЈА И БОДИРАЊЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ПРОВЕРКАТА НА СПОРТСКИТЕ СПОСОБНОСТИ

Член 3

Бодирањето на резултатите од проверката на способностите за спортски вештини на учениците кандидати за запишување во паралелките за фудбал во спортска академија се врши во две фази.

Во првата фаза од проверката бодирањето се врши врз основа на способностите на ученикот за:

- смисла за игра (способност за наоѓање решенија за различни ситуации во играта), до 5 бода,
- брзинско-силови способности (експлозивност, брзина на реакција со топка и промена на ситуација, брзина на поединечни движења, брзина на промена на правец на движење со и без топка), до 5 бода,
- владеење со топка (природен контакт со топката), до 5 бода,
- волеви способности (борбеност, истрајност, храброст, агресивност, дисциплина), до 5 бода и
- телесна градба, до 5 бода.

По првата фаза од проверката бодовите се собираат и се делат со бројот на критериуми при што се добива просечна оценка.

По добивањето на просечната оценка од ставот 3 на овој член, од страна на стручниот тим за проверка на способностите за спортски вештини на учениците кои се запишуваат во спортска академија (во натамошниот текст: стручниот тим) се дава финална оценка (од 1-5 бода) и се добива конечната оценка.

Во втората фаза од проверката бодирањето се врши врз основа на способностите на ученикот за:

- теренски (фудбалски) тестови ВАМЕВАЛ, БАН-ГСБОО, КАЗОРЛА, Т-ТЕСТ и слично, до 5 бода,
- лабораториско-биохемиски тестирања, до 5 бода и
- психолошко-социјални тестирања, до 5 бода.

По втората фаза од проверката бодовите се собираат и се делат со бројот на критериуми при што се добива просечна оценка.

По добивањето на просечната оценка од ставот 6 на овој член, од страна на стручниот тим се дава својата финална оценка (од 1-5 бода) и се добива конечната оценка.

Член 4

Бодирањето на резултатите од проверката на способностите за спортски вештини на учениците кандидати за запишување во паралелките за кошарка во спортска академија се врши во три фази.

Во првата фаза од проверката се вршат општи и специфични здравствени прегледи на кандидатите, врз основа на кои се доставува потврда од надлежна здравствена установа дека кандидатот е способен за тренинг и натпревари, и истото е предуслов кандидатот да може да го помине тестирањето и се запише во спортска академија.

Во втората фаза од проверката бодирањето се врши врз основа на способностите на ученикот за:

- водење на топка (контрола на топка), до 5 бода,
- дриблинг (преден, заден, ролинг, под нога), до 5 бода,
- додавање на топка (директно, индиректно, со една и две раце), до 5 бода,
- двочекор (од разни правци, лев, десен), до 5 бода,
- кошаркарски став и движење во игра во напад и одбрана, до 5 бода,
- шутирање на кош (скокшут од разни позиции), до 5 бода,
- демаркирање - видови на демаркирање, до 5 бода,
- поставување на блокади (на топка и од топка) и отворање, до 5 бода,
- затворање на кош и скок по топка, до 5 бода и
- чувство за игра на два коша (игра 5 на 5), до 5 бода.

По завршената втора фаза од проверката бодовите се собираат и врз основа на добиениот резултат се прави ранг -листа на учениците.

Во третата фаза од проверката на учениците им се вршат мерења на антропометриски мерки, телесниот состав и проценки на општи моторни и специфично моторни способности со помош на моторни тестови, кои се бодираат на следниот начин:

1) Антропометриски критериуми:

- висина на тело, до 5 бода,
- тежина на тело, до 5 бода,
- распон на раце, до 5 бода,
- индекс на телесна маса (БМИ), до 5 бода,
- процент на масно ткиво, до 5 бода и
- процента на мускулна маса, до 5 бода.

2) Општи моторни услови:

- трчање на 20 метри (од висок старт), до 5 бода,
- тапинг со рака, до 5 бода,
- длабок претклон во сед, до 5 бода,
- скок во далечина од место, до 5 бода,
- висење во згиб, до 5 бода,
- подигнување на трупот за 30 секунди, до 5 бода,
- фламинго, до 5 бода, и
- чуњесто трчање 4 по 100 метри, до 5 бода.

3) Специфични моторни тестови:

- Камиказа со топка, до 5 бода,
- Контрола на дриблинг, до 5 бода,
- Движење во одбрамбен кошаркарски став 6x4 метри, до 5 бода,
- Продор на кош со положување за 30 секунди, до 5 бода, и

- Тест за кошаркарска прецизност – шут од пет позиции, до 5 бода.

4) Функционални тестови:

- аеробна способност (директно метода-гасна анализа), до 5 бода,
- анаеробна издржливост (анализа на лактати), до 5 бода, и
- анализа на епифизни рскавици (утврдување на хронолошко-биолошка возраст), до 5 бода.

Член 5

За секој ученик кандидат на кого се врши проверката на способностите за спортски вештини за запишување во паралелките за кошарка во спортска академија, резултатот во сантиметри, килограми, проценти и секунди се запишува од страна на стручниот тим во контролен лист.

Врз основа на добиените резултати се прави ранг-листата на најдобрите ученици кандидати.

Член 6

Бодирањето на резултатите од проверката на способностите за спортски вештини на учениците кандидати за запишување во паралелките за ракомет во спортска академија се врши во две фази.

Во првата фаза од проверката бодирањето се врши врз основа на способностите на ученикот за:

- водење на топка (контрола на топка), до 5 бода,
- дриблинг со топка (директно, индиректно, со една рака), до 5 бода,
- додавање на топка (директно во висина на глава, зад грб, позади грб), до 5 бода,
- ракометен став во одбрана (странично одбрамбено движење), до 5 бода,
- шутирање на гол (скок-шут основни, основен шут од тло со иста нога и спротивна нога), до 5 бода,
- финта (еднострана финта во појаката страна со промена на правец на движење, еднострана финта во послаба страна со промена на правец на движење), до 5 бода,
- поставување на блокади (на правец на додавање и на топка), до 5 бода и
- чувство на игра на два гола (игра 6 на 6), до 5 бода.

Во втората фаза од проверката на учениците им се вршат мерења на антропометриски мерки, телесниот состав и проценки на општи моторни и специфично моторни способности со помош на моторни тестови, кои се бодираат на следниот начин:

1) Антропометриски критериуми:

- планиметриски параметар на дланка, до 5 бода,
- висина на тело, до 5 бода,
- тежина на тело, до 5 бода,
- распон на раце, до 5 бода,
- индекс на телесна маса (БМИ), до 5 бода,
- процент на масно ткиво, до 5 бода и
- процента на мускулна маса, до 5 бода.

2) Општи моторни услови:

- тапинг со рака, до 5 бода,
- тапинг со нога, до 5 бода,
- трчање на 20 метри (од висок старт), до 5 бода,
- тест на седење, до 5 бода,
- скок во далечина од место,
- скок во висина од место, до 5 бода,
- скок шут на гол, до 5 бода,
- подигнување на трупот за 30 секунди, до 5 бода,
- абалаков тест, до 5 бода и

- тест за брзина, агилност и координација (5 по 10 метри) до 5 бода.

3) Специфични моторни тестови:

- Т-тест, до 5 бода,
- камиказа со топка, до 5 бода,
- додавање и фаќање на топка од сид за 30 секунди со две раце, до 5 бода,

- движење во одбрамбен ракометен став, до 5 бода,

- брзина на шутирање-10 топки, до 5 бода и

- тест за ракометна прецизност, до 5 бода,

4) Функционални тестови:

- аеробна способност (Бруце метода), до 5 бода,

- анаеробна издржливост (анализа на лактати), до 5 бода, и

- анализа на епифизни рскавици (утврдување на хронолошко-биолошка возраст), до 5 бода.

Член 7

Бодирањето на резултатите од проверката на способностите за спортски вештини на учениците кандидати за запишување во паралелките за тенис во спортска академија се врши во две фази.

Во првата фаза од проверката се вршат здравствени прегледи на кандидатите, врз основа на кои се доставува потврда од надлежна здравствена установа дека кандидатот е способен за тренинг и натпревари, и истото е предуслов кандидатот да може да го помине тестирањето и се запише во спортска академија.

Во првата фаза од проверката бодирањето се врши врз основа на:

- пласманот на ранг - листата на Европската тениска федерација до 14 или 16 години, кој се бодува до 30 бода, и тоа:

Пласман	1-100	101-200	201-300	301-400	401-550	551-700	701-
Бодови	30	25	20	15	10	5	0

- пласманот на ранг - листата на Македонската тениска федерација до 14 или 16 години, кој се бодува до 20 бода, и тоа:

Пласман	1-10	11-20	21-30	30-
Бодови	20	10	5	0

- положен практичен тест „Интернационален тениски број“ (во натамошниот текст: ИТН тестот), кој се бодува на следниот начин:

	ИТН 1-3	ИТН 4	ИТН 5	ИТН 6	ИТН 7	ИТН 8	ИТН 9-10
Бодови	50	45	40	30	20	10	0

Со ИТН тестот кој содржи пет дела кандидатите се проверуваат за нивното тениско ниво.

Поединечни тестови кои го составуваат ИТН тестот се:

- Тест за доследност и сила кај игра од основна линија,

- Тест за прецизност и сила кај игра од основна линија,

- Тест за прецизност и сила кај игра на мрежа,

- Тест за прецизност и сила кај сервис и

- Тест за агилност и движење на терен.

За секој од поединечните тестови играчите добиваат бодови согласно меѓународната табела за ова тестирање.

Откако ќе се соберат сите бодови од поединечните тестови кандидатите добиваат интернационален број од 1 до 10, каде број 1 е највисоко ниво, а број 10 е најниско ниво и согласно добиениот интернационален

број се доделуваат бодови кои се додаваат на бодовите од пласманите на ранг - листата на Европската тениска федерација и ранг - листата на Македонската тениска федерација и се изготвува завршната ранг-листа од првата фаза.

Бодовите од ИТН тестот се доделуваат согласно став 2 алинеја 3 на овој член, при што може да се доделат до 50 бода.

Кандидатите кои освоиле од 81 до 100 бода не одат во втората фаза од проверката.

Кандидатите кои освоиле од 31 до 80 бода се повикуваат во втората фаза од проверката.

Во втората фаза на проверка, бодирањето се врши преку меч ситуација со проверка на индикатори кои се потребни за секој тенисер.

Кандидатите се оценуваат за нивното техничко-тактичко ниво, физичка подготовка и психолошкото ниво, при што може да се доделат до 100 бода.

Кандидатите се оценуваат преку следните индикатори:

- играчот го употребува вториот удар за отворање на теренот откако ќе го исфрли противникот надвор од теренот со успешен сервис или ретерн, до 15 бода

- кај играта од основната линија играчот демонстрира способност да одигра соодветни удари во зависност од квалитетот на топката од противникот а земаки ја предвид сопствената положба на теренот, до 15 бода

- играчот покажува разбирање за слабите страни на противникот и истите ги користи со цел создавање предност во поенот, до 10 бода

- играчот ги употребува можностите да одржи офанзивна позиција после високи дефанзивни топки одиграни од противникот (со одигрување во кревање, драјв волеј или смеч по отскок од основната линија), до 15 бода

- играчот употребува удари во сенка помеѓу поени-те да постигне оптимално движење (подесување на техничките вештини), до 10 бода

- играчот употребува ритуали помеѓу поените (внесува четири фази на подготовка за одигрување на следниот поен), до 10 бода

- играчот употребува форхенд 60-70% од теренот кај момчињата и 60% од теренот кај девојчињата кај топки кои отскокнуваат во висина на рамењата, до 15 бода и

- играчот врши притисок со првиот сервис и со неговите оружја кога ретернира втор сервис доколку ситуацијата му дозволува, до 10 бода.

Кандидатите кои освоиле од 0 до 75 поени не се запишуваат во спортска академија.

Кандидатите кои освоиле од 76 до 100 бода се запишуваат во спортска академија.

Член 8

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по претходно добиена согласност од Владата на Република Македонија.

Бр.20-16129/1
14 ноември 2015 година
Скопје

Министер,
Абдилаким Адеми, с.р.

5255.

Врз основа на член 9 став (3) од Законот за спортска академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/14, 129/15 и 146/15), министерот за образование и наука донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ПОСЕБНИТЕ КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА УЧЕНИЦИ ВО СПОРТСКА АКАДЕМИЈА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат посебните критериуми за запишување на ученици во спортска академија.

Член 2

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за фудбал во спортска академија во прва фаза:

- смисла за игра (способност за наоѓање решенија за различни ситуации во играта),
- брзинско-силови способности (експлозивност, брзина на реакција со топка и промена на ситуација, брзина на поединечни движења, брзина на промена на правец на движење со и без топка),
- владеење со топка (природен контакт со топката),
- волеви способности (борбеност, истрајност, храброст, агресивност, дисциплина) и
- телесна градба.

Член 3

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за фудбал во спортска академија во втора фаза се:

- резултати од теренски (фудбалски) тестови ВА-МЕВАЛ, БАНГСБОО, КАЗОРЛА, Т-ТЕСТ и др.,
- резултати од лабораториско-биохемиски тестирања и
- резултати од психолошко-социјални тестирања.

Член 4

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за кошарка во спортска академија се:

- А) Кошаркарски критериуми:
- водење на топка (контрола на топка),
 - дриблинг (преден, заден, ролинг, под нога,
 - додавање на топка (директно, индиректно, со една и две раце),
 - двочекор (од разни правци, лев, десен),
 - кошаркарски став и движење во игра во напад и одбрана,
 - шутирање на кош (скокшут од разни позиции),
 - демаркирање - видови на демаркирање,
 - поставување на блокади (на топка и од топка) и отворање,
 - затворање на кош и скок по топка и
 - чувство за игра на два коша (игра 5 на 5).
- Б) Антропометриски критериуми:
- висина на тело,
 - тежина на тело,
 - распон на раце,
 - индекс на телесна маса (БМИ),
 - процент на масно ткиво,
 - процента на мускулна маса.
- В) Општи моторни услови:
- трчање на 20 метри (од висок старт),
 - тапинг со рака,
 - длабок претклон во сед,
 - скок во далечина од место,

- скок во висина од место,
 - подигнување на трупот за 30 секунди,
 - фламинго и
 - тесат за брзина, агилност и координација.
- Г) Специфични моторни тестови:
- Т-тест,
 - камиказа со топка,
 - додавање и фрлање на топка од сид за 30 секунди со две раце,
 - движење во одбрамбен кошаркарски став 6 x 4 метри,
 - тест продор на кош со положување за 30 секунди и
 - тест за кошаркарска прецизност.
- Д) Функционални тестови:
- аеробна способност (директно метода-гасна анализа),
 - анаеробна издржливост (анализа на лактати) и
 - анализа на епифизни рскавици (утврдување на хронолошко-биолошка возраст).

Член 5

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за ракомет во спортска академија се:

- А) Ракометни критериуми:
- водење на топка (контрола на топка),
 - дриблинг со топка (директно, индиректно, со една рака),
 - додавање на топка (директно во висина на глава, зад грб, позади грб),
 - ракометен став во одбрана (странично одбрамбено движење),
 - шутирање на гол (скок-шут основен, основен шут од тло со иста нога и спротивна нога),
 - финта (еднострана финта во појаката страна со промена на правец на движење, еднострана финта во послаба страна со промена на правец на движење),
 - поставување на блокади (на правец на додавање и на топка) и
 - чувство на игра на два гола (игра 6 на 6).
- Б) Антропометриски критериуми:
- планиметриски параметар на дланка,
 - висина на тело,
 - тежина на тело,
 - распон на раце,
 - индекс на телесна маса (БМИ),
 - процент на масно ткиво и
 - процента на мускулна маса.
- В) Општи моторни услови:
- тапинг со рака,
 - тапинг со нога,
 - трчање на 20 метри (од висок старт),
 - тест на седење,
 - скок во далечина од место,
 - скок во висина од место,
 - скок шут на гол,
 - подигнување на трупот за 30 секунди,
 - абалаков тест и
 - тест за брзина, агилност и координација (5X10).
- Г) Специфични моторни тестови:
- Т-тест,
 - камиказа со топка,
 - додавање и фаќање на топка од сид за 30 секунди со две раце,
 - движење во одбрамбен ракометен став,
 - брзина на шутирање-10 топки и
 - тест за ракометна прецизност.
- Д) Функционални тестови:
- аеробна способност (Брусе метода),
 - анаеробна издржливост (анализа на лактати) и
 - анализа на епифизни рскавици (утврдување на хронолошко-биолошка возраст).

Член 6

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за тенис во спортска академија во прва фаза се:

- пласман на ранг листата на Европската тениска федерација до 14 или 16 години,
- пласман на ранг листата на Македонската тениска федерација до 14 или 16 години,
- успешно поминат практичен тест "Интернационален Тениски Број" - ИТН од 1-10 (1 е највисоко ниво, а 10 најниско ниво).

Член 7

Посебни критериуми за запишување на учениците кандидати за паралелките за тенис во спортска академија во втора фаза се:

- оценка на техничко-тактичко ниво на меч ситуација,
- оценка на физичка подготовка,
- оценка на психолошкото ниво во меч ситуација, и
- успешно поминати здравствени тестирања и добиена потврда од надлежна здравствена установа дека кандидатот е способен за тренинг и натпревари.

Член 8

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 20-16601/1
26 октомври 2015 година
Скопје

Министер,
Абдилаќим Адеми, с.р.

5256.

Врз основа на член 12-а став (3) од Законот за спортска академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/14, 129/15 и 146/15), министерот за образование и наука донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ И ПОСЕБНИТЕ КРИТЕРИУМИ ЗА
ДОДЕЛУВАЊЕ НА МЕСЕЧНА СТИПЕНДИЈА НА
УЧЕНИЦИ ВО СПОРТСКА АКАДЕМИЈА**

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот и посебните критериуми за доделување на месечна стипендија на учениците во спортска академија.

Член 2

За месечна стипендија може да конкурира редовен ученик запишан во спортска академија, согласно објавениот Конкурс за доделување на стипендии на редовни ученици запишани во спортска академија (во натамошниот текст: Конкурсот) и кој ги исполнува условите од член 12 - а став (1) од Законот за спортска академија.

Член 3

Учениците од член 2 од овој правилник кои конкурираат за месечна стипендија ја доставуваат следната документација:

- свидетелства за завршена прва, втора и/или трета година во спортска академија и
- доказ дека е редовен ученик во спортска академија.

Документацијата од став 1 на овој член ја прибавува и доставува самиот ученик.

Член 4

Од страна на Министерството за образование и наука се:

- врши прием и проверка на документацијата на кандидатите;

- изготвува конечен список на учениците на кои им се доделува месечна стипендија и истиот се објавува на интернет страницата на Министерството за образование и наука;

- доставува на одобрување до министерот за образование и наука конечниот список на кандидати на кои им се доделува месечна стипендија;

- известуваат сите кандидати по основ на изборот и
- решава во прв степен по жалби на учениците.

Член 5

Корисникот на месечна стипендија ја користи стипендијата врз основа на склучен договор со Министерството за образование и наука, со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски помеѓу давателот и корисникот на стипендијата.

Член 6

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 20-16602/1
26 октомври 2015 година
Скопје

Министер,
Абдилаќим Адеми, с.р.

5257.

Врз основа на член 10 став (5) од Законот за спортска академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/14, 129/15 и 146/15), министерот за образование и наука донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПОТВРДАТА
ЗА ПОСЕДУВАЊЕ НА СПОСОБНОСТИ ЗА
СПОРТСКИ ВЕШТИНИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ
ВО СПОРТСКА АКАДЕМИЈА**

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на потврдата за поседување на способности за спортски вештини за запишување во спортска академија.

Член 2

Потврдата за поседување на способности за спортски вештини за запишување во спортската академија се издава на образец во формат А4 во бела боја, кој е е даден во прилог и е составен дел на овој правилник.

Член 3

Образецот на потврдата од членот 2 од овој правилник содржи: назив „ПОТВРДАТА за поседување на способности за спортски вештини за запишување на спортска академија“, име татково име и презиме на ученикот на кој му се издава потврдата и за која паралелка се издава потврдата, основот за издавање на потврдата, број, дата и место на издавање на потврдата, место за потпис на претседателот на стручниот тим и место за печат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 20-16637/1
27 октомври 2015 година
Скопје

Министер,
Абдилаќим Адеми, с.р.

Образец

ПОТВРДА

за поседување на способности за спортски вештини за запишување

во спортската академија

Се потврдува дека ученикот _____
(име, татково име и презиме)

успешно ги помина сите фази на селекција за запишување во спортска академија за паралелката за _____.

Потврдата се издава од стручниот тим формиран со Решение бр. _____ од _____. 2015 година од министерот за образование и наука и служи за запишување на ученикот во спортска академија.

Бр.

_____ година

С к о п ј е

м.п

Претседател на стручниот тим

**АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО
ВОЗДУХОПЛОВСТВО**

5258.

Врз основа на член 64, а во врска со член 3 и член 65 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15 и 152/15), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ПОСТАПКИ, ПРОЦЕДУРИ И МИНИМУМ УС-
ЛОВИ ЗА БЕЗБЕДНО ПОЛЕТУВАЊЕ И СЛЕТУ-
ВАЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИТЕ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат постапките, процедурите и минимум условите за безбедно полетување и слетување на воздухопловите на аеродромите во Република Македонија кои се наменети за цивилен воздушен сообраќај.

Член 2

Во смисла на овој правилник поимот “Планински терен” претставува област над 1850 метри надморска височина.

Член 3

Процедурите за безбедно полетување и слетување на воздухопловите се изготвуваат согласно документот на ICAO Doc. 8168 OPS/611, Процедури за воздухопловна навигација - Операции на воздухоплови (Procedures for Air Navigation Services-Aircraft Operations - PANS-OPS), кој се смета за прифатен и се применува.

Член 4

При изработката на стандардните инструментални процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите покрај ICAO документот од член 3 на овој правилник, се користат и следните пропратни документи кои се прифатени и се применуваат:

а) ICAO Doc. 9371-AN/912/2, Прирачник со модели на процедури за Holding, Reversal и Racetrack (Template Manual for Holding, Reversal and Racetrack Procedures);

б) ICAO Doc. 9274-AN/904, Модел за ризик од судир (Collision Risk Model (CRM));

в) ICAO Doc. 9368, Прирачник за изработување на процедури за летање по инструменти (Instrument Flight Procedures Construction Manual);

г) ICAO Doc. 9881, Упатство за електронско чување на податоци за терен и препреки и аеродромско мапирање (Guidelines for Electronic Terrain, Obstacle and Aerodrome Mapping);

д) ICAO Doc. 9674-AN/946, Прирачник за светски геодетски систем 1984 (World Geodetic System 1984 (WGS-84) Manual);

ѓ) EUROCONTROL NAV.ET.ST10, Прирачник за изработување на процедури за процедури за завршно слетување за просторна навигација (Guidance Material for the Design of Terminal Procedures for Area Navigation);

е) ICAO Doc. 9906- AN/472, Прирачник за обезбедување на квалитет за изработка на процедури за летање (Quality assurance Manual for Flight Procedure Design, Volumes 1, 2, 3, 5, 6);

ж) ICAO Doc. 9365, Прирачник за операции во саккви временски услови (All Weather Operations Manual);

з) ICAO Doc. 9613, Прирачник за навигација врз основа на ефикасност, Дел 1 и 2 (Performance Based Navigation Manual volume 1 and 2);

с) ICAO Doc. 9573, RNAV Операции (RNAV Operations);

и) ICAO Doc. 8697, Прирачник за изготвување на воздухопловни карти (Aeronautical Chart Manual);

ј) ICAO Annex 4, Воздухопловни карти (Aeronautical Charts);

к) ICAO Annex 5, Единици за мерење (Units of Measurement);

л) ICAO Annex 6, Операции со воздухоплов (Aircraft Operations);

љ) ICAO Annex 11, Услуги на контрола на летање (Air Traffic Services);

м) ICAO Annex 14, volume I, Аеродроми (Aerodromes);

н) ICAO Annex 14, volume II, Хелидроми (Heliports);

њ) ICAO Annex 15, Услуги на воздухопловно информирање (Aeronautical Information Services);

о) EUROCONTROL Спецификации за потеклото на воздухопловните податоци, Дел 1 и 2 (Specification for the Origination of Aeronautical Data Volume 1 & 2 (EUROCONTROL-SPEC-154)) и

п) ICAO Doc. 9905, Прирачник за изготвување на процедури (Procedures design manual).

Член 5

(1) Дезигнираниот давател на услуги за воздухопловна навигација на територијата на Република Македонија, врз основа на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник, изработува стандардни процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите на аеродромите кои се наменети за цивилен воздушен сообраќај.

(2) Доколку одредена стандардна процедура за безбедно полетување и слетување не може да се примени, дезигнираниот давател на услуги за воздухопловна навигација, на барање на корисниците на аеродромот, операторот на аеродромот или по сопствена иницијатива, изготвува нестандартна процедура за безбедно полетување и слетување на воздухопловите со соодветна примена на документите од членовите 3 и 4 на овој правилник.

Член 6

(1) Агенцијата врши проверка на методологијата и применетите стандарди по кои е изготвена предложената стандардна, односно нестандартна процедура за безбедно полетување и слетување.

(2) Доколку со проверката од став (1) на овој член Агенцијата утврди дека одредена стандардна процедура за безбедно полетување и слетување на воздухопловите е изготвена согласно документите од членовите 3 и 4 на овој правилник, донесува решение за одобрување.

ње на процедурата, со кое го задолжува давателот на услуги на воздухопловна навигација процедурата да ја објави во Зборникот на воздухопловни информации.

(3) Доколку со проверката од став (1) на овој член Агенцијата утврди дека одредена нестандартна процедура за полетување и слетување на воздухопловите е безбедна и оправдана, донесува решение за одобрување на процедурата, со кое го задолжува давателот на услуги на воздухопловна навигација процедурата да ја објави во Зборникот на воздухопловни информации.

(4) Доколку Агенцијата утврди дека не се исполнети критериумите од ставовите (2) и (3) на овој член, донесува решение за одбивање на предложената стандардна, односно нестандартна процедура.

Член 7

(1) Давателот на услуги на воздухопловна навигација врши задолжителни периодични проверки и валидација на одобрените процедури за безбедно полетување и слетување на воздухопловите со цел да се утврди нивната континуирана усогласеност со критериумите содржани во документите од членовите 3, 4 и 8 на овој правилник, да се потврди соодветното надвишување на препреките, како и тоа дали процедурите ги задоволуваат барањата на корисниците.

(2) Проверките од став (1) на овој член давателот на услуги на воздухопловна навигација ги врши најмалку на секои пет години.

(3) Валидацијата на процедурите од став (1) на овој член, во однос на безбедното надвишување на препреките, давателот на услуги на воздухопловна навигација ја врши еднаш годишно по добивање на податоците од годишните геодетски мерења на препреките согласно Правилникот за начинот на користење, држување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот.

Член 8

(1) Минималните вредности на аеродромските оперативни минимуми (минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухоплови) и методот за нивно пресметување се пропишани во Subpart E на ЕУ Регулативата 3922/91 изменета со ЕУ Регулативите 2176/96, 169/1999, 2871/2000, 1592/2002, 1899/2006, 1900/2006, 8/2008 и 859/2008 кои се преземени согласно Анексот 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област ("Службен весник на Република Македонија" бр. 27/07 и 98/09), која се прифаќа и директно се применува и во JAR-OPS 3 Subpart E.

(2) Оперативните минимуми се изразуваат во:

- MDA/H (Minimum Descent Altitude/Height) - минимална апсолутна/релативна висина на снижување;
- RVR/VIS (Runway Visual Range/Visibility) - видливост по должина на пистата/Видливост и
- Ceiling (Height of Cloud Base) - база на облаци.

(3) Домашните оператори на воздухоплови ги определуваат аеродромските оперативните минимуми од став (2) на овој член за секој тип на воздухоплов, писта и приод за секој аеродром на кој планираат да оперираат врз основа на метод прифатлив за Агенцијата.

Член 9

(1) Во случај кога процедурата за безбедно полетување и слетување на воздухопловите или дел од процедурата навлегува во планински терен, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се утврдува согласно вредностите утврдени во ICAO Doc. 8168 OPS/611, Процедури за воздухопловна навигација - Операции на воздухоплови (Procedures for Air Navigation Services-Aircraft Operations - PANS-OPS), под услов надморската височина да изнесува најмногу 1850 метри.

(2) Во случај кога процедурата за безбедно полетување и слетување на воздухопловите или дел од процедурата навлегува во планински терен, а надморската височина е над 1850 метри, минималната висина за надвишување на препреките (MOC) се зголемува, и тоа:

1. За воздухопловни рути и STAR (Standard Arrival Routes)

- за 50 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и
- за 100% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри.

2. За SID (Standard Instrument Departure) и IAP (Instrument Approach)

- за 25 % кога надморската височина изнесува од 1851 до 2350 метри и - за 50% кога надморската височина изнесува повеќе од 2351 метри.

Член 10

(1) За секој аеродром во Република Македонија во Зборникот на воздухопловни информации се објавуваат податоци за:

- OCA/H (Obstacle Clearance Altitude/Height) - апсолутна релативна висина на надвисување на препреките;
- димензии и карактеристики на пистите;
- информации за визуелните и електронските навигациони средства;
- информации за препреките;
- средствата за одредување и известување на метеоролошките услови и
- други податоци.

(2) Операторите на воздухоплов ги определуваат оперативните минимуми од член 8 став (2) на овој правилник, за секој тип на воздухоплов, писта и приод врз основа на податоците од став (1) на овој член.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за постапки, процедури и минимум услови за безбедно полетување и слетување на воздухопловите („Службен весник на Република Македонија” бр. 43/09).

Член 12

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 мај 2016 година.

Бр. 10-1008/3
26 октомври 2015 година
Скопје

Директор на Агенција
за цивилно воздухопловство,
м-р **Горан Јандреоски**, мба. с.р.

5259.

Врз основа на член 79 став (1) од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија” бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15 и 152/15), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ, ОДРЖУВАЊЕ И
КОНТРОЛИРАЊЕ НА ПОВРШИНИТЕ ЗА МАНЕВ-
РИРАЊЕ, ПЛАТФОРМИТЕ, ОБЈЕКТИТЕ, ИНСТАЛА-
ЦИИТЕ, УРЕДИТЕ И ОПРЕМАТА НА АЕРОДРОМОТ

ДЕЛ 1: ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој правилник се пропишува начинот на кој операторот на аеродромот (во понатамошниот текст оператор) ги користи, одржува и контролира површините за маневрирање (полетно-слетна патека и други патеки на аеродромот) и платформите (во понатамошниот текст – оперативни површини), објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот кои овозможуваат безбедно полетување, слетување и престој на воздухоплови, како и прифат и отпрема на воздухоплови, патници и стока.

(2) Одредбите на овој правилник се применуваат и за спортски аеродроми и аеродроми за сопствени потреби, во обем и содржина соодветно на физичките карактеристики на аеродромите и услугите кои ги обезбедува операторот на аеродромот.

Член 2

Одделни поими употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. “сув снег” е снег кој може да се издува и кој се распаѓа после обид за создавање на снежна топка и чија волуменска маса изнесува приближно 0.35кг/дм³;

2. “влажен снег” е снег кој се соединува при стегање со рака, од кој може да се направи снежна топка и чија волуменска маса изнесува приближно од 0.35 до 0.50кг/дм³;

3. “збиен снег”, односно лед, е снег кој е збиен во цврста маса која веќе не може да се збива и менува облик а која се крши во парчиња при подигнување и чија волуменска маса изнесува приближно 0.50 и повеќе кг/дм³;

4. “соспа” (snow bank) е нанос од снег во близина на ивица на полетно-слетна патека, патека за возење или платформа;

5. “лапавица” е вода заситена со снег кој се распускува при газење и чија волуменска маса изнесува приближно од 0.50 до 0.30кг/дм³;

6. “влажна површина за движење на воздухоплови” е површина чија боја е променета поради влажност;

7. “мокра површина за движење на воздухоплови” е површина натопена со вода но без видлив слој на вода;

8. “барички вода” е вода која се задржува или се задржала во вдлабнатини;

9. “воден слој” е видлив воден слој со кој е прекриена површината за движење на воздухоплови.

10. “пловен канал” е полетно-слетна патека и патеки за возење на аеродроми на водена површина.

ДЕЛ 2: КОРИСТЕЊЕ

Член 3

(1) Операторот треба да го користи аеродромот во согласност со процедурите кои се утврдени во прирачникот за аеродром.

(2) Операторот на аеродромот треба да ги измени процедурите кои се дадени во прирачникот за аеродром, во согласност со налогот на Агенцијата за цивилно воздухопловство (во натамошниот текст: АЦВ) со цел да се обезбеди безбедност на воздухопловот.

Член 4

Операторот на аеродромот треба да се координира со давателот на услуги на воздухопловна навигација со цел да се осигура дека соодветни услуги на контрола на летање се на располагање за да се осигура безбедноста на воздухопловот во воздушниот простор во рамките на аеродромот. Координацијата треба да ги покрие сите области кои се поврзани со безбедноста, како што се воздухопловно информативните услуги, услугите на контрола на летање, метеоролошките услуги и обезбедувањето.

Член 5

(1) Операторот треба да воспостави систем за управување со безбедноста на аеродромот согласно ICAO Annex 19 на Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст: Чикашката конвенција) и ICAO Doc. 9859, со кој треба да се утврди структурата на организацијата и должностите, одговорноста и надлежностите на надлежните во организационата структура, во поглед на обезбедување дека извршувањето на операциите е контролирано и истите да ги подобрува каде е тоа потребно.

(2) Операторот треба да ги задолжи сите корисници на аеродромот, вклучувајќи ги и операторите на фиксната инфраструктура, агенциите за прифат и отпрема и останатите организации кои независно извршуваат активности на аеродромот во согласност со опслужувањето на летот и воздухопловот, да се усогласат со условите утврдени од страна на операторот во однос на безбедноста на аеродромот. Операторот треба да го надгледува таквото усогласување.

(3) Операторот треба да побара сите корисници на аеродромот, вклучувајќи ги операторите на фиксната инфраструктура, службите за прифат и отпрема и останатите субјекти кои даваат било какви услуги на аеродромот да соработуваат во програмата за промовирање на безбедноста, и безбедносно користење на аеродромот, со итно информирање за какви било несреќи, инциденти, дефекти и грешки кои се однесуваат на безбедноста.

Член 6

(1) Операторот треба да го прегледа Зборникот на воздухопловни информации (во понатамошниот текст: AIP-от), дополненијата и аманданите на AIP-от, известувањето за летачкиот персонал (NOTAM), и воздухопловните информативни циркулари, издадени од службата за воздухопловни информации (АИС), по прием на истите и веднаш по таквиот преглед треба да ја извести службата за сите неточни информации кои ги содржат во себе, а кои се однесуваат на аеродромот.

(2) Операторот треба писмено да ги извести давателот на услуги на воздухопловна навигација и АЦВ, најмалку 42 дена пред да влезат на сила какви било промени на аеродромските објекти или опрема или нивото на услуги на аеродромот кој што претходно бил планиран и кои што можат да влијаат на прецизноста на информацијата содржана во која било публикација на службата за воздухопловни информации (АИС).

(3) Операторот треба писмено да ги извести давателот на услуги на воздухопловна навигација и АЦВ, за какви било промени кои се од оперативно значење и кои се наведени во Appendix 4 на ICAO Annex 15 на Чикашката конвенција најмалку 72 дена пред истите да влезат во сила.

(4) Операторот веднаш треба да достави на давателот на услуги на воздухопловна навигација и на АЦВ известување за следните случаи за кои има сознанија:

1. Секаква проекција од предмет преку површината за ограничување на препреки кои се поврзани со аеродромот;

2. Постоење на какви било пречки или опасни услови кои влијаат врз воздухопловната безбедност на или во близина на аеродромот;

3. Намалување во нивото на услуги на аеродромот дадени во секоја публикација на Зборникот на воздухопловни информации;

4. Затворање на било кој дел од областа за движење на аеродромот;

5. Секакви други услови кои можат да влијаат на безбедноста на аеродромот и за кои мерки на претпазливост се дозволени.

(5) Кога не е изводливо за операторот да организира, контролата на летање и АЦВ да добијат известување за случувањата наведени во став (4) од овој член, операторот треба веднаш да даде известување директно на пилотите на кои можат да влијаат тие случувања.

(6) Одредбите од овој член се однесуваат на аеродроми чии податоци се објавени во AIP.

Член 7

(1) Операторот на аеродромот врши контрола, проверка и мерење на податоците за аеродромот и препреките во зоните за геодетско мерење утврдени во Поглавјата 5, 6, 7, 8 и 9 на Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник кои се во рамките на аеродромскиот периметер согласно стандардите и препорачаните практики дадени во додаток 5 на ICAO Annex 14 и ICAO Annex 15 на Чикашката конвенција.

(2) Операторот на аеродромот може да го овласти давателот на услуги на воздухопловна навигација да ги врши контролата, проверката и мерењата од став (1) на овој член.

(3) Давателот на услуги на воздухопловна навигација врши контрола, проверка и мерење на податоците за воздухопловните уреди, како и на податоците за аеродромот и препреките во зоните за геодетско мерење утврдени во Поглавјата 5, 6, 7, 8 и 9 на Прилог 2 на овој правилник кои се надвор од аеродромскиот периметер, како и надвор од рамнините за ограничување на препреките, а согласно стандардите и препорачаните практики дадени во ICAO Annex 15 на Чикашката конвенција.

(4) Мерењата на препреките од ставовите (1) и (2) на овој член се вршат согласно стандардите и препорачаните практики на ICAO Annex 15 на Чикашката конвенција, ICAO Doc. 9676 и Упатството за геодетски мерења на аеродром дадено во Прилог 2 на овој правилник.

(5) Мерењата на препреките од ставовите (1) и (2) на овој член може да ги врши и друго правно или физичко лице по претходно добиено одобрение од страна на АЦВ.

(6) Контролата на податоците од мерењата од ставовите (1) и (2) на овој член се врши најмалку еднаш неделно, проверките се вршат еднаш годишно, а комплетни мерења се вршат на секои пет години во согласност со ICAO Doc. 8168.

(7) Операторот на аеродромот ги доставува податоците од проверките и мерењата од став (1) и (2) на овој член до давателот на услуги на воздухопловна навигација, по претходно добиено одобрение од страна на АЦВ.

(8) Податоците од мерењата од став (1) и (2) на овој член, давателот на услуги на воздухопловна навигација ги доставува до АЦВ во облик и форма утврдена во Прилог Б на Прилог 2 на овој правилник пред нивното објавување во AIP.

(9) Картите на аеродромот и картите на препреките ги изготвува давателот на услуги на воздухопловна навигација, и истите ги објавува во Зборникот на воздухопловни информации по претходно добиено одобрение од страна на АЦВ.

(10) Одредбите од овој член се однесуваат на аеродроми чии податоци се објавени во AIP.

Член 8

Кога ниско летачки воздухоплов, на или во близина на аеродромот, или воздухоплов во движење се опасни за луѓето или за автомобилскиот сообраќај, операторот на аеродромот треба да постави известување за опасност на секој јавен пат кој е во близина на областа за маневрирање или да го извести надлежниот орган кој е одговорен за поставување на известувања на јавниот пат каде што постои опасност, доколку таквиот јавен пат не е контролиран од операторот.

Член 9

(1) Ако на оперативните површини или уредите за вертикална сигнализација се предвидува чистење или други работи, операторот е должен најмалку 30 минути пред почетокот на работите да ја извести надлежната контрола на летање дека аеродромот ќе биде затворен, односно најмалку 30 минути пред завршување на работите дека аеродромот повторно ќе биде отворен.

(2) Аеродромот може и веднаш да се затвори доколку има неочекувани појави како ненадејни и силни врнежи, леден дожд, поплава, земјотрес, прекин на електронапојувањето заради оштетување на кабли и слично.

Член 10

(1) Операторот е должен редовно да ги следи метеоролошките извештаи за аеродромот од метеоролошката служба за аеродромот.

(2) Метеоролошката служба за аеродромот треба редовно да ги следи метеоролошките промени и за тоа веднаш да го известува операторот.

Член 11

(1) Операторот треба да ги отстрани од површината на аеродромот секое возило или друга препрека кои можат да ја загрозат безбедноста на воздушниот сообраќај на аеродромот.

(2) Операторот треба да ги отстрани од површината на аеродромот секој неисправен воздухоплов во согласност со стандардите и препораките на ICAO Doc. 9137 Airport Services Manual, дел 5.

Член 12

При користењето на аеродромот, операторот се придружува на ICAO Doc.9082- Polices on charges for Airports and air navigation services и препораките на ICAO Doc. 9562- Airport Economics Manual.

ДЕЛ 3 ОДРЖУВАЊЕ

Член 13

(1) Одржувањето на објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродром, доколку не е поинаку наведено во овој правилник, се врши на начин пропишан со овој правилник, согласно упатствата на производителот на уредите и опремата и согласно стандардите и препорачаните практики во ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција, Глава 10.

(2) Одржувањето на системите за снабдување на аеродромот со електрична енергија се врши согласно стандардите и препорачаните практики во ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција, Глава 8.

(3) Вклучувањето на резервното снабдување со електрична енергија за одделни системи на аеродромот се врши согласно стандардите и препорачаните практики во ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција, Глава 8 точка 8.1.

Член 14

(1) Операторот на аеродромот треба да обезбеди соодветно и ефикасно одржување на аеродромските објекти.

(2) Во зависност од видот и обемот, одржувањето може да биде тековно или инвестиционно.

(3) Тековното одржување опфаќа работи од помал обем, а особено вршење на прегледи, превземање на превентивни мерки, поправки, чистење и слични работи на објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот.

(4) Тековното одржување се врши врз основа на важечката документација за изведената состојба на објектите и техничката документација за уредите, опремата и инсталациите.

(5) Инвестиционото одржување опфаќа поголеми интервенции и реконструкции со кои се обезбедува трајност и сигурност, но без промена на основните технички карактеристики на објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродром.

(6) Инвестиционото одржување се врши во случај на потреба утврдена врз основа на претходно изработена техничка документација.

(7) За извршеното инвестиционно одржување се води соодветна документација која операторот треба да ја чува се додека предметот на инвестиционно одржување е во употреба.

Член 15

(1) Со цел обезбедување на соодветно и ефикасно одржување на аеродромските објекти, операторот на аеродромот вработува доволен број на квалификуван и стручен персонал.

(2) Операторот на аеродромот изготвува и обезбедува спроведување на програмата за стручно оспособување на персоналот од став (1) на овој член, одобрена од АЦВ.

Член 16

(1) Операторот на аеродромот – воздухопловно пристаниште треба да постави безбедносна ограда на контролираниот дел на аеродромот (Air side) со височина од 240 сантиметри, со цел спречување од упад на луѓе и животни.

(2) Безбедносната ограда од став (1) на овој член на аеродромите на водена површина се поставува на просторот кој аеродромот на водена површина го зафаќа на копно.

(3) Оградата од став (1) на овој член може да биде осветлена или опремена со камери за набљудување, согласно потребите и местата утврдени во претходно одобриениот елаборат и процедура изготвени од страна на операторот на аеродромот.

Член 17

Операторот на аеродромот – воздухопловно пристаниште изработува Програма за безбедност и заштита од неовластен пристап на полетно-слетната патека и патеките за возење на аеродромот во согласност со ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција.

Член 18

(1) Во рамките на тековното одржување на оперативните површини на аеродромот на копнена површина операторот треба веднаш да ги отстрани сите недостатоци констатирани со прегледите и ги изврши сите потребни поправки но не ограничувајќи се на:

1. Поправки на помали оштетувања на површината и оштетувања долж спојниците и на аглиите на плочите на бетонски коловоз;

2. Обработка и санација со заливање на пукнатини во завршниот слој на коловозите;

3. Обновување на бојата на ознаките од хоризонталната сигнализација кога нивната воочливост се намали најмногу за 30%;

4. Косење на тревата на сите површини во основната патека на аеродромот со одржување на нејзината висина до најмногу 30 сантиметри, односно до најмногу 15 сантиметри на тревнати оперативни површини, односно висината на тревата да овозможува видливост на сите светла и ознаки на аеродромот од воздухоплов при слетување, полетување и движење по оперативните површини;

5. Доколку на тревнатите површини се појават критични истите треба веднаш да се поравнат и затреват;

6. Замена на дотраени кабли и замена на неисправните светилки од системот за светлосна сигнализација на аеродромот;

7. Поправки на оштетувањата на аеродромската заштитна ограда како и перманентно чистење на теренот од двете страни на оградата, од трева, жбунови и дрвја;

8. Одржување и поправки на риголите, шахтите и каналите за одвод на атмосферски води и санитарните отпадни води на целиот комплекс на аеродромот, и

9. Чистење на сите оперативни површини од смет, наноси од масла и мазива како и чистење на наслугите од гуми на полетно-слетната патека (ПСП).

(2) На оперативните површини на аеродромот на водена површина операторот треба веднаш да ги отстрани сите надворешни предмети, отпадоци или смет кои можат да го оштетат воздухопловот.

Член 19

(1) За одржување на аеродромот – воздухопловно пристаниште, операторот изготвува годишен план за тековно и инвестиционо одржување, одобрен од АЦВ.

(2) Планот за одржување од став (1) на овој член се изготвува за период од една година со посебен приказ на деловите за летен и за зимски период. Планот за одржување се изготвува најдоцна до крајот на Ноември во тековната година за наредната година.

(3) Планот за одржување во зимскиот период покрај тековното и инвестиционо одржување ги опфаќа и активностите на службата за одржување на аеродромот во зимски услови во поглед на чистење на оперативните површини од снег, со посебен осврт на превентивните мерки.

Член 20

(1) Попречните и подолжните нагиби на оперативните површини треба да се одржуваат согласно стандардите и препорачаните практики од ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција.

(2) На површините на ПСП не треба да има деформации поголеми од три сантиметри мерено на 45 метри во подолжен правец.

(3) На ниту еден дел од површината на ПСП и тн. брзоизлезни патеки за возење (ПВ), не треба да има нерамнини поголеми од 1.25 сантиметри во вид на испакнатини без остри ивици, односно поголеми од три милиметри во форма на вдлабнатини без остри ивици во кои може да се задржува вода, мерено со равналка со должина од три метри во сите правци.

(4) На ниту еден дел од површините на ПВ и платформите не треба да има нерамнини од три сантиметри во форма на вдлабнатини без остри ивици во кои може да се задржува вода, мерено со равналка со должина од три метри во сите правци.

(5) По исклучок од одредбата на став (4) на овој член нерамнините можат да бидат и поголеми во попречен правец на движење на воздухопловот (подолжни нерамнини) само доколку заради карактеристиките на одводнувањето на површините, во истите нема опасност од задржување на вода или се изградени риголи или канали за одвод на атмосферските води кои не може да доведат до оштетување на воздухопловите.

(6) На стабилизирани површини за движење на воздухоплови (без коловозна конструкција) не треба да има нерамнини поголеми од три сантиметри мерено со равналка со должина од три метри во сите правци.

(7) На тревнати оперативни површини не треба да има нерамнини поголеми од пет сантиметри мерено со равналка со должина од три метри во сите правци.

(8) Најголемата дозволена висина на бранови на пловните канали не треба да е поголема од дозволените карактеристики на воздухопловот за кој е проектиран аеродромот на водена површина.

Член 21

Во период на поволни временски услови операторот треба да ги планира и извршува следните работи од поголем обем (инвестиционо одржување) предвидени со годишниот план за одржување, но не ограничувајќи се на:

1. Поправка, замена или појачување на дотраени места на коловозите на оперативните површини;

2. Заштита на завршниот слој на асфалтните коловозни конструкции од испостување на битуменското врзно средство;

3. Зголемување на рапавоста на површината на коловозите заради зголемување на условите за кочење, односно коефициентот на триење;

4. Замена на филтерскиот материјал во дренажните канали;

5. Отстранување на дрвја и жбунови кои ја пробираат декларираната површина за ограничување на препреки на аеродромот, и

6. Проверка на равноста и носивоста на коловозните конструкции на оперативните површини на аеродромот.

Член 22

Операторот треба на аеродромот, додека е отворен за сообраќај, да обезбеди присуство на овластено лице за одржување на системот за вертикална сигнализација.

Член 23

За сите елементи на вертикалната сигнализација и другото осветлување на аеродромот операторот треба да обезбеди соодветна и доволна количина на резервни делови за вградената опрема согласно искуствените показатели и стандардите и препораките од производителот на опремата, а со цел овозможување на итни поправки и замена на неисправни делови на системот.

Член 24

(1) На оперативните површини не треба да има било какви надворешен предмети, отпадоци или смет (парчиња и агрегат од коловозот, остатоци на песок и чакал, остатоци од трева, птици, животни и сл.) кои можат да го оштетат воздухопловот.

(2) Наслагите од масло, мазиво, гума и слично треба да се отстранат од коловозите на оперативните површини со цел обезбедување на потребниот коефициент на кочење.

(3) На аеродромите на водена површина не треба да има било какви слободни пловни предмети кои би можеле да предизвикаат штета на воздухопловот или да го попречат одвивањето на воздушниот сообраќај.

(4) На аеродромите со тревнати коловози на оперативните површини не треба да има било какви предмети, смет, стара трева, кртичници и друго, а што може да го попречат одвивањето на воздушниот сообраќај или да го оштетат воздухопловот.

Член 25

(1) Заштитните појаси на оперативните површини треба да се одржуваат на начин да спречат било каква можност за всисување на отпадоци, смет, агрегат или остатоци од трева или сл. од моторите на воздухопловот.

(2) Заштитниот појас од став (1) на овој член е со димензии според класата и категоријата на аеродромот согласно стандардите и препорачаните практики на ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција и неговите додатоци.

Член 26

(1) Операторот треба пред влегување во сила на зимскиот ред на летање, да обезбеди доволна количина на средства и опрема за одледување односно средства за заштита од заледување на коловозите на оперативните површини на аеродромот согласно декларираната категорија на аеродромот.

(2) Средствата од став (1) на овој член треба да се одобрени од аспект на нивната еколошка исправност.

Член 27

(1) Операторот изготвува посебен план за чистење на снег, лед, лапавица и слана во зимски услови со разработени приоритети, начин и постапки на чистење, состав на тимот, работно време и дежурства, механизација и средства, одобрен од АЦВ.

(2) При изготвувањето на планот од став (1) на овој член и при извршување на работите на чистење операторот треба да се придржува и кон стандардите и препорачаните практики дадени во ICAO Doc. 9137-Airport Service Manual.

Член 28

(1) Атмосферските талози од оперативните површини (вклучително и стабилизирани и тревнати површини) се чистат од атмосферски талози така да не се оштетуваат површините.

(2) Чистењето на атмосферски талози на ПСП со 2-ра и 3-та категорија за прецизно слетување е задолжително и постојано, а на останатите оперативни површини започнува веднаш штом талогот достигне најмногу 15мм за лапавица; 20мм за влажен снег и 50мм за сув снег. Чистењето на снегот може да отпочне и порано доколку условите за кочење се лоши согласно член 45, табела 2, код 1 на овој правилник.

Член 29

(1) Опремата за чистење на снег, лед, лапавица и слана треба да биде технички исправна пред почетокот на зимската сезона, односно пред почетокот на зимскиот ред на летање, а состојбата на истата да биде објавена во AIP.

(2) Операторот треба најдоцна до 1-ви Ноември во тековната година да изврши преглед на зимската опрема со цел утврдување на исправноста и извршување на обука на лицата кои ќе ракуваат со опремата.

(3) Операторот треба пред почетокот на зимската сезона, односно пред почетокот на зимскиот ред на летање да постави соодветни ознаки за обележување на оперативните површини во зимски услови.

Член 30

(1) Висината на снежниот покривач на површините во заштитниот појас на ПСП и ПВ треба да обезбеди сигурно надвисување од страна на крилата на воздухопловот и да оневозможи всисување на снег или лед од страна на моторите на воздухопловот и во случај кога надворешното тркало на стојниот трап на воздухопловот се движи по ивицата на ПСП или ПВ.

(2) За ПСП и ПВ на аеродроми со кодна ознака Д и Е според ИCAO, Annex 14 на Чикашката конвенција, максималната висина на снежниот покривач не треба да биде повеќе од: нула сантиметри на ивицата, 30 сантиметри на 1.5 метри од ивицата, до еден метар на 15 метри од ивицата, до 1.5 метри на 20 метри од ивицата и до три метри на 25 метри од ивицата на коловозот.

(3) За ПСП и ПВ на аеродроми со кодна ознака Ц според ИCAO, Annex 14 на Чикашката конвенција, максималната висина на снежниот покривач не треба да биде повеќе од: нула сантиметри на ивицата, 20 сантиметри на 1.5 метри од ивицата, до еден метар на десет метри од ивицата, до 1.5 метри на 15 метри од ивицата и до три метри на 20 метри од ивицата на коловозот.

Член 31

(1) Снегот околу светлата и светлосните уреди и тела на оперативните површини на аеродромот се чисти така да се обезбеди несметана воочливост на светлоста од воздухоплови при слетување, полетување и движење.

(2) Кај светлата во ниво на терен снегот се чисти до 50 сантиметри од светилката и со висина од десет сантиметри, а кај надземните светла снегот треба да биде исчистен до 20 сантиметри испод светилката.

(3) На растојанија поголеми од растојанијата опишани во став (2) на овој член, снегот се чисти така да обезбедува исчистена рамнина со најмалку 4% нагиб.

Член 32

Возилата, опремата и уредите за чистење на снег на оперативните површини на аеродромот треба да имат вклучено ротациони светла со жолта боја за цело време на задржување на тие површини, а ракувачите цело време да се на непосредна радио-врска со раководителот на екипата за чистење.

Член 33

(1) Чистењето на снег од оперативните површини на аеродромот во услови кога аеродромот е отворен за сообраќај може да отпочне по добивањето на одобрение од надлежната контрола на летање.

(2) Ако чистењето на снегот се врши во време на затвореност на аеродромот за сообраќај чистењето може да се извршува и без одобрението од став (1) на овој член.

Член 34

(1) Раководителот на екипата за чистење на снег од оперативните површини на аеродромот треба да биде во постојана радио-врска со надлежната контрола на летање за цело време на чистење на снегот.

(2) По завршување на чистењето раководителот од став (1) на овој член треба да изврши преглед на оперативните површини и да ја извести контролата на летање дека површините се слободни за воздушен сообраќај.

ДЕЛ 4: КОНТРОЛИРАЊЕ

Член 35

(1) Операторот на аеродромот – воздухопловно пристаниште треба да воспостави внатрешна контрола на системот за управување со безбедноста, вклучувајќи го и надзорот на објектите и опремата на аеродромот.

(2) Операторот треба да обезбеди извештаите од проверките, вклучувајќи ги и извештаите за објектите, услугите и опремата на аеродромот да се подготвени од соодветни квалификувани експерти за безбедност.

Член 36

(1) Површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот операторот ги контролира со вршење на прегледи кои можат да бидат редовни и вонредни.

(2) Операторот води документација за извршените прегледи во форма на интерно пропишани обрасци, дневници, записници или извештаи кои ги чува во своја архива најмалку пет години.

Член 37

(1) Редовен преглед на оперативните површини, инсталации и уреди за светлосна сигнализација се врши најмалку два пати дневно во време кое не го попречува редовното одвивање на сообраќајот.

(2) Првиот редовен преглед се врши пред првиот лет, односно пред отварањето на аеродромот за воздушен сообраќај во текот на денот.

(3) Другиот редовен преглед се врши непосредно пред да настапи ноќта.

(4) Редовен преглед од став (1) на овој член се врши и ако тоа го побара надлежната контрола на летање, или по барање на надлежниот воздухопловен инспектор или кога операторот процени дека е потребно, односно се посомнева во регуларната состојба на објектите, опремата или инсталациите на аеродромот.

Член 38

Вонредни прегледи се вршат во пократки интервали не подолги од четири часа ако површините за движење на воздухоплови се покриени со снег, лед, лапавица, слана, односно ако се случат следните промени:

а) промена на коефициентот на кочење од најмалку 0.05;

б) промена на дебелината на слојот поголема од 20мм за сув снег, поголема од 10мм за мокар снег и поголема од 5мм за лапавица;

в) промена на расположивата должина или широчина на полетно-слетната патека (ПСП) за 10% или повеќе;

г) било која промена на видот на атмосферскиот талог или површината која бара измени во деловите Φ и T од извештајот (образец бр. 2);

д) формирање на снежни наноси долж едната или двете страни на ПСП при што се променети висината и оддалеченоста од централната линија на ПСП;

ѓ) било која промена на интензитетот или воочливост на светлата на ПСП;

е) промена на било кои други услови за кои од искуство се знае дека се значајни.

Член 39

(1) Извештај за состојбата на оперативните површини и системот за вертикална сигнализација се изготвува на Образец бр. 1 даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Извештај за состојбата на оперативните површини во зимски услови (SNOWTAM) се изготвува на Образец бр. 2 даден во Прилог 1 на овој правилник.

(3) Операторот на аеродромот – воздухопловно пристаниште извештаите од став (1) и (2) на овој член ги доставува веднаш и без одлагање до надлежната контрола на летање на аеродромот.

Член 40

(1) Прегледите на ПСП се вршат по делови – еднакви третини од должината, кои се обележуваат со броеви 1/3, 2/3 и 3/3, со тоа што делот 1/3 е секогаш првата третина од правецот на слетување означен со помал број.

(2) Прегледите на патеките за возење (ПВ) се врши по нивните абecedни ознаки почнувајќи од ознаката А (алфа).

Член 41

(1) Длабочината на атмосферските талози (снег и лапавица) се мери по целата должина на ПСП на три и десет метри од двете страни на осовината.

(2) Растојанието помеѓу две мерни точки може да изнесува од најмалку 10% до најмногу 30% од вкупната должина на ПСП, при што растојанијата од првите мерни точки до краевите на ПСП треба да изнесува приближно 5% од вкупната должина на ПСП.

(3) Средната вредност на длабочината на атмосферскиот талог се пресметува за секоја третина посебно.

(4) Висината на атмосферскиот талог се мери и долж ивиците на ПСП и ПВ при што се утврдува најголемата висина изразена во сантиметри и оддалеченоста од осовината на ПСП и ПВ изразена во метри.

Член 42

(1) Условите за кочење на ПСП се проверуваат со мерење на коефициентот на триење.

(2) Условите за кочење на ПСП се проверуваат најмалку еднаш годишно.

(3) Условите за кочење на ПСП се проверуваат и секогаш кога има услови за промена на коефициентот на триење како резултат на промена на текстурата на коловозот, кога има наслаги од гуми, наноси од масла, емулгација на прашина или пепел како и присуство на атмосферски талози.

Член 43

(1) Коефициентот на триење се мери долж две мерни линии паралелни на осовината на ПСП на растојание од три до десет метри од двете страни на осовината на ПСП.

(2) За секоја третина на ПСП се пресметува средна вредност на триењето, на начин согласно техничките и производни карактеристики на мерниот уред.

(3) Коефициентот на триење се мери со уреди кои се предвидени според стандардите и препорачаните практики од ИКАО Аппех 14 на Чикашката конвенција, и кои се баждарени според упатствата на производителот.

(4) Мерењето се врши на начин и под услови определени од производителот на опремата, односно уредот.

Член 44

(1) Условите на кочење на ПСП во летни услови се утврдуваат најмалку еднаш годишно кога коловозот на ПСП е покриен со вода или со уред кој симулира вештачко влажнење со дебелина на воден слој од еден милиметар.

(2) Условите на кочење на ПСП во летни услови се испитуваат со цел превземање на соодветни мерки за подобрување или одржување на коефициентот на триење.

(3) Граничните вредности на коефициентот на триење се одредуваат според следната табела:

Табела 1

Вид на опрема	Гуми за тестирање		Брзина на тестирање (км/час)	Слој на вода (мм)	Коефициент за нов коловоз	Одржувано ниво на коефициент	Минимален коефициент на триење
	Тип	Притисок (кПа)					
1	2	3	4	5	6	7	8
Mu-meter Trailer	A	70	65	1.0	0.72	0.52	0.42
	A	70	95	1.0	0.66	0.38	0.26
Ski ddometer Trailer	B	210	65	1.0	0.82	0.60	0.50
	B	210	95	1.0	0.74	0.47	0.34
Surface	B	210	65	1.0	0.82	0.60	0.50
Friction Tester Vehicle	B	210	95	1.0	0.74	0.47	0.34
Runway	B	210	65	1.0	0.82	0.60	0.50
Friction Tester Vehicle	B	210	95	1.0	0.74	0.54	0.41
TATRA	B	210	65	1.0	0.76	0.57	0.48
Friction Tester Vehicle	B	210	95	1.0	0.67	0.52	0.42
GRIPTESTER Trailer	C	140	65	1.0	0.74	0.53	0.43
	C	140	95	1.0	0.64	0.36	0.24

(4) Вредностите во колона 6 и 7 од табела 1 од овој член се средни вредности за ПСП или нејзини делови. Доколку на делница од најмалку 100 метри се измерат вредности помали од вредностите во колона 7 операторот на аеродромот е должен веднаш да превземе мерки за подобрување на условите за кочење, и да издаде податок преку службата за итни информации (NOTAM) во надлежната контрола на летање дека ПСП е лизгава кога е покриена со вода.

(5) Покрај условите за кочење на површината на ПСП покриена со вода операторот е должен да даде описан податок за состојбата во средината на ПСП: влажна, мокра, барички, воден слој.

(6) Детално упатство за начинот на мерење на коефициентот на триење е дадено во дел 2 на Документот 9137 на ICAO.

Член 45

Условите за кочење во зимски услови се прикажуваат описно и со броеви (кодови) кои одговараат на коефициентот на триење според следната табела:

Табела 2

Измерен – пресметан коефициент на триење	Оценка за кочење	Код
1	2	3
0.40 и повеќе	добро	5
0.39 до 0.36	средно до добро	4
0.35 до 0.30	средно	3
0.29 до 0.26	средно до лошо	2
0.25 и помалку	лошо	1

Член 46

(1) Ако при прегледот на оперативните површини се утврди дека има оштетувања како: луштење на завршниот слој на коловозот, пукнатини, деградација (распаѓање) на агрегат, деформации, нерамнини (испупчувања, вдлабнатини, пропаѓања и слично), смет или други предмети и доколку овие оштетувања се такви да можат да ја загорзат безбедноста на воздушната пловидба, таквите површини се исклучуваат од употреба.

(2) Операторот оштетувањата од став (1) на овој член треба да ги впише во извештајот од извршениот преглед со опис на оштетувањето и дали истото може или не може да се толерира.

Член 47

Со прегледот на оперативните површини на аеродромот се констатира и состојбата и исправноста на системот за обележување за користење на аеродромот во дневни и во ноќни услови.

Член 48

(1) Прегледите, контрола на исправноста, подесување и испитување на објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата на аеродромот се вршат дневно, неделно, месечно, тромесечно, шестомесечно и годишно.

(2) Податоците од извршениот дневен преглед од став (1) на овој член се впишуваат во Образец бр. 1 од Прилог 1 на овој правилник.

(3) Податоците за прегледите и превземените работи и активности на објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата на аеродромот се впишуваат во дневник за одржување.

(4) Записите во дневникот за одржување од став (3) на овој член ги потпишува овластеното лице кое ги извршило работите, а ги заверува одговорното лице на соодветната организациона единица на операторот.

(5) Извештаите од прегледите и извршените мерења од став (1) на овој член се составен дел на дневникот за одржување.

Член 49

(1) Дневните прегледи се однесуваат, но не се ограничуваат, на следните работи:

1. Проверка на исправноста на приодните светла и светлата на оперативните површини (прегорени сијалици, извалкани или оштетени елементи, стакла, леќи, состојба после чистење на снег и сл.)

2. Проверка на далечинското вклучување, управување и промена на интензитетот на светлосната сигнализација на аеродромот и проверка на системите за константно напојување.

3. Проверка на сите системи за осветлување и обележување на препреки и средства за вклучување на звучни и светлосни сигнали во вонредни случаи.

4. Визуелна проверка на состојбата на површината на коловозите на оперативните површините (оштетувања, чистоќа, луштење, испакнувања, депресии и сл.)

(2) Неисправностите од извршените дневни прегледи од став (1), точка 1 на овој член се отклонуваат веднаш, односно процентот на неисправни светла треба секогаш да биде во границите на дозволените вредности според категоријата на аеродромот согласно стандардите и препорачаните практики од ICAO Annex 14 на Чикашката конвенција, Глава 10.

Член 50

Неделните прегледи се однесуваат, но не се ограничуваат, на следните работи:

1. Проверка на резервното напојување со електрична енергија (пробна работа на агрегатите со контрола на напон, фреквенција и други параметри според производителот на опремата; контрола на времето на покренување на агрегатите и превземање на оптеретување

то согласно стандардите и препорачаните практики од ИКАО Аппех 14 на Чикашката конвенција, Глава 8 точка 8.1 ; стабилност на излезните карактеристики на генераторите и вибрации со претходно загревање на моторите; проверка на сите системи за заштита, спојни елементи, количина на гориво и сл).

2. Проверка на функционирањето на системот за непрекинато напојување (УПС), доколку е вграден.

3. Проверка со евентуално подесување на вертикалниот агол на светлосниот сигнал на уредот ПАПИ од земја.

Член 51

Месечните прегледи се однесуваат, но не се ограничуваат, на следните работи:

1. Проверка на функционалноста на системот за регулација, сигнализација и далечинско управување на осветлувањето на оперативните површини.

2. Проверка на работењето на системот за контрола на движење на воздухопловите и возилата по оперативните површини, доколку е вграден.

3. Општ преглед на системот за осветлување на аеродромот и регулаторите за константност на струјата.

Член 52

Шестмесечните прегледи се однесуваат, но не се ограничуваат, на следните работи:

1. Мерење на отпорот на изолација за сите примарни струјни кругови од системот за вертикална сигнализација на аеродромот кој треба да биде најмалку 50 мегаома. Минималниот отпор на изолација на каблите треба да биде пет мегаома. Во случај на опаѓање на отпорите, мерењата да се вршат почесто со утврдување и отклонување на причините за опаѓање. Мерењата на отпорите на изолација смеат да ги вршат исклучиво лица обучени за мерења на висок напон со примена на сите мерки за заштита.

2. Пресметките и мерењата од точка 1 на овој член се вршат согласно ICAO Doc. 9157- Aerodrome Design Manual, дел 5.

3. Проверка на подесеноста на вертикалниот агол на уредите ПАПИ од воздух, односно заедно со проверките на уредите за навигација (калибража на ILS).

Член 53

(1) Годишните прегледи се однесуваат, но не се ограничуваат, на следните работи:

1. Мерење на интензитетот на осветленост на пристанишната платформа при што просечната хоризонтална и вертикална (на два метра над земјата) осветленост на стојното место на воздухопловот да не е испод 20 лукса додека на останатите површини да не е испод десет лукса.

2. Преглед на сите шахти и пропусти на кабловската канализација на аеродромот.

3. Проверка на отпорот на заземјување во склад со важечките електротехнички прописи .

4. Физичка проверка на арматурата на сите светла на оперативните површини и приодните светла на аеродромот.

(2) Покрај годишните прегледи од став (1) на овој член, операторот треба најмалку еднаш годишно да врши преглед на исправноста на целокупната опрема на аеродромските служби согласно препораките на производителот.

(3) За сите годишни прегледи операторот е должен да води документација која се чува во архивата најмалку пет години.

Член 54

За спортските аеродроми и аеродроми за сопствени потреби прегледите на исправноста, подесување и испитување на објектите, инсталациите, уредите, опремата и средствата на аеродромот се вршат еднаш дневно, односно најмалку 30 минути пред првото користење на аеродромот во текот на денот, на Образецот бр. 4 – даден во Прилог 1 на овој правилник.

Член 55

Операторот на аеродром – воздухопловно пристаниште треба да врши контрола на присутноста на птици и да превзема мерки за намалување на нивно присуство согласно со ICAO Doc. 9137 Airport Services Manual, дел 3.

Член 56

Операторот на аеродромот – воздухопловно пристаниште треба да изготви план за намалување на присуството на птици и животни на аеродромот како и за заштита од упад на птици на аеродромот.

Член 57

(1) По секој инцидент со птици на аеродромот – воздухопловно пристаниште или воздухоплов, операторот на аеродромот доставува извештај до АЦВ на Образец бр. 3 даден во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Извештаите од став (1) на овој член, АЦВ ги собира, евидентира и доставува до ИКАО.

Член 58

Одредбите од Дел 4 на овој правилник се применуваат и на аеродроми на водена површина во обем и содржина соодветна на физичките карактеристики на аеродромот и услугите кои ги обезбедува операторот на аеродромот.

ДЕЛ 5: ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 59

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот („Службен весник на Република Македонија” бр. 151/07, 126/10, 149/12 и 122/13).

Член 60

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 10-1008/4
26 октомври 2015 година
Скопје

Директор на Агенција
за цивилно воздухопловство,
м-р Горан Јандреоски, мба, с.р.

Образец бр. 1

ПРИЛОГ 1

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПОВРШНИ И
СИСТЕМОТ ЗА ВЕРТИКАЛНА СИГНАЛИЗАЦИЈА**

Аеродром и ознака на ПСП	LW ____ - ____/____				
Датум и време на прегледот	____.____. 20____ година, ____:____ часот (UTC)				
Површина на коловозот на ПСП					
А) сува; Б) влажна; Ц) мокра; Д) под вода	секција (дел) на ПСП				
	1/3	2/3	3/3		
Услови за кочење на ПСП: (само за ПСП под вода од 1мм)					
мерење со 95 (65) км/час	<i>Mu-meter Trailer</i>	<i>Skidometer Trailer</i>	<i>Surface (Runway) Friction Tester Vehicle</i>		
ДОБАР (ознака 3)	над 0.38 (0,52)	над 0.47 (0,60)	над 0.47 (0,60)		
СРЕДЕН (ознака 2)	0.26 – 0.38 (0,42- 0,52)	0.34 – 0.47 (0,50-0,60)	0.34 – 0.47 (0,50- 0,60)		
ЛОШ - ЛИЗГАВО (ознака 1)	под 0.26 (0,42)	под 0.34 (0,50)	под 0.34 (0,50)		
нема податок (ознака 9)	-	-	-		
НЕИСПРАВНОСТИ:					
објект / површина	надворешни предмети	оштетувања (равност)	чистота на коловоз	вертикална сигнализација	
Полетно-слетна патека (сметано од помалиот број на праг)	1/3			приод	
	2/3			ивици	
	3/3			осовина	
	3/3			праг	
Патеки за возење (ознака на патеката – опис)				крај	
				допир	
				ивици	
Пристанишна платформа				осовина	
				холдинг	
				осветл.	
Светла за означување на препреки					
ОСТАНАТИ ЗАБЕЛЕШКИ					
РАРІ	опис:				
Хоризонт. сигнализација	ПСП:	ПВ:		ПЛ:	
Трева	Светла:	GP:		LLZ:	
Препреки (RNU)	ознаки:		светла:		
Појава на птици	опис:				
Друго	опис:				

Примил, ФИО: _____, време: _____
Примил, диспечер: _____, време: _____

Прегледот го извршил: _____

Образец бр. 2

ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПОВРШНИНИ ВО ЗИМСКИ УСЛОВИ – SNOWTAM

(Пополнува дежурен во АКЛ)

(СОМ натпис)	(индикатор за приоритет)	(Адреси)			
	(датум и време на пополнување) _____. 20 ____ година, ____ (UTC)		(индикатор на оригинаторот)		
(скратен натпис)	(SWAA сервиски број)		(индикатор на локација)	(датум и време на набљудување)	(алт. група)
	S W * *				

(Пополнува дежурен во операторот на аеродромот)

SNOWTAM (сериски број)

Ознака на аеродромот	A			
Дата и време на прегледот (месец/ден/час/минута во UTC)	B	____/____/____ (UTC)		
Ознака на ПСП (помал/поголем број)	C			
Должина на исчистена ПСП (во метри, доколку е помала од објавената должина)	D			
Широчина на исчистена ПСП (во метри, доколку е помала од објавената) (ако исчистениот дел е поместен лево или десно од ц/л означи L,R гледано од прагот со помал број)	E			
Наслаг на ПСП по третини: (гледано од прагот со помала ознака)	F	1/3	2/3	3/3
NIL – чисто и суво 1. – влажно 2. – мокро 3. – иње или слана (испод 1мм) 4. – сув снег 5. – мокар снег 6. – лапавица (кашест снег) 7. – мраз 8. – набиев снег 9. – замрзнати бразди и гребени				
Средна дебелина на талогот: (во мм, по третини на ПСП, гледано од прагот со помала ознака)	G			
Проценет коефициент на кочење (по третини на ПСП гледано од прагот со помал број): - добро 5 - средно до добро 4 - средно 3 - средно до лошо 2 - лошо 1	H			
Критични наслаг (соспи) на снег (висина во цм/оддалеченост од ивица на ПСП во м – лево (L) десно (R) или LR)	J			
Светла на ПСП (ако се нејасни – YES пропратено со L,R или LR)	K			
Наредно чистење (ако се планира - за цела ПСП – TOTAL или планирана должина/широчина)	L	____/____/____		
Наредното чистење се очекува да заврши до	M	____ (UTC)		
Патеки за возење (ознака од колона F за состојбата, доколку се неупотребливи – NO, со ознака на патеката)	N			
Снежен нанос (соспи) на патеки за возење (ако е повисок од 60мм – YES, пропратено со должината)	P			
Пристианишна платформа (ако е неупотреблива - NO)	R			
Наредно планирано набљудување или мерење (месец/ден/час во UTC)	S			
Описни забелешки (опис на не исчистена ПСП, опис на контаминант на ПСП по третини, опис на уред за мерење на коефициент за кочење, и сл. оперативни забелешки)	T			

Примил, М-НАВ: _____, време: _____

Прегледот го извршил: _____

Примил, диспечер: _____, време: _____

Образец бр. 3

BIRD STRIKE REPORTING FORM
(ОБРАЗЕЦ ЗА ПРИЈАВУВАЊЕ НА СУДИР СО ПТИЦИ)

Send to (Доставено до):			
Operator (Оператор).....	01/02	Effect on Flight (влијание врз летот)	
Aircraft		none (нема) ☐	3
Make/Model	03/04	Aborted take-off ☐	2
(Производител на воздухоплов/модел)		(прекинато полетување)	3
		Precautionary ☐	3
Engine Make/Model	05/06	(мерки на претпазливост)	4
(Производител на мотор/модел)		engines shut down ☐	3
		(прекинување на мотор)	5
Aircraft		other (specify) (друго (да се наведе)) ☐	3
Registration	07		6
(Регистарска ознака на воздухоплов)			
Date (Дата)		Sky condition (состојба на небо) 37	
day (ден)..... month (месец)..... year (год.).....	08	No cloud (нема облаци) ☐	A
		Some cloud (неколку облаци) ☐	B
Local time (Локално време).....	09	overcast (облачно) ☐	C
dawn A day B dusk C night D	10		
(зора) (ден) (самрак) (ноќ)		Precipitation (Врнежи)	
AerodromeName (Име на Аеродром).....	11/12	fog (магла) ☐	3
			8
Runway Used	13	rain (дожд) ☐	3
(Полетно слетна патека која е користен)			9
		snow (снег) ☐	4
			0
Location if En Route	14	Bird Species (видови на птици)*	41
(Локација ако е на рута)			
Height AGL фт	15	Number of birds (Број на птици)	
(Висина над AGL)		Seen (видени) 42	Struck (удрени) 43
Speed (IAS) кт	16	1 ☐	A ☐
(Брзина-IAS)		2-10 ☐	B ☐
		11-100 ☐	C ☐
		more (повеќе) ☐	D ☐
Phase of Flight (Фаза на летот) 17		Size of bird (Големина на птица) 44	
parked (паркиран) ☐ A	En route (на рута) ☐ E	small (мала) ☐ S	
taxi (возење по земја) ☐ B	descent (спуштање) ☐ F	medium (средна) ☐ M	
Take-off run (полетување) ☐ C	approach (приод) ☐ G	large (голема) ☐ L	
climb (качување) ☐ D	landing roll (рулање) ☐ H		
Part(s) of Aircraft (Дел/ови на воздухоплов)		Pilot Warned of Birds 45	
Struck (Удрени)	Damaged (Оштетени)	(Пилот предупреден за опасност од птици)	
radome (радарска купола) ☐ 18 ☐		sec ☐ Y ☐ no ☐ X	
winshield (ветробран) ☐ 19 ☐			
nose (excluding above) ☐			
(преден дел (со исклучок на горното)) ☐ 20 ☐			
Engine no. (мотор бр.) 1 ☐ 21 ☐		Remarks (забелешки) 46/47	
2 ☐ 22 ☐		(describe damage, injuries and other pertinent information)	
3 ☐ 23 ☐		(опишете ја оштетата, повредата, и други значајни информации)	
4 ☐ 24 ☐			
propeller (елиса) ☐ 25 ☐			
wing/rotor (крило/ротор) ☐ 26 ☐			
Fuselage ☐ 27 ☐			
(труп на воздухоплов)			
Landing gear ☐ 28 ☐			
(стоен трап)			
tail (опашка) ☐ 29 ☐			
lights (светла) ☐ 30 ☐			
other (specify) ☐ 31 ☐			
(друго, наведи)			
Reported by	*) Send all bird remains including feather fragments to:		
(Пријавено од) (Optional) (Опционално)	(Пратете ги сите птичји остатоци вклучувајќи и		
парче пердув на)			

Образец бр. 4: Состојба на инфраструктурата на спортскиот аеродром

Назив на аеродромот _____
Датум и час на прегледот _____

Состојба на полетно слетна патека од визуелен преглед:

- висина на тревата: _____, опис _____
- дали има појава на кртичници: НЕ ☐ ДА ☐, опис _____
- дали има било какви оштетувања: ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- дали ПСП е чиста од смет: ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- дали коловозот е стабилизан: ДА ☐ НЕ ☐, опис _____

Визуелни средства за навигација:

- воочливост на ивичници и аголници:
(видливост над 50%) ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- дали се поставени подвижни ознаки (знаменца) на ПСП: ДА ☐ НЕ ☐
- исправност на ветроказ: (3,6x0,9м, 3+2 бои) ДА ☐ НЕ ☐
- дали е поставено слово "Т": (4x4x0,4м) ДА ☐ НЕ ☐

Друго:

- снабдувањето со електрична енергија: ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- исправна радиостаница: ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- исправни ПП апарати: (преглед на 6 месеци) ДА ☐ НЕ ☐, опис _____
- дали има нови препреки во зоната: НЕ ☐ ДА ☐, опис _____

Општи забелешки:

Прегледот го извршил:

Име и презиме _____

Работно место _____

Потпис _____

Примил

Одговорно лице _____

Потпис _____

ПРИЛОГ 2

**Упатство за геодетски мерења на
аеродром**

Список на изрази со објаснување на истите

Надморска висина Above Mean Sea Level (AMSL)	Ортометриска висина
Расположлива должина на ПСП за прекинато полетување Accelerate-Stop Distance Available (ASDA)	Расположлива должина за залет на воздухоплов плус должината на stopway. (Анекс 14 на ICAO)
Надморска висина на аеродромот Aerodrome Elevation	Висината на највисоката точка на просторот за слетување. (Анекс 4 на ICAO)
Референтна точка на аеродром Aerodrome Reference Point (ARP)	Официјална географска локација на еден аеродром. (Анекс 4 на ICAO)
Рамнини за ограничување на препреки Obstacle Limitation Surfaces	Види Annex 14 за дефиниција на рамнините
Периодична проверка на точноста на преносот на податоци (со помош на двојни податоци) Cyclic Redundancy Check (CRC)	Математички алгоритам применет врз дигиталниот облик на податоците, кој дава одредено ниво на сигурност против губење или менување на податоците. (Анекс 14 на ICAO)
Елипсоидна висина Ellipsoid Height	Висина на точката во однос на референтниот елипсоид, мерено долж надворешната нормала низ таа точка. (Анекс 14 на ICAO)
Геоид (земјата како геометриско тело) Geoid	Еквипотенцијалната површина во гравитационото поле на земјата која коинцидира со ненарушеното средно морско ниво (MSL) што се протега непрекинато преку континентите. (Анекс 14 на ICAO)
Област/површина за слетување Landing Area	Оној дел од површината за движење кој е наменет за слетување или полетување на воздухопловите. (Анекс 4 на ICAO)
Расположлива должина на ПСП за слетување Landing Distance Available (LDA)	Должината на расположливата должина на ПСП за слетување (Анекс 14 на ICAO)
Препрека Obstacle	Сите фиксни/утврдени (било привремено или постојано) и подвижни објекти, или делови од истите, кои се сместени на површина наменета за движење на воздухопловите или кои се протегаат над дефинирана површина наменета за заштита на воздухопловите во лет. (Анекс 14 на ICAO)
Ортометриска висина Orthometric Height	Висина на точка во однос на геоидот, која вообичаено се користи за прикажување на надморска висина (MSL). (Анекс 14 на ICAO)
Референтен елипсоид	Геометриска фигура, која вообичаено се добива со

Reference Ellipsoid	ротација на елипса околу нејзината пократка (поларна) оска, што се користи како референтна површина за геодетските мерења. Референтниот елипсоид се приближува блиску до димензиите на геоидот, со тоа што одредени елипсоиди подобро му одговараат на геоидот за различни области на земјата. (Не е по ICAO)
Дата на геодетското мерење Survey Date	Датата на која се извршени работите на терен за да се добијат податоци од геодетското мерење. Ако работата на терен траела повеќе од еден ден, се користи последната дата на работата на терен.
Расположлива должина на ПСП за полетување Take-off Distance Available (TODA)	Должина која стои на располагање за полетување на воздухоплов плус должината на clearway. (Анекс 14 на ICAO)
Расположлива должина на ПСП за залет за полетување Take off Run Available (TORA)	Должината која стои на располагање за полетување (Анекс 14 на ICAO)
Праг на ПСП Threshold	Почетокот на оној дел од полетно – слетната патека што може да се користи за слетување (Анекс 4 на ICAO)
Мастер листа	Геодетска подлога – ситуација на која се прикажани објектите на аеродромот и радионавигациските средства од значење на одвивање на безбеден воздушен сообраќај
Организации за геодетски мерења	Правни или физички лица одобрени од Агенцијата за цивилно воздухопловство за вршење на мерења на препреки согласно Правилникот за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот
Геодетска врска	Сет на параметри со кои се дефинира преминот од локалната референтна рамка во која се вршат геодетските мерења во глобалната референтната рамка препорачана од ICAO

Список на кратенки

ИПЛ - инструменталните процедури за летање

AIP - Зборник на воздухопловни информации

Поглавје 1 Вовед

1 Преамбула

Во ова упатство се утврдуваат условите за вршење на геодетски мерења и приказ на податоците од мерењата, неопходни да се обезбеди дека субјектите утврдени во Правилникот за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот (во понатамошниот текст „организатори на мерењата“) се придржуваат кон пропишаните услови и барања.

2 Цел

2.1 Целта на податоците од геодетското мерење на аеродроми е да им се овозможи на давателот на услуги на воздухопловна навигација и операторите на аеродроми да ги исполнат пропишаните барања во врска со безбедноста согласно Правилникот за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродромот и да се обезбедат податоци кои овозможуваат:

- разгледување на прашања поврзани со издавање на уверенија на аеродроми;
- изготвување и развивање на оперативни процедури ;
- изготвување и развивање на инструментални процедури за летање;
- подготвување на карти;
- вршење на проценки на безбедноста.

2.2 По извршување на овие постапки, избраните податоци се објавуваат во Зборникот на воздухопловни информации (AIP) и во други сродни/соодветни документи.

3 Филозофија на геодетското мерење

3.1 Основната идеја на геодетското мерење што се користи во оваа публикација е да се обезбедат Мастер листи на сите аеродромски средства (на пр., полетно-слетни патеки, навигациски средства, итн.) и објекти идентификувани како препреки, за секој аеродром ограничен со соодветна област од интерес. Овие листи ја сочинуваат основата за целокупната картографија, селекција на препреки (со користење на површини за идентификација и површини за ограничување на препреки) и анализа поврзани со дизајнирањето на инструменталните процедури за летање (ИПЛ).

3.2 Предизвикот со кој се соочуваат компаниите кои вршат геодетско мерење е да ги идентификуваат соодветните објекти за геодетско мерење при изготвувањето на овие Мастер листи. Невозможно и скапо е да се врши геодетско мерење на сите објекти. Заради тоа, за организациите кои вршат геодетско мерење од голема важност е да ги разберат задачите и предизвиците со кои се соочуваат крајните корисници, на пр., дизајнерите на ИПЛ, воздухопловните инспектори и за аеродроми, аеродромите иматели на уверение, во постигнувањето на нивните поединечни цели. Од гледна точка на дизајнерите на ИПЛ, соодветната измерена област и реалниот приказ на препреките ("Мастер листа на препреки") претставуваат клучна основа за успешно дизајнирање на ИПЛ.

4 Структура на упатството

Структурата на ова упатство треба да помогне во следните чекори:

- а) Избор на соодветната класификација на аеродромско геодетско мерење.
- б) Определување на областите каде треба да се врши геодетско мерење.
- ц) Геодетско мерење на бараните области.
- д) Пополнување на листата Аеродромски средства и Мастер листата на препреки.
- е) Изготвување на планови и селекција на препреките, по потреба.
- ф) Изготвување на извештај од геодетското мерење и
- г) Распределба на релевантните податоци и информации.

5 Задолжителни услови

- 5.1 Ова упатство тежнее да ги сведе на минимум трошоците на аеродромите такашто ги пропишува минималните стандарди и услови за безбедноста. АЦВ многу добро разбира дека секој поединечен оператор на аеродром ги одредува своите сопствени оперативни потреби и поради тоа нивото на потребното геодетско мерење треба да е соодветно и економично на видот на планираната работа.
- 5.2 Операторите на аеродромите иматели на уверенија и давателот на услуги на воздухопловна навигација во рамките на своите надлежностите утврдени во член 7 на Правилникот за начинот на користење, одржување и контролирање на површините за маневрирање, платформите, објектите, инсталациите, уредите и опремата на аеродром треба да достават точни информации од геодетските мерења за аеродромите и препреките согласно видот на операциите утврдени со класификацијата на аеродромот за геодетско мерење и бараните области за геодетско мерење како што е опишано во Табела бр. 1. Геодетските мерења треба да бидат спроведени така што ќе се измери секоја измена во тек на периодичните временски интервали како што е наведено во Табела бр. 2.

6 Зони за геодетско мерење

Зоните за геодетското мерење за дадена класификација на аеродром за геодетско мерење се наведени во Табела бр. 1.

Табела бр. 1 Класификација на аеродром за геодетско мерење и потребни зони за геодетско мерење

Вид на операции	Класификација на аеродром за геодетско мерење
Аеродром без инструментални процедури за летање (ИПЛ)	1
Аеродром со непрецизни ИПЛ	2
Аеродром со прецизни ИПЛ ILS CAT I или еквивалентни	3
Аеродром со прецизни ИПЛ ILS CAT II/III или еквивалентни	4

Зона на геодетско мерење	Референца	Класификација на аеродром			
		1	2	3	4
Аеродромски план	Поглавје 5	☐	☐	☐	☐
Зона на геодетско мерење за рамнините за ограничување на препреки	Поглавје 6	☐	☐	☐	☐
Зона на геодетско мерење за аеродромска карта на препреки ICAO Type A (*)	Поглавје 7	☐	☐	☐	☐
Зона на геодетско мерење за процедури за прецизно слетување	Поглавје 8	☐	☐	☐	☐
Зона на геодетско мерење за теренска карта за прецизен приод	Поглавје 9	☐	☐	☐	☐
(*) Се бара само ако полетно-слетните патеки ги користат авиони од Класа А ангажирани во летови за јавен превоз.					

7 Периодичност на геодетските мерења

Геодетските мерења треба да се спроведат за сите барани области за геодетско мерење со цел да се измери секоја измена настаната во периодичните временски интервали пропишани во табела бр. 2.

Табела бр. 2 Периодичност на геодетските мерења

Тип на геодетско мерење	Класификација на аеродроми	Периодичност
Геодетска врска	2, 3 и 4	1. Заедно со првото комплетно геодетско мерење. 2. Кога ќе стане достапна поточна референтна рамка за WGS-84
Комплетно геодетско мерење	1, 2, 3 и 4	1. Прво мерење 2. Доколку не е извршено годишно контролно мерење 3. Доколку постои сомнеж во валидноста на претходното мерење
Контролно геодетско мерење	1, 2, 3 и 4	1. Годишно, после комплетното геодетско мерење.

8 Процедури за геодетско мерење

8.1 Геодетска врска

- Деталните процедури за геодетската врска се дадени во Поглавје 2.
- Датумот на геодетската врска треба да биде вклучен во Образецот за изјава од геодетско мерење (види Прилог А).

8.2 Комплетно геодетско мерење

- Во Поглавје 2 се дадени во детали процедурите за комплетно геодетско мерење.
- За секое комплетно геодетско мерење се дава известување по пат на поднесување на Образец за изјава од геодетско мерење (види Прилог А).

8.3 Контролно геодетско мерење

- Годишното контролно геодетско мерење се прави со цел да се открие секоја измена, вклучувајќи го и значителното нараснување или уривање на дрвјата, од претходното геодетско мерење. Секоја измена треба да биде измерена во согласност со спецификациите дадени во ова упатство.
- За секое контролно геодетско мерење се дава известување по пат на поднесување на Образец за изјава од геодетско мерење (види Прилог А).

8.4 Секој нов договор за геодетски мерења помеѓу организаторите на мерењата и новиот изведувач на мерењата треба да обезбеди непрекината транзиција од претходниот изведувач.

9 Управување со податоците

9.1 Правилното управување со податоците е од пресудно значење за време на целото геодетско мерење и за последователната постапка за доставување на извештаи. Од организациите кои вршат геодетски мерења се бара да спроведуваат строги постапки и практики за ракување со податоците со цел да се отстрани/елиминира поднесување на погрешни податоци. Секој измерен ентитет со своите поврзани елементи треба да се смета како единствен запис на проток на податоци. Секоја измена на постоечки запис на проток на податоци утврдена за време на последователното контролно геодетско мерење нужно бара повторно издавање на целиот запис на податоци со нов датум на мерење со истовремено зачувување на оригиналниот единствен идентификатор. Промена на локацијата на постоечко средство ќе бара примена на нов единствен идентификатор.

Како дел од извештајот од мерењата геодетот треба да ги прикаже новите, изменетите и избришаните податоци како и причините за промените.

- 9.2 Ако нема никакви измени на ниеден елемент во постоечки запис, записот го задржува својот првобитен број на запис и датумот на геодетското мерење.
- 9.3 Ако се достави подоцнежнo комплетно геодетско мерење извршено после првото комплетно геодетско мерење, сите претходни записи на податоци се ажурираат задржувајќи ги постоечките броеви на препреки, но со нов датум на геодетското мерење.
- 9.4 Било која нова, или промена на постоечка препрека, која ги пробива рамнините за ограничување на препреки на аеродромот ќе биде публикувана со NOTAM се додека не се изврши нејзино геодетско мерење согласно ова упатство што ќе овозможи објавување на податоците во Зборникот на воздухопловни информации (AIP).

10 Образец за изјава од геодетско мерење

10.1 "Образецот за изјава од геодетско мерење" (види Прилог А) се доставува заедно со сите извештаи од комплетни и контролни геодетски мерења од страна на организаторот на мерењата. Со пополнувањето на овој образец се потврдува дека податоците од геодетското мерење кои се доставени до давателот на услуги на воздухопловна навигација ги исполнуваат условите и прецизностите специфицирани во ова упатство.

10.2 Образецот за изјава од геодетско мерење заедно со сите извештаи од комплетни и контролни геодетски мерења поднесени од страна на организаторот на мерењата претставуваат неопходна потврда дека податоците од мерењата во рамките на извештајот од геодетските мерења, во однос на влијанието врз аеродромските информации во ЗВП, се валидирани од страна на организаторот на мерењата. Поднесувањето на овој образец истовремено претставува и неопходна авторизација на давателот на услуги на воздухопловна навигација за да може да направи измени на аеродромските податоци во Зборникот на воздухопловни информации (AIP).

10.3 Ако не се достави образец за изјава од годишна проверка на геодетско мерење, давателот на услуги на воздухопловна навигација може да ја повлече важечката објавена мапа.

11 Квалификација на организации кои вршат геодетски мерења

11.1 Организаторот на мерењата треба самиот да биде задоволен што се однесува до компетенцијата на геодетите кои тој ги ангажира за вршење на геодетски мерења на аеродромот. Следува листа на карактеристики кои треба да се земат предвид:

- Да имаат сертификат за исполнетост на барањата на ISO 9001:2000 стандардот или друг еквивалентен систем за контрола на квалитет.
- Да имаат професионално квалификувани геодети и проект менаџери кои го надгледуваат геодетското мерење.
- Да имаат персонал за геодетско мерење на терен кој е компетентен во техниките за вршење на геодетско мерење на аеродром и искусен за работа во оперативен амбиент на аеродром.
- Да располагаат со соодветна геодетска опрема за спроведување на геодетски мерења, како и со соодветна опрема (хардвер и софтвер) за обработка на податоците од мерењата
- Да имаат професионално осигурително покритие.

11.2 Сите организации кои вршат геодетски мерења, а кои се ангажирани во работи поврзани со геодетско мерење на аеродроми со ИПЛ треба да се регистрирани кај АЦВ. Со регистрацијата се осигурува дека геодетите се запознаени со измените на политиката или процедурите и истата НЕ претставува листа за избор на овластени организации. Подносителите треба да го поднесат барањето во писмена форма, доставувајќи ги соодветните квалификации до АЦВ.

Со барањето се доставуваат докази за карактеристиките од точка 11.1 на ова упатство како и референтна листа на извршено најмалку 1 (едно) мерење од областа на воздухопловната навигација на или во околината на аеродром.

12 Точност

Соодветни методи за геодетско мерење треба да се применуваат со цел да се оквалификува точноста и интегритетот на добиените податоци. Методологијата на геодетското мерење треба јасно да се прикаже во Извештајот од геодетско мерење. Условите се наведени во DOC 9674-AN/946 (WGS-84 Прирачник) на ICAO, а најстрога точност на геодетско мерење се применува за аеродроми од класификација 2, 3 и 4 како што е опишано во Табела бр. 3.

Табела бр. 3 Минимални услови за точноста и интегритет на геодетско мерење

	Хоризонтална точност	Вертикална точност	Класификација на интегритет
Аеродромска контролна мрежа	1.0 m (*)	1.0 m (*)	1×10^{-8}
Аеродромски средства/објекти	0.5 m (#)(+)	0.25 m (#)	1×10^{-8}
Препреки и средства/објекти аеродром	3.0 m (#)	0.3 m (#)	1×10^{-5}

(*) Точност во однос на соодветната геодезиска референтна рамка

(#) Точност во однос на аеродромската контролна мрежа

(+) Позициите кои се однесуваат на GBAS и SBAS FAS треба да се со точност од 0.3 м

13 Пакет на геодетско мерење

- 13.1 Комплетниот пакет на геодетските мерења кој се доставува до давателот на услуги на воздухопловна навигација се состои од следното:
 - Два примерока во електронска форма на CD/DVD-ROM, во кои се опфатени Извештајот од геодетското мерење и Плановите за геодетско мерење во Adobe PDF формат и придружните дигитални податоци во формат даден во Прилог Б.
 - Оригинални податоци од геодетските мерења и пресметувања.
 - Еден оригинален потпишан примерок од Образецот за изјава од геодетско мерење.
- 13.2 За аеродроми од класификација 1 пакетот за геодетско мерење, кој ги опфаќа извештајот, плановите, податоците и образецот за изјава, може да се достави во печатена форма. Податоците за координатите на препреките и средствата треба да се достават во .xls формат
- 13.3 Организаторот на мерењата е одговорен да осигури дека примероци од сите информации за геодетското мерење и Образецот за изјава за геодетското мерење, во рок од 60 дена од датумот на геодетското мерење, се доставуваат до давателот на услуги на воздухопловна навигација.
- 13.4 Давателот на услуги на воздухопловна навигација ќе испрати потврда за прифаќање на мерењата до организаторот на мерењата. Геодетските мерења кои не се придржуваат кон условите наведени во оваа публикација се отфрлаат и се враќаат назад до организаторот на мерењата со соодветните причини за одбивањето и потребните мерки кои треба да бидат преземени.
- 13.5 Било која најава за нова, или промена на постоечка аеродромска препрека или средство во периодот помеѓу две мерења се публикува со NOTAM се додека не се спроведе нејзино геодетско мерење согласно ова упатство пред нејзино објавување во Зборникот на воздухопловни информации (AIP)

14 Конверзија на мерни единици

Анекс 5 кон ICAO се користи како стандард за примената на сите фактори на конверзија.

Не – SI Мерни единици	SI Мерни единици
1 наутичка милја (nm)	1.852 километри (km)
0.54 nm	1 km
1 стапка (ft)	0.3048 метри (m)
3.2808 ft	1 m
1 nm = 6076.04 ft	

15 Документи кои содржат стандарди

- ICAO DOC 9674-AN/946 (WGS-84 Прирачник)
- ICAO Анекс 4 (Воздухопловни мапи)
- ICAO Анекс 5 (Мерни единици кои треба да се користат во операциите во воздух и на земја)
- ICAO Анекс 14 (Аеродроми)
- ICAO Анекс 15 (Услуги за воздухопловни информации)
- ICAO DOC 8186 – OPS/611 (PANS OPS)
- EUROCONTROL Doc. CHAIN/0028 (Интегритет/Целосност на основните правила за воздухопловните информации – Управување со податоци и квалитет)

16 Упатства и политика

За дополнителни упатства и за политиката, за прашања кои ова упатство не ги опфаќа, треба да се побара мислење од АЦВ.

Поглавје 2 Процедури за геодетско мерење**1 Општо**

- 1.1 Условите за точноста и интегритетот на геодетската конекција и податоците од геодетското мерење се наведени во Табела бр. 3.
- 1.2 Аеродромите со класификација на мерења 2, 3, и 4 треба да ги извршат мерењата во согласност со точноста и барањата за контрола на квалитет дадени во ICAO DOC 9674–AN/946 (WGS–84 Прирачник). Аеродромите со класификација на мерењата 1 НЕ се обврзани да вршат геодетски мерења спрема условите за обезбедување на точност и квалитет наведени во ICAO DOC 9674–AN/946 (WGS–84 Прирачник. Организаторот на мерењата одговара за осигурување на точноста на информациите што се бара за Планот на аеродромот и рамнините за ограничување на препреки. Препорачливо е геодетот или соодветно искусното лице да обезбеди планови и податоци.

2 Хоризонтална контрола

- 2.1 Координатите треба да се достават во WGS–84 координатен систем (формат кој се бара за објавените податоци) при што задолжително се наведува и рефрентната рамка во која се реализирани мерењата (пр. ITRF2008, епоха 2014.0, ETRF89 епоха 1989.0) и соодветно во Македонскиот државен координатен систем (заради внесување во и проектирање на топографски карти). Заради униформност на податоците потребно е да се достават и параметрите за трансформација помеѓу глобалниот и Македонскиот државен координатен систем.
- 2.2 Контролните точки на геодетското мерење треба да се во согласност со ICAO DOC 9674–AN/946 (WGS–84 Прирачник).
- 2.3 WGS–84 геодетската контрола и формат налагаат да се докаже дека со методите кои се користат е исполнета пропишаната точност кај различни геодетски мерења. Организациите за геодетски мерења кои ги вршат овие геодетски мерења одговараат за точноста на контролните податоци како и за сетот за трансформација кој се користи. Анализата на акумулираната грешка, доказот со кој се потврдува дека се исполнети бараните точности и трансформациските параметри кои се користени треба да бидат вклучени во Извештајот од геодетското мерење.

3 Вертикална контрола

- 3.1 Се бараат ортометриски и елипсоидни висини.
- 3.2 Височината над земјата треба исто така да биде измерена.
- 3.3 Стандардна пракса за геодетско мерење треба да се користи за да се добие висина со бараната точност и треба да се докаже интегритетот на користените контролни точки.

4 Инструменти

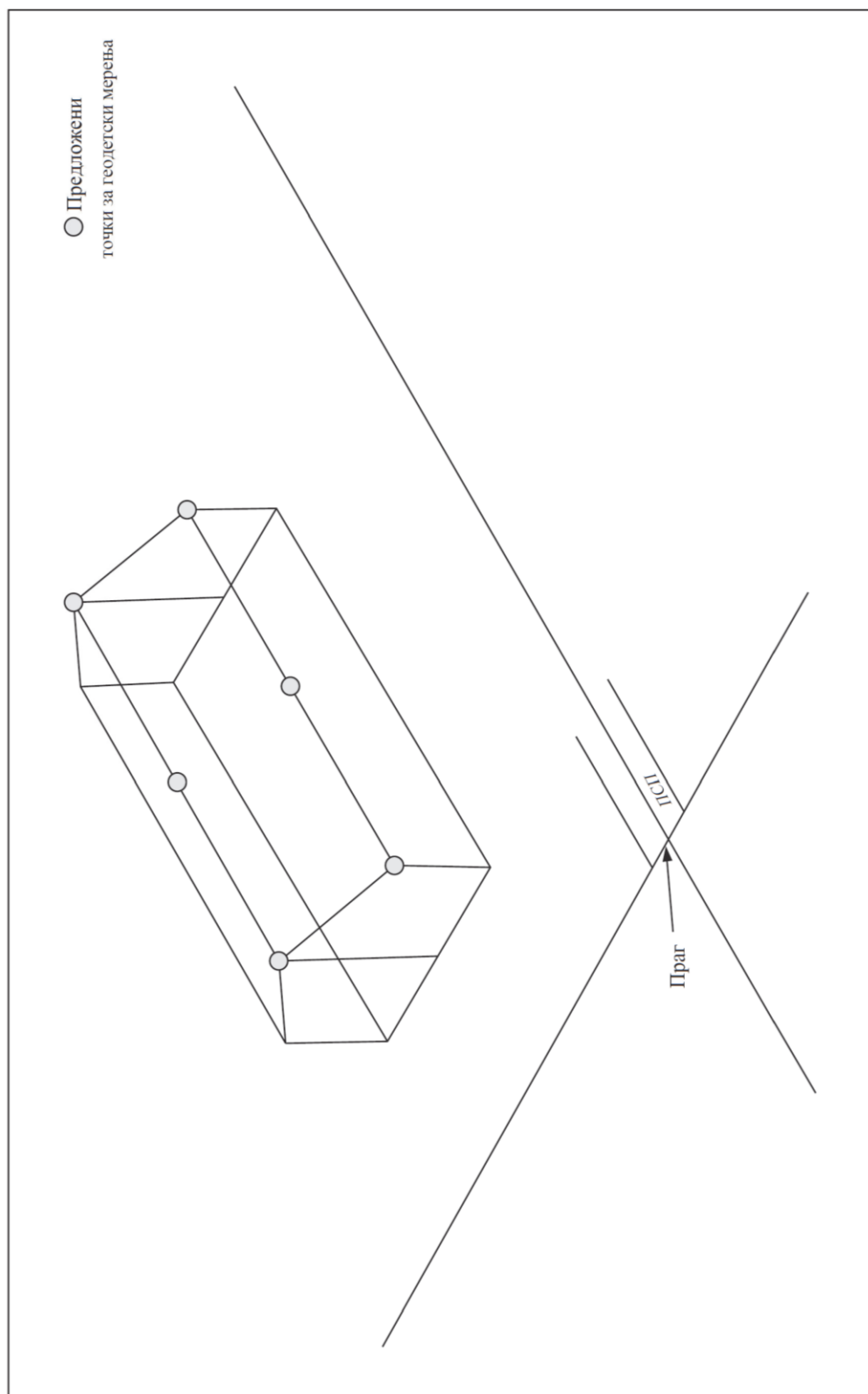
- 4.1 Целата опрема за геодетско мерење треба да поседува важечко уверение за калибрација и да е во можност да работи до точност соодветна на барањата за геодетското мерење.

5 Методологија

- 5.1 Сите перманентни контроли кои се воспоставени во рамките на аеродромската граница треба да се документираат за да можат да се следат/проверуваат.
- 5.2 Канцелариското проценување со користење на изохипси може да биде од корист во постапката на определување на веројатниот опсег на геодетското мерење и веројатната положба на препреките. Треба да се земат во предвид подесувањето на локалниот размерен фактор до растојанијата на земјата, како и ефектите од земјиното закривување и рефракцијата.
- 5.3 Со две независни мерења се докажуваат податоците за нови препреки, а нивните резултантни висини и позиции треба да ги исполнуваат соодветните критериуми за геодетско мерење.
- 5.4 Висината на препреките од претходните геодетски мерења треба само да биде проверена како би се потврдила нивната висина и позиција без примена на прецизноста што се бара за новите препреки. Особено внимание треба да се обрне на градби и дрвја чија висина може да трпи измени. Потребна е проценка на ефектите од вертикалните агли врз варијабилните растојанија за да се обезбеди добра точност на висините. Се препорачува мерењата без вклучување на земјиното закривување и рефракцијата да се ограничат на максимум од 1 km.
- 5.5 Рутните средства коишто не се дел од аеродромските средства треба да бидат внесени во Мастер листата на препреки

6 Препреки чија висина треба да се измери

- 6.1 Организациите за геодетски мерења треба да земат во предвид дека кога се врши геодетско мерење на одредена област, може да се појави ситуација кога највисоката препрека во рамките на таа област не треба да биде доминантна препрека за таа посебна фаза од летот. Заради тоа, геодетите секогаш треба да декларираат препрека во Мастер листата на препреки, ако постои каков било сомнеж за полноважноста како препрека.
- 6.2 Препреките вклучуваат терен, вегетација и градби.
- 6.3 Онаму каде што има голем број препреки чија висина треба да се измери, не е практично да се врши геодетско мерење, на пример, на секое дрво во пошумената област и заради тоа геодетот треба да се посоветува со организаторот на мерењата и со дизајнерите на инструментални процедури за летање (ИПЛ) и АЦВ, кога тоа е неопходно. Било кој договор кој би произлегол од таквите консултации треба да биде вклучен во извештајот од мерењата.
- 6.4 При мерење на трансверзалните и лонгитудиналните препреки кои се во близина на полетно-слетната патека треба да се обрне должно внимание, бидејќи нивниот преден/водечки раб може да е од поголемо значење отколку што е највисоката точка. (Треба да се биде свесен дека највисокиот објект не треба да биде и најзначаен за разгледување, види слика бр. 1).
- 6.5 Тенките препреки како што се громобраните или антените кои се повисоки од објектот може да не се гледаат од далечина. Заради тоа, треба да се води сметка кога се мерат далечни препреки за да се обезбеди дека највисоката точка е измерена.
- 6.6 Привремените препреки кои може да се сретнат во текот на геодетското мерење треба да се вметнат и да се обележат како привремени. Извештајот од геодетското мерење треба да содржи и изјава со која се наведува временскиот опсег на сите такви препреки.
- 6.7 При составување на извештајот, геодетот треба да вклучи детали за сите измерени објекти, без разлика дали тие ги пробиваат релевантните површини.

Слика бр. 1 Попречни и лонгитудинални препреки

Поглавје 3 Презентација

1 Планови

1.1 Форматот за основата за испитување на мапите за план на аеродром е по сопствена проценка на операторот на аеродромот имател на уверение. Подолу е даден список на прифатливи формати.

- Дигитални мапи (види Поглавје 1, став 13).
- Компилација на мапи во печатена форма.
- Објавени листови со мапи.
- или одобрен еквивалент.

1.2 Геодетите треба да обезбедат дека:

- Се користат најнови мапи.
- Референтните координати од Македонскиот државен координатен систем се прикажани со вредности на мрежата долж работ на планот на соодветни временски интервали.
- Референтниот извор на податоци и податоците за ревидирање се прикажани во планот.
- Условите за дозвола за авторски права се исполнети, доколку тоа се бара.

1.3 Димензија на листот на планот

Препорачливо е димензијата на листот да биде ограничена на големина A0, заради лесно складирање и ракување. Ако ова не е практично заради обемот на областа за геодетско мерење, може да се користат поголеми и дополнителни листови. Ако се користи систем со дополнителни листови, истите треба да можат да се составуваат, и така прилагодени да даваат најекономична покриеност.

1.4 Изглед на листот на планот

1.4.1 Ако се користат повеќе листови, треба да се приложи целосна референца за вкупниот број во серијата.

1.4.2 Секој лист треба да има насловен панел. Информациите кои се прикажуваат треба да се состојат од следното:

- Аеродром
- Наслов на цртежот
- Број на цртежот или референтниот број, вклучувајќи го и тековниот статус на измени и дополнувања
- Датум кога е извршено геодетското мерење

- Размер
- Име и адреса на организацијата за геодетски мерења, вклучувајќи го и телефонскиот број
- Измерил (Име на геодетот)
- Проверил
- Број на листот
- Изглед и дијаграм на листот, ако е применливо
- Кратенки кои се користат
- Повикување на односниот извештај од геодетско мерење
- Изјава за неотуѓиво авторско право

2 Извештаи од извршени геодетски мерења

2.1 Извештајот за геодетската конекција (применливо само за аеродроми со класификација 2, 3 и 4) треба да го вклучува следното:

- Податоци за квалитетот согласно Поглавје 4, став 1;
- Детали за конекцијата на аеродромската контролна мрежа со постојната геодетската референтна основа;
- План на аеродромската контролна мрежа;
- Описи на станиците за геодетски мерења;
- Трансформациски параметри.
- Оригинални податоци од геодетските мерења и пресметувања.

2.2 Извештајот од комплетното геодетско мерење треба да вклучува:

- Податоци за квалитетот согласно Поглавје 4, став 1;
- Оригинални податоци од геодетските мерења и пресметувања;
- Образец за изјава од геодетското мерење – Прилог А.

2.3 Извештај од контролното геодетско мерење треба да вклучува:

- Скратени записи за квалитет коишто упатуваат на претходното комплетно геодетско мерење во однос на методологијата за вршење на геодетски мерења;
- Оригинални податоци од геодетските мерења и пресметувања;
- Образец за изјава за геодетско мерење – Прилог А;

- Планови во кои се наведени сите препреки кои се додадени или избришани од последното геодетско мерење (види Поглавје 3, став 2.5).
- 2.4 Заради целите за полесно следење, повторно се дистрибуира комплетна документација во секоја прилика кога со контролното геодетско мерење се менува и дополнува претходно комплетно или контролно геодетско мерење.
- 2.5 Форматот на плановите во кои се наведуваат измените е по дискреционо право на геодетот, или во договор со организаторот на мерењата. Се препорачува плановите да се приготвуваат како дигитални табели.
- 3 Дигитални податоци**
- 3.1 Треба да се направат следните матични датотеки за сите препреки и аеродромски средства за кои е извршено геодетско мерење и да бидат во формат согласно Прилог Б:
- а) Матична датотека на препреки, соодветно именувани, на пр., lwxx_obst00.crc ("lwxx" претставува ICAO код на индикаторот за аеродромот каде е извршено геодетско мерење, а "00" ја претставува годината на геодетското мерење). Во неа се опфатени:
- Сите средства кои се идентификувани како препреки.
- б) Датотека на аеродромските средства, соодветно именувани, на пр., lwxx_ad00.crc ("lwxx" претставува ICAO код на индикаторот за прегледаниот аеродром, а "00" ја претставува годината на прегледот). Во неа се опфатени:
- Сите измерени средства за целите на областа на геодетско мерење за Аеродромскиот план.
- 3.2 Интегритетот на податоците од геодетското мерење добиени во дигитална форма (види Прилог Б) треба да биде заштитен од менување од трети лица со користење на CRC (Cyclic Redundancy Check). Алгоритамот што треба да се користи е CRC-32Q CRC заштита е задолжителна за сите датотеки со податоци од геодетското мерење во формат согласно Прилог Б.

Поглавје 4 Осигурување на квалитет

1 Податоци за квалитетот

1.1 Сите елементи на податоците за аеродроми со инструментални процедури за летање треба да може да се следат до изворот од каде потекнуваат со постојан протокол на контрола (ревизиска постапка). Организацијата за геодетски мерења, постапувајќи според упатствата дадени во WGS-84 Прирачникот за осигурување на квалитет, треба да приложи информации за изворот на податоците во форма на Податоци за квалитетот.

1.2 Податоците за квалитет го опфаќаат следното:

- Организацијата која го врши геодетското мерење
- Име (имиња) на геодетот (геодетите)
- Датум и целта на геодетското мерење
- Метода на геодетското мерење и опрема која е користена
- Информации за калибрацијата на опремата и за методата за проверување на геодетското мерење и
- Доказ дека се исполнети условите за точност, вклучувајќи ги и деталите од анализата на грешки.

2 Методологија

Организација која врши геодетски мерења треба да одржува ефикасен систем за проверка за да обезбеди дека собраните податоци се придржуваат кон стандардот за точност и во Извештајот од геодетското мерење треба да приложи доказ за ова придржување.

Поглавје 5 Зона на геодетско мерење за Аеродромскиот План**1 Цел**

Аеродромскиот план претставува дел од Прирачникот на аеродромот. Од операторот на аеродромот се бара да го ажурира Аеродромскиот план заради издавање на уверение и заштита. Планот на аеродромот претставува работен документ која дава точна слика на конфигурацијата на аеродромот и интегралните средства.

2 Спецификација на геодетско мерење

- 2.1 Во ICAO DOC 9674 – AN/946 (WGS–84 Прирачник) дадена е спецификацијата на геодетското мерење за Аеродромскиот план. За иматели на уверение за аеродроми без инструментални процедури за летање важи Поглавје 2, точка 1 на ова упатство.
- 2.2 Геодетски мерења треба да се вршат на сите средства кои се наведени во Прилог Б (види Поглавје 1, став 13).

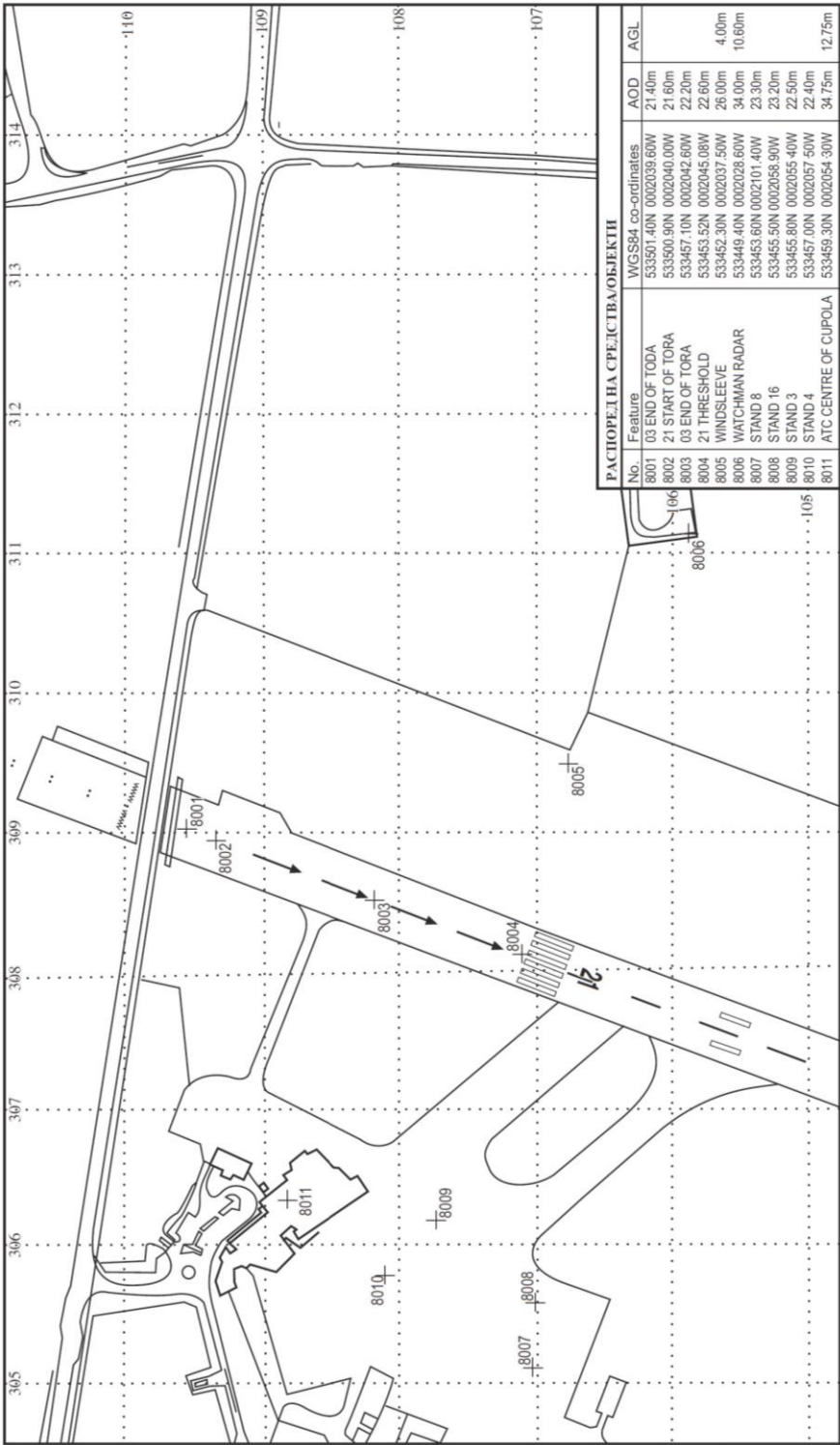
3 Содржина на планот

- 3.1 Размерот на планот треба да е 1:2500. Во Поглавје 3, став 1.1 дадена е прифатената форма на планот.
- 3.2 Површината на планот ги покажува границите на аеродромот и местоположбите на инсталациите кои се сметаат како важни за оперативните процедури на аеродромот. За да се прикажат средствата и објектите кои се вон границите може да се потребни додатоци/прилози.
- 3.3 Сите карактеристики на аеродромот, како што се дадени во Прирачникот на аеродромот и релевантните објекти треба да бидат прикажани во планот. Измерените средства се прикажуваат со соодветен симбол и натпис со идентификациски број на геодетското мерење. Оперативната полетно–слетна патека(–и) се прикажува со полна линија, а ознаките на полетно–слетната патека и редовите на приодни светла се прикажуваат во вистинска големина во размер..
- 3.4 Во планот се прикажуваат надморските висини на почетокот на LDA, почетокот и крајот на TORA, крајот на ASDA и крајот на TODA, надморската висина на централната линија на ПСП на секој нејзин крај и на правилни интервали (максимум 200 м) долж ПСП, stopway и clearway како и на места со позначителна промена на наклонот.
- 3.5 Висината над локалното ниво на теренот (AGL) и надморската висина AMSL до највисоката точка на всредството во метри и стапки е потребна за сите измерени средства кои се повисоки од 0.9 m над локалното ниво на теренот во рамките на основната патека (runway strip).

- 3.6 WGS-84 координатите и надморската висина AMSL и висината AGL (кадешто тоа е применливо) треба да бидат прикажани на планот за објектите дадени во листата во Прилог Б.
- 3.7 Координатите и односните податоци се прикажуваат во форма на план во рамките на маргините на планот (види слика бр. 2).
- 3.8 Прагот на ПСП треба јасно да биде прикажан на планот. Геодетската точка која го претставува прагот на ПСП се одредува согласно DOC 9674-AN/946 (WGS-84 Прирачник) на ICAO.
- 3.9 Може да се бараат дополнителни информации и тоа на барање на аеродромот имател на уверение и може да го опфаќа следното:
- Место/простор за против пожарната служба;
 - Пристап за опасни ситуации/излези и патишта;
 - Резервоари со вода за во случај на опасност;
 - Заштита на средства и објекти (огради);
 - ROP до растојанијата на светилките на работ на полетно-слетната патека;
 - Табела за конверзија на RVR опсервиран од оператор.

4 Дигитални податоци

Измерените објекти сочинуваат дел од 'Списокот на средства на аеродромот' прикажан во Прилог Б. Списокот на средства претставува основа на аеродромските објекти. Списокот може да се дополни со додатни објекти коишто аеродромот ќе бара да се измерат. Доколку објектот не е во списокот или пак не е идентификуван во согласност со списокот тогаш истиот ќе се смета за препрека и ќе биде додаден во Мастер списокот на препреки.

Слика бр. 2 Извадок од дел од план на аеродром

Поглавје 6 Зона на геодетско мерење за рамнините за ограничување на препреки**1 Цел**

- 1.1 Целта на геодетските мерења на рамнините за ограничување на препреки е да се идентификуваат сите препреки кои ги пробиваат истите, соодветно на постојното или предложеното кодирање на полетно-слетната патека.
- 1.2 Податоците од геодетското мерење овозможуваат вршење на проценки на безбедноста.
- 1.3 Организаторот на мерењата е одговорен за објавување во Зборникот на воздухопловни информации (AIP) на избраните важни препреки во зоните на приод, качување при полетување и кружење. Со цел да се помогне во овој избор, организаторот на мерењата треба да се осигура дека геодетот ги има идентификувано сите препреки кои навлегуваат во површините, вклучувајќи го и степенот на навлегување и да ги запише истите како посебна датотека во рамките на извештајот на мерењето. Како упатство, извештајот треба да го содржи следното:
- Првите препреки во рамките на површините за качување при полетување;
 - Дрвореди/столбови во близина на аеродромот во рамките на површините за приод/качување при полетување;
 - Издигнато/Повисоко земјиште кое може да влијае врз висината на школскиот круг;
 - Препреки (ошаци, столбови и др.) во рамките на областа на кружење, кои се значително повисоки од надморската висина на аеродромот;
 - Осветлените средства на аеродромот или големи поединечни објекти кои не треба да претставуваат навлегувања/продирања.

2 Спецификација на геодетско мерење**2.1 Рамнини за ограничување на препреки РОП**

- Основна патека (runway strip)*
- Зона без препреки во продолжетокот на ПСП (clearway)*
- Преодна рамнина*
- Одлетна рамнина*
- Приодна рамнина*

- Внатрешна хоризонтална рамнина*
 - Конусна рамнина*
 - Надворешна хоризонтална рамнина
 - Површина на зона без препреки, која ги содржи внатрешната површина на приод, внатрешната преодна површина и површината за слетување (само за прецизен приод).
- 2.2 Доколку аеродромот има полетно–слетни патеки само за визуелно летање, без инструментални процедури за летање (ИПЛ), геодетското мерење може да се ограничи само на ставките означени со ѕвездичка, во Поглавје 6, 2.1, во рамките на подобрувањето на намалените барања наведени во Поглавје 2, став 1.
- 2.3 Организаторот на мерењата пред почеток на работата, на геодетот му ја дава почетната точка од секоја површина, што се однесува на определена полетно–слетна патека.
- 2.4 Димензиите и нагибите на различните рамнини се дефинирани и прикажани ICAO Annex 14
- 2.5 Барањето за геодетското мерење е да се измери висината на сите препреки во рамките на рамнините за ограничување на препреки е да се идентификуваат сите препреки кои ги пробиваат истите,
- 3 Дигитални податоци

Сите измерени препреки сочинуваат дел од "Мастер списокот на препреки", прикажан во Прилог Б.

Поглавје 7 Зона на геодетско мерење за Аеродромска Карта на Препреки – ICAO Type A

1 Цел

- 1.1 Картата тип А дава податоци кои се неопходни за да му овозможат на операторот на воздухоплови да се придржува кон оперативните ограничувања наведени во Анекс 6 на ICAO – Експлоатација на воздухоплови.
- 1.2 Аеродромската карта на препреки на аеродром – ICAO тип А (Оперативни ограничувања) треба да биде изготвена и достапна (како што е пропишано во Анекс 4 на ICAO Воздухопловни карти) за сите полетно–слетни патеки кои ги користат авионите ангажирани во летови за јавен или комерцијален воздухопловен превоз. Полетно–слетните патеки без препреки на површината на патеката за полетување (TOFP) се заведуваат како патеки за кои не е потребна карта тип А.
- 1.3 Давателот на услуги на воздухопловна навигација подготвува карта тип А врз база на информациите кои ги дава геодетот. За таа цел, потребно е претходно да определи кои препреки треба да се прикажат на конечната карта тип А со примена на комплексни техники за засенување на препреките.

2 Спецификација на геодетско мерење

2.1 Област на аеродромот

- 2.1.1 Се доставува надморската висина AMSL, на почетокот и крајот на TORA, крајот на ASDA и крајот на TODA, и на еднакви растојанија (максимум од 200 метри) долж полетно–слетната патека и оската на зоната без препреки во продолжетокот на ПСП (clearway).
- 2.1.2 Типот на clearway и декларираните должина за TORA, TODA, ASDA и LDA се наведуваат во Извештајот од геодетското мерење и истите треба да се достават заради верификација пред почетокот на геодетското мерење.

2.2 Област на одлетната рамнина (TOFP)

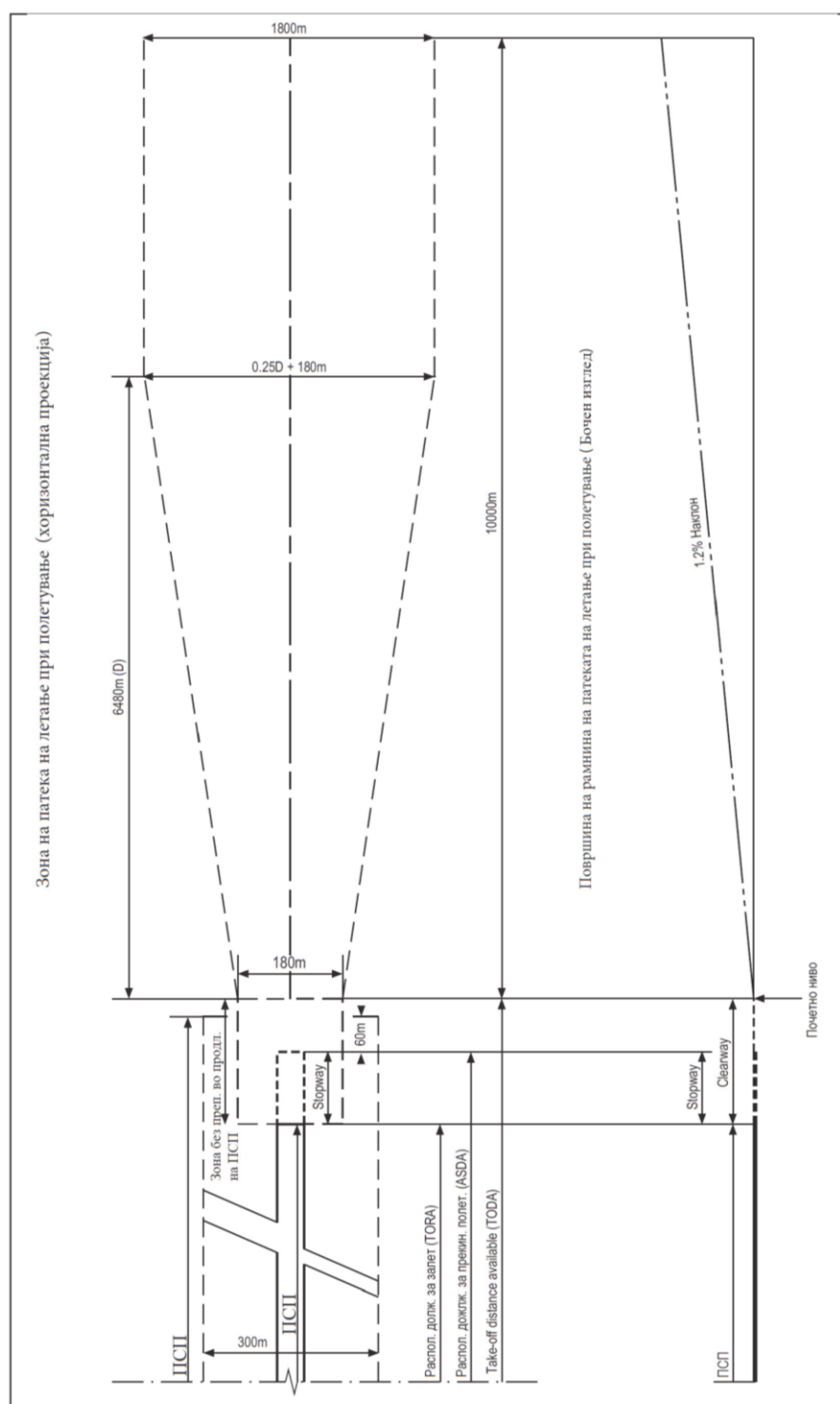
- 2.2.1 Областа каде треба да се изврши геодетско мерење започнува на крајот од TODA. Таа е 180m широка на почетокот, симетрична околу оската на зоната без препреки во продолжетокот на ПСП и рамномерно се проширува со стапка од 0.25D до максимална ширина од 1800m, каде D претставува растојанието од почетокот. На растојание од 6480m таа се проширува до максималната ширина и се протега до растојание од 10000m. Надморската висина на почетокот е всушност надморската висина пријавена за крајот/завршетокот на TODA (види слика бр. 7).
- 2.2.2 Површината на рамнината на патеката на летање е со угорница/наклон на угорница од 1.2% од почетокот (види слика бр. 7).

- 2.2.3 Детално се анализираат сите објекти и терени во рамките на областа на TOFP. На сите препреки кои навлегуваат/продираат на површината на TOFP се врши геодетско мерење, освен ако тие препреки се во сенката на другите. Сенката на препрека се смета дека е рамна површина која започнува кај хоризонталната линија која поминува преку врвот на препреката на десните агли па се до оската на TOFP, и се протега за да ја покрие/опфати целата ширина на областа. Кршливите и подвижни препреки не се земаат во предвид како сенка на другите препреки. Ако препреката која засенува најверојатно треба да се отстрани, тогаш се врши геодетско мерење на објектите кои би станале доминантни со отстранувањето на таа препрека. Ако геодетот не е сигурен кои препреки се доминантни, во тој случај се врши геодетско мерење на сите препреки кои навлегуваат во површината.
- 2.2.4 За полетно-слетните патеки кои опслужуваат воздухоплови со оперативни ограничувања, кои не исклучуваат користење на градиент помал од 1.2%, областа на TOFP се зголемува до 12000m, а наклонот на рамната површина се намалува на 1% или помалку. Кога рамнината со 1% наклон не зафаќа/допира ниеден објект, таа треба да се намали се додека не го зафати/допре првиот објект.
- 2.2.5 Надморската висина AMSL на кој било пат, железничка пруга или водени патишта кои можат да поддржат мобилни препреки повисоки од 4.8m (за водени патишта највисоките и најниските ознаки на водата и висината на бродовите) се мери во еднакви интервали долж целокупното протегање. На секоја железничка пруга се додава висина од 6 метри врз средната надморска висина. Мобилните препреки ќе се засенат од следната доминантна препрека ако комбинираната надморска висина навлегува на површината на TOFP. Се доставува комбинираната надморска висина.

3 Дигитални податоци

Сите измерени препреки сочинуваат дел од "Мастер списокот на препреки", прикажан во Прилог Б. Сите податоци за позициите и надморските висини, со кои се определува обемот на пријавените растојанија и профилот на полетно-слетните патеки се опфатени во 'Списокот на средства/ објекти на аеродромот' прикажан во Прилог Б.

Податоците од геодетските мерења му се испорачуваат на организаторот на мерењата за одобрение и се доставуваат до давателот на услуги на воздухопловна навигација кој ја изработува и публикува конечната карта.

Слика 7 Тип А - Зона на патека на летање при полетување и рамната површина

Поглавје 8 Зона на геодетско мерење за процедури за прецизно слетување**1 Цел**

1.1 Геодетско мерење се врши за да се идентификуваат препреките во зоната за прецизен приод. Со тоа се добиваат важни податоци за проценка на безбедноста на процедурите за прецизен приод и за пресметување на релативните висини за надвишување на препреките.

1.2 Со геодетското мерење се добиваат податоци кои се користат во врска со следните процедури за прецизен приод:

- ILS (вклучувајќи ги Offset Localiser facilities)
- GBAS

(ЗАБЕЛЕШКА: ILS локалајзер претставува процедура за непрецизен приод, а условите за геодетските мерења се дадени во детали во Поглавје 7.)

1.3 Кај процедури за слетување со вертикално наведување (APV), аеродромите со SBAS и BaroVNAV мерењата се вршат според критериумите за процедури за прецизно слетување. За кодирање на FAS Data Block на SBAS процедурите координатите на аеродромските средства треба да бидат искажани со 4 децимални места (DDMMSS.ssss)

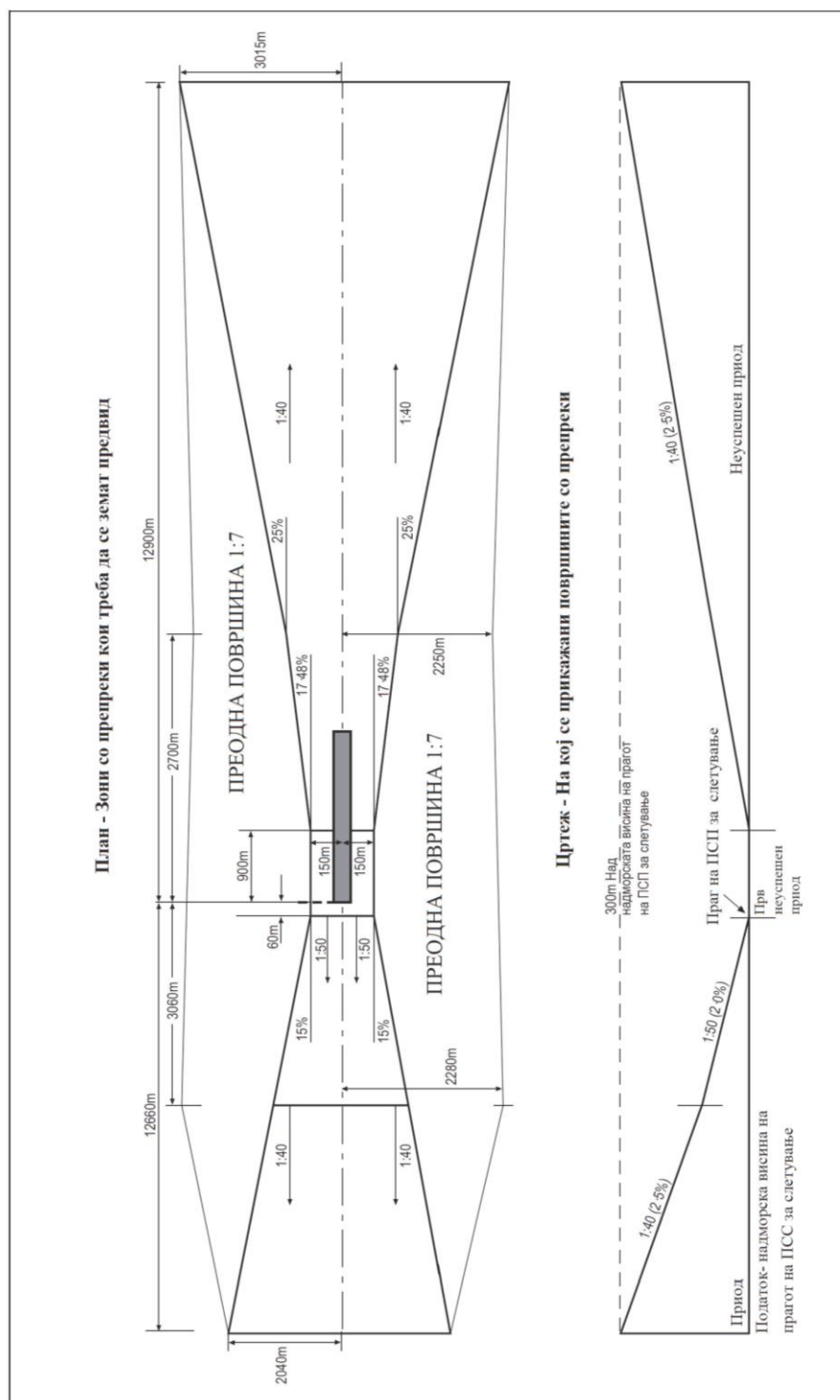
2 Спецификација на геодетското мерење

2.1 Зоната на ILS основните површини е прикажана на слика бр. 8.

2.2 Барањето за геодетското мерење е да се измери висината на сите препреки во оваа зона кои ги пробиваат површините.

3 Дигитални податоци

Сите измерени препреки сочинуваат дел од "Мастер списокот на препреки", прикажан во Прилог Б.

Слика 8 Основни ILS површини

Поглавје 9 Зона на геодетско мерење за Теренска карта за прецизен приод**1 Цел**

- 1.1 Картата на теренот за прецизен приод (Precision Approach Terrain Chart - PATC) дава детален профил на теренот на крајниот дел од еден прецизен приод. Таа дава информации со кои се овозможува да се врши процена на ефектите на теренот врз определувањето на висината на носење одлуки со помош на радио висиномери.
- 1.2 Задолжителен услов за аеродромите е дека за изведување на прецизни приоди на САТ (Кат.) II, III се доставуваат податоци до давателот на услуги на воздухопловна навигација со цел да се олесни изработката и објавувањето на PATC.

2 Спецификација на геодетското мерење

- 2.1 Областа каде се врши геодетско мерење започнува кај прагот на полетно-слетната патека и се протега на растојание од 900m во приодот, по 60m на секоја страна од оската на продолжетокот на полетно-слетна патека (види слика бр. 9). Ако е теренот прилично брановиден, во тој случај може да е потребно лонгитудинално продолжување. Давателот на услуги на воздухопловна навигација и АЦВ за време на првичната постапка за одобрение за Cat II, III операции го идентификуваат секој ваков услов.
- 2.2 Објекти каде треба да се изврши геодетско мерење
- Прагот и надморската висина на полетно-слетната патека.
 - Профил на теренот на оската на продолжетокот на полетно-слетна патека.
 - Сите средства/објекти, вклучувајќи ги и подвижните/мобилните средства/објекти кои се високи 3 метри, или повеќе, над или под нивото на теренот на оската на полетно-слетната патека и со повеќе од 15 метри хоризонтална големина мерено паралелно со оската на полетно-слетната патека.
 - Изохипси на теренот на интервали од 1 метар во однос на висината на прагот на полетно-слетната патека.
 - Патишта, железнички пруги, река или канали треба да имаат соодветни нивоа за покажување на нивната надморска висина на површината, (во случај на водена површина потребна се максималните вредности на плимата и осеката) и висината на највисокото мобилно средство или објект кои може да се очекуваат на истите. Предметите опфаќаат вегетација, цврсти, мобилни и привремени објекти.

3 Приказ на карта од геодетско мерење

- 3.1 Основната мапа е со размер од 1:2500 или 1:5000 ако областа е проширена. Прифатениот формат е наведен во Поглавје 3, став 1.

3.2 На картата се прикажува областа на геодетското мерење во хоризонтална проекција на кои било од горните размери и во попречен пресек во препорачан размер од 1:500. (Ако областа е рамна, може да се користи поголем размер на профил).

3.3 Картата ја одразува позицијата, висината и обликот на сите средства/објекти кои спаѓаат во категоријата како што е наведено во Поглавје 10, став 2.2 (види слика бр. 9).

4 Објавени карти

Податоците од геодетските мерења му се испорачуваат на организаторот на мерењата за одобрение и се доставуваат до давателот на услуги на воздухопловна навигација кој ја изработува и публикува конечната карта.

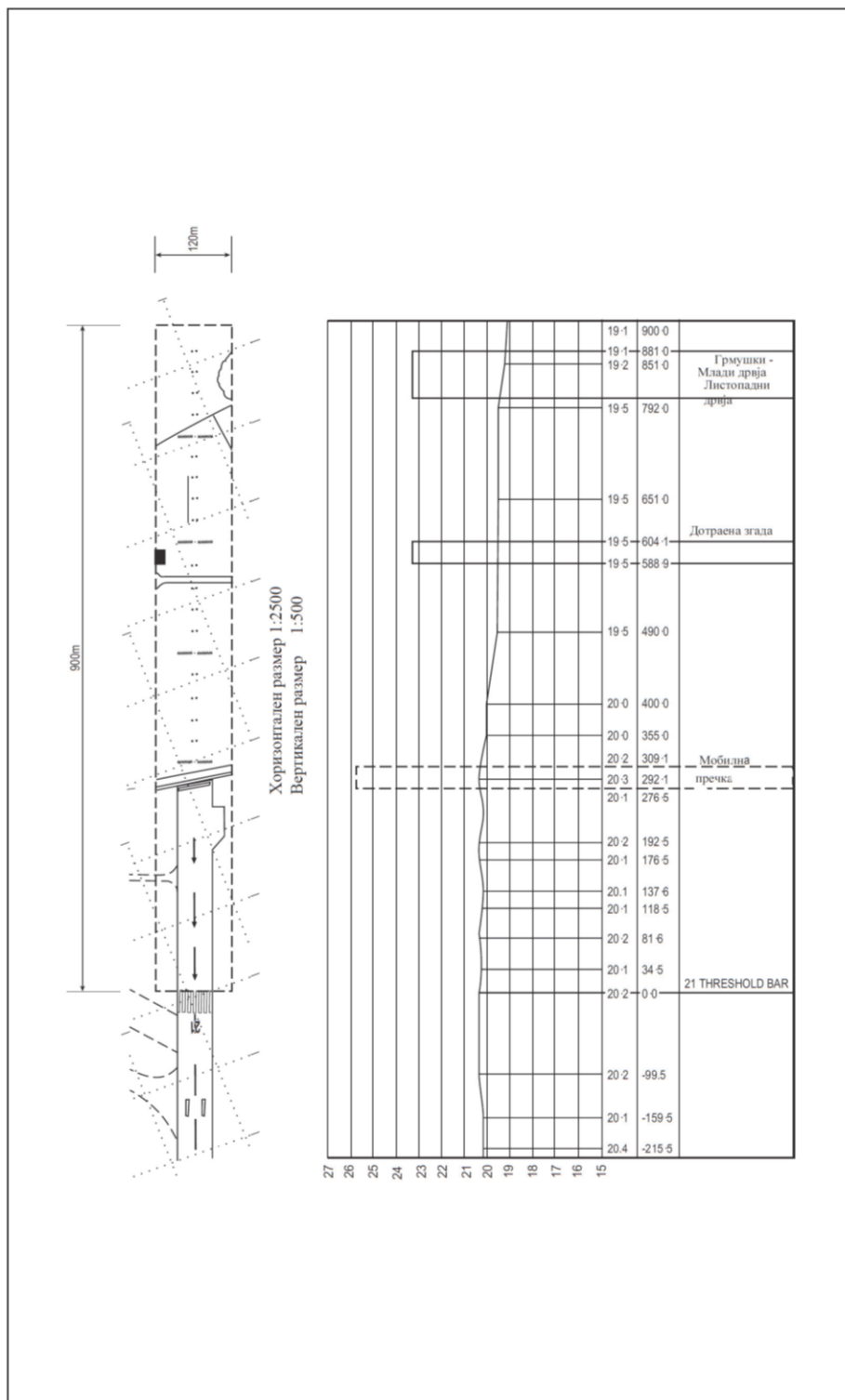
5 Одржување на картите

5.1 Организаторот на мерењата одговара за следење на која било измена во профилот на теренот за период. Ако се појават значајни измени, операторот на аеродромот имател на уверение известува за истите преку NOTAM и веднаш до давателот на услуги на воздухопловна навигација ги доставува соодветните нови податоци од геодетското мерење.

5.2 Се регистрираат сите измени на профилот кои ги надминуваат следните граници:

- Измени на наклон од 12.5% или повеќе на растојание од 15m или повеќе;
- Промени на висината на изохипсите од 3 метри или повеќе (повисоко или пониско и над 15m до определената зона на период;
- Сите средства/објекти како што е наведено во став 2.2.

ЗАБЕЛЕШКА: Многу е битно да се обрне внимание дека од голема важност се како зголемувањето така и намалувањето на елевацијата.

Слика 9 Карта на терен за прецизен период

Прилог А

Образец за изјава од геодетско мерење

Аеродром	
Организација која врши геодетско мерење	

Класификација на аеродромот		Дата на прво/последно комплетно геодетско мерење	
Податоци за геодетска конекција*		Дата на годишното контролно геодетското мерење*	

(* ако е применливо)

Област каде треба да се изврши геодетско мерење		Без измени од претходното геодетско мерење	Измени од претходното геодетско мерење
План на аеродромот	☐	☐	☐
Рамнини за ограничување на препреки	☐	☐	☐
Непрецизен инструментален приод	☐	☐	☐
Визуелно маневрирање (Circling)	☐	☐	☐
Заминување	☐	☐	☐
Аеродромска карта на препреки – тип А	☐	☐	☐
Процедура за прецизен приод	☐	☐	☐
Precision Approach Terrain Chart	☐	☐	☐

(означи што е соодветно)

Изјава од претставникот на организаторот на мерењето			
Потврдувам дека добиените податоци ги исполнуваат оперативните услови на аеродромот			
Име			
Функција			
Потпис		Датум	

Изјава од лицето што врши геодетско мерење			
Потврдувам дека добиените податоци се целосни и се придржуваат кон			
Име			
Потпис		Датум	

Образецот со сите релевантни податоци од геодетското мерење се доставува до:

Прилог Б

Спецификација на дигиталните податоци

Формат на испорачаните податоци

Следните полиња го опишуваат изгледот на на форматот на податоците и треба да се користат како водич при правење извештај за податоците. Полињата кои не се применливи треба да се остават празни.

Мастер датотеки на сите измерени средства и препреки треба да биде изготвен и доставен.

Датотеките со податоците од геодетските мерења треба да бидат во облик на ASCII текст разделени со запирка и да ги содржат сите полиња наведени подолу плус поле за CRC

Специјални забелешки:

- Децималните места не смеат да се заокружуваат;
- Карактерите се во согласност и ограничени на ISO 8859-17, во рамките на полињата не смеат да се користат запирки или обратни коси црти;
- Сиот текст треба да биде со големи букви;
- Сите полиња треба да бидат пополнети со исклучок на полињата 3, 4 и 10 од датотеката на аеродромски средства коишто треба да бидат оставени празни доколку нема идентификација, асоцијација или опис (Дупликат податоци во рамките на еден запис не се прифатливи).

Датотека на аеродромски средства

(соодветно именувана, пр: LWSK_ad00.crc)

Да се внесе во полето			Опис
Field 1	SITE NAME	xxxx	ICAO Аеродромски Индикатор за Локација
Field 2	TYPE OF FEATURE	Дозволените вредности се дадени во Додаток А	
Field 3	IDENTIFICATION	Бараните формати се дадени во Додаток А	
Field 4	ASSOCIATION	Бараните формати се дадени во Додаток А	
Field 5	LATITUDE	DDMMSS.ssssN/S	WGS-84 Лагитуда во Степени, Минути, Секунди и 1/10000 дел од секунда
Field 6	LONGITUDE	DDDMMSS.ssssE/W	WGS-8484 Лонгитуда во Степени, Минути, Секунди и 1/10000 дел од секунда
Field 7	ELLIPSOIDAL HEIGHT (M)	000.00	Висина во метри над WGS-84 елипсодот до 2 децимални места
Field 8	ELLIPSOIDAL HEIGHT (FT)	000.00	Висина во стапки над WGS-84 елипсодот до 2 децимални места WGS-84
Field 9	LIT OR UNLIT	Y/N	Y Доколку средството е осветлено N Доколку средството не е осветлено
Field 10	LIGHTING DESCRIPTION	FLASHING WHITE	Текстуален опис на видот на осветлувањето
Field 11	MOBILE	Y/N	Y Доколку средството е подвижно N Доколку средствотот е фиксирано
Field 12	FRANGIBLE	Y/N	Y Доколку средствотот е лесно кршливо N Доколку средството не е лесно кршливо
Field 13	CONSTRUCTION STATUS	IN_CONSTRUCTION COMPLETED DEMOLITION_PLANNED IN_DEMOLITION	Во изградбаЗавршено Планирано отстранување Отстранувањето е во тек
Field 14	EASTING	000000.00	Шестоцифрена источна координантна референца до 2 децимални места за UTM координантниот систем деклариран во извештајот

Field 15	NORTHING	000000.00	Шестоцифрена северна координатна референца до 2 децимални места за UTM координатниот систем декларираан во извештајот
Field 16	ORTHOMETRIC HEIGHT (M)	0000.00	Надморска висина во метри до 2 децимални места
Field 17	ORTHOMETRIC HEIGHT (FT)	0000.00	Надморска висина во стапки до 2 децимални места
Field 18	HEIGHT ABOVE GROUND LEVEL (M)	0000.00	Висина над земја во метри до 2 децимални места
Field 19	HEIGHT ABOVE GROUND LEVEL (FT)	0000.00	Висина над земја во стапки до 2 децимални места
Field 20	AERODROME CONTROL NETWORK HORIZONTAL ACCURACY (M)	00.0000	Хоризонтална точност во метри во однос на хоризонталниот датум до 4 децимални места
Field 21	AERODROME CONTROL NETWORK VERTICAL ACCURACY (M)	00.0000	Вертикална точност во метри во однос на вертикалниот датум до 4 децимални места
Field 22	HORIZONTAL EXTENT (M)	000.00	Хоризонтален опсег (радиус) на измерениот ентитет во метри до 2 децимални места
Field 23	HORIZONTAL ACCURACY (M)	00.0000	Хоризонтална точност во метри во однос на аеродромската контролна мрежа до 4 децимални места со 95% ниво на сигурност
Field 24	VERTICAL ACCURACY (M)	00.0000	Вертикална точност во метри во однос на аеродромската контролна мрежа до 4 децимални места со 95% ниво на сигурност
Field 25	RECORD IDENTIFIER	0000	Единствен број (цел број)
Field 26	SURVEY DATE	dd/mm/yy	Датум на геодетското мерење на записот
Field 27	CRCV		32-битна вредност на CRC-32Q алгоритмот (CRCV формат = Хексадецимален)

Мастер датотека на препреки

(соодветно именувана, пр: LWSK_obst00.crc)

Да се внесе во полето			Опис
Field 1	SITE NAME	xxxx	ICAO Аеродромски Индикагор за Локација
Field 2	TYPE OF FEATURE	Дозволените вредности се дадени во Додаток Б	
Field 3	IDENTIFICATION	CRASH BARRIER 3	Комплетен текстуален опис на препреката како додаток на Field 2
Field 4	ASSOCIATION	Бараните формати се дадени во Додаток Б	
Field 5	LATITUDE	DDMMSS.ssssN/S	WGS-84 Латитуда во Степени, Минути, Секунди и 1/10000 дел од секунда
Field 6	LONGITUDE	DDMMSS.ssssE/W	WGS-84 Лонгитуда во Степени, Минути, Секунди и 1/10000 дел од секунда
Field 7	ELLIPSOIDAL HEIGHT (M)	000.00	Надморска висина во метри до 2 децимални места
Field 8	ELLIPSOIDAL HEIGHT (FT)	000.00	Надморска висина во стапки до 2 децимални места
Field 9	LIT OR UNLIT	Y/N	Y Доколку објектот е осветлен N Доколку објектот не е осветлен
Field 10	MOBILE	Y/N	Y Доколку објектот е подвижен N Доколку објектот е фиксиран
Field 11	FRANGIBLE	Y/N	Y Доколку објектот е лесно кршлив N Доколку објектот не е лесно кршлив
Field 12	CONSTRUCTION STATUS	IN_CONSTRUCTION COMPLETED DEMOLITION_PLANNED IN_DEMOLITION	Во изградба Завршено Планирано отстранување Отстранувањето е во тек
Field 13	EASTING	000000.00	Шестоцифрена источна координантна референца до 2 децимални места за UTM координантниот систем декларирани во извештајот
Field 14	NORTHING	000000.00	Шестоцифрена северна координантна референца до 2 децимални места за UTM координантниот систем декларирани во извештајот
Field 15	ORTHOMETRIC HEIGHT (M)	0000.00	Надморска висина во метри до 2 децимални места
Field 16	ORTHOMETRIC HEIGHT (FT)	0000.00	Надморска висина во стапки до 2 децимални места
Field 17	HEIGHT ABOVE GROUND LEVEL (M)	0000.00	Висина над земја во метри до 2 децимални места
Field 18	HEIGHT ABOVE GROUND LEVEL (FT)	0000.00	Висина над земја во стапки до 2 децимални места
Field 19	AERODROME CONTROL NETWORK HORIZONTAL ACCURACY (M)	00.0000	Хоризонтална точност во метри во однос на хоризонталниот датум до 4 децимални места
Field 20	AERODROME CONTROL NETWORK VERTICAL ACCURACY (M)	00.0000	Вертикална точност во метри во однос на вертикалниот датум до 4 децимални места
Field 21	HORIZONTAL EXTENT (M)	000.00	Хоризонтален опсег (радиус) на измерениот ентитет во метри до 2 децимални места
Field 22	HORIZONTAL ACCURACY (M)	00.0000	Хоризонтална точност во метри во однос на аеродромската контролна мрежа до 4 децимални места со 95% ниво на сигурност
Field 23	VERTICAL ACCURACY (M)	00.0000	Вертикална точност во метри во однос на аеродромската контролна мрежа до 4 децимални места со 95% ниво на сигурност
Field 24	RECORD IDENTIFIER	0000	Единствен број (цел број)
Field 25	SURVEY DATE	dd/mm/yy	Датум на геодетското мерење на записот
Field 26	CRCV		32-битна вредност на CRC-320 алгоритмот (CRCV формат = Хексадецимален)

Додаток А

Aerodrome facilities file						
Field 2	Field 3	Пример	Правило	Field 4	Пример	Правило
TYPE OF FEATURE	IDENTIFICATION			ASSOCIATION		
ARP						
AEP ¹						
ABN						
ANEMOMETER						
ASDA_END				(RWY DIR)	05	1
ATC						
CADF						
CENTRE_PT_TWY	IDENT	ABC	3	(TAXIWAY)	w	5
CHECK_PT_RWY	IDENT	ABC	3	(RWY) Alphanumeric	05/23	2
DME	IDENT	ABC	3			
DME_ILS	IDENT	ABC	3	(LLZ IDENT)	IABC	3
DME_MLS	IDENT	ABC	3	(MLS_AZM_IDENT)	ABC	3
DRDF						
FATO				(FATO DIR)	05	1
GP	IDENT	IABC	3	(RWY DIR)	05	1
GP_MON				(RWY DIR)	05	1
HOLD	Alphanumeric	123A	4	(TAXIWAY)	w	5
HOLD_STOP_BAR	Alphanumeric	123A	4	(TAXIWAY)	w	5
IBN						
IRVR						
L	IDENT	ABC	3			
LDA_END				(RWY DIR)	05	1
LLZ	IDENT	IABC	3	(RWY DIR)	05	1
LLZ_MON				(RWY DIR)	05	1
MLS_AZM	IDENT	ABC	3	(RWY DIR)	05	1
MLS_ELEV	IDENT	ABC	3	(RWY DIR)	05	1
MM	IDENT		7			
NDB	IDENT	ABC	3			
OM	IDENT	..	7			
PAPI				(RWY DIR)	05	1
RADAR						
RADAR_MSSR						
RADAR_PAR						
RADAR_SSR						
RADAR_WATCHMAN						
ROP						
STAND	Alphanumeric	123A	4	(APRON)	MAIN	6
TACAN	IDENT	ABC	3			
TDZE				(RWY DIR)	05	1
THR				(RWY DIR)	05	1
TLOF	Alphanumeric	123A	4			
TODA_END				(RWY DIR)	05	1
TORA_END				(RWY DIR)	05	1
TORA_START				(RWY DIR)	05	1
VDF						
VHF_RX						
VHF_TX						
VOR	IDENT	ABC	3			
VOR/DME	IDENT	ABC	3			
WINDSOCK						

Правила:

1. Полн текстуален дезигнатор на правците на полетување и слетување. Треба да биде помеѓу 2 и 3 карактери, од кои првите 2 треба да се цели броеви со вредности помеѓу 01 и 36 вклучително. Пример, 09, 09L, 09R, 09C, 09T итн.
2. Полн текстуален дезигнатор на ПСП за нејзино единствено идентификување на аеродроми/хелидроми коишто имаат повеќе од една ПСП. Треба да биде помеѓу 1 и 16 карактери во должина. Пример, 09/27, 02R/20L, RWY 1.
3. Алфанумерички кодиран идентификатор на радионавигационо средство. Треба да биде помеѓу 1 и 4 карактери во должина.
4. Текстуален дезигнатор на излез/паркинг позиција или позиција за чекање. Треба да биде помеѓу 1 и 16 карактери во должина. Пример, 13, 84A итн.
5. Текстуален дезигнатор на рулните патеки. Треба да биде помеѓу 1 и 16 карактери во должина.
6. Полно текстуално име или дезигнатор што се користи за идентификација на платформа. Треба да биде помеѓу 1 и 60 карактери во должина.
7. Кодирана идентификација на маркерот. Единствени дозволени карактери се „-“ (#002E) и „.“ (#002D). Пример, „-.“ со значење „црта-точка-црта“, „.“ со значење „црта“, итн.

(1) AEP (Aerodrome Elevation Point) – највисоката точка во областа за слетување

Додаток Б

Obstacles file	
Field 2 - TYPE OF FEATURE	
ВРЕДНОСТИ	
AG EQUIP	NAVAID
ANTENNA	NUCLEAR REACTOR
ARCH	POLE
BRIDGE	POWER PLANT
BUILDING	REFINERY
CABLE CAR	RIG
CATENARY	SALTWATER SYSTEM
COMPRESSED AIR SYSTEM	SIGN
CONTROL MONITORING SYSTEM	SPIRE
CONTROL TOWER	STACK
COOLING TOWER	STADIUM
CRANE	STORM SYSTEM
DAM	TANK
DOME	TETHERED BALLOON
ELECTRICAL EXT LIGHT	TOWER
ELECTRICAL SYSTEM	TRAMWAY
ELEVATOR	TRANSMISSION LINE
FENCE	TREE
FUEL SYSTEM	URBAN
GATE	VEGETATION
GENERAL UTILITY	WALL
GRAIN ELEVATOR	WASTEWATER SYSTEM
HEAT COOL SYSTEM	WATER SYSTEM
INDUSTRIAL SYSTEM	WATER TOWER
LIGHTHOUSE	WINDMILL
MAST	WINDMILL FARMS
MONUMENT	OTHER
NATURAL GAS SYSTEM	
NATURAL HIGHPOINT	

Field 4 - ASSOCIATION	
ВРЕДНОСТИ	ОПИС
OLS	ICAO Annex 14 Obstacle Limitation Surface.
OIDS	Obstacle Identification Surfaces.
MANAGED	„Виртуелна“ зона која ги содржи Вертикалните Структури вклучени во собраните податоци а истите сеуште не се квалификувани како препреки во било која специфична Зона
OTHER	Останати

Прилог В**Методологија за прикажување на препреки
(Само за информирање)****1 Вовед**

ILS (математички) моделот на ризици од судир бара податоци за позицијата/местото и димензиите на сите важни препреки. Податоците треба да се внесат во WGS-84 координатен систем.

2 Опис на вештачките препреки

Заради обработка од страна на CRM, препреките треба да се со специфична форма: било како цилиндер или сид како што е прикажано подолу (види слика бр. 10). Заради тоа, за целите на CRM препреките после прилагодувањето (види слика бр. 5) имаат висина и ширина, но не и должина.

3 Прикажување на едноставни/прости препреки

Вообичаено препреките имаат комплексен облик, кој најчесто не е ориентиран под прави агли со линијата на приодот, и можат значително да се протегаат лонгитудинално на голема далечина. Овие препреки може да се претстават со даден број на цилиндри или сидови (види слики бр. 11 и 12).

Општо земено, прикажувањето на препреките треба да е што е можно поедноставно со доделување на конзервативни димензии.

4 Прикажување на софистицирани препреки

4.1 Ако анализата на резултатите од CRM покажува дека точниот облик на препреката е критичен што се однесува на вкупниот ризик, во тој случај можеби е потребен пософистициран модел за препреки, како што е подолу прикажано:

- Нацртај линии паралелни со оската x низ y_1 и y_2 , надворешните рабови/границы на препреката во y оската. Вертикалните растојанија од овие линии до оската x ги претставуваат димензиите на страничните/латералните граници.
- Висината (z) на препреката се зема дека е онаа на највисоката точка над надморската висина на прагот.
- Опсегот (x) го претставува вертикалното растојание од точката на границата на препреката најблиска до прагот.

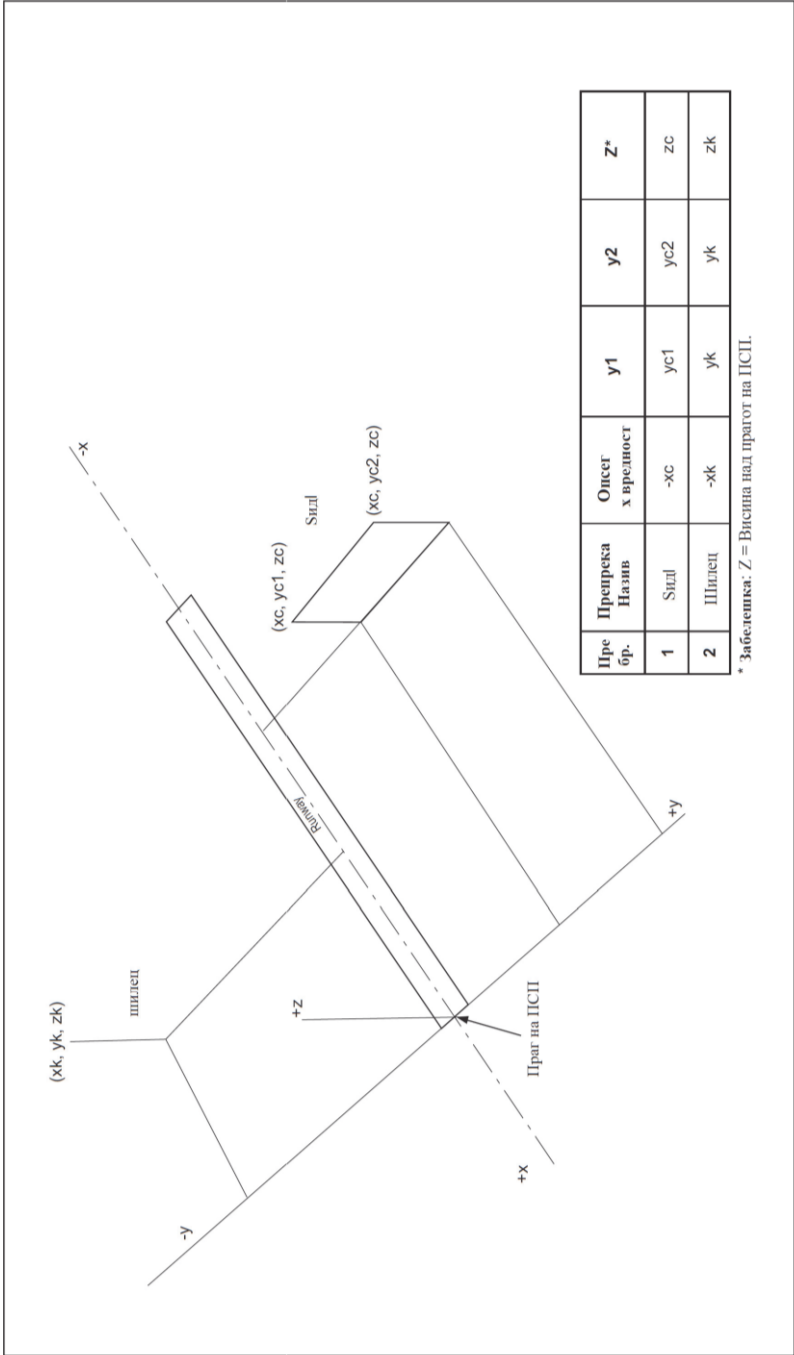
4.2 Доколку дадена цврста препрека се моделира со цилиндерлатералното растојание не би требало да е поголемо од распонот на крилата на најголемите воздухоплови кои се очекува дека ќе го користат аеродромот.

4.3 Ако разликата помеѓу најоддалечената точка и најблиската точка на препреката до прагот надминува 100m, препреката треба да се подели на серија од сидови одвоени со помалку од 100m во опсег. Висината која се доделува на овој "сид" препрека треба да е највисоката надморска висина на препреката во областа/зоната вон полетно-слетната патека. Во случаи кога висината на препреката варира/се разликува во растојание од оската, секој сид може да се раздели на два или повеќе соседни сида.

5 Фактори за точноста

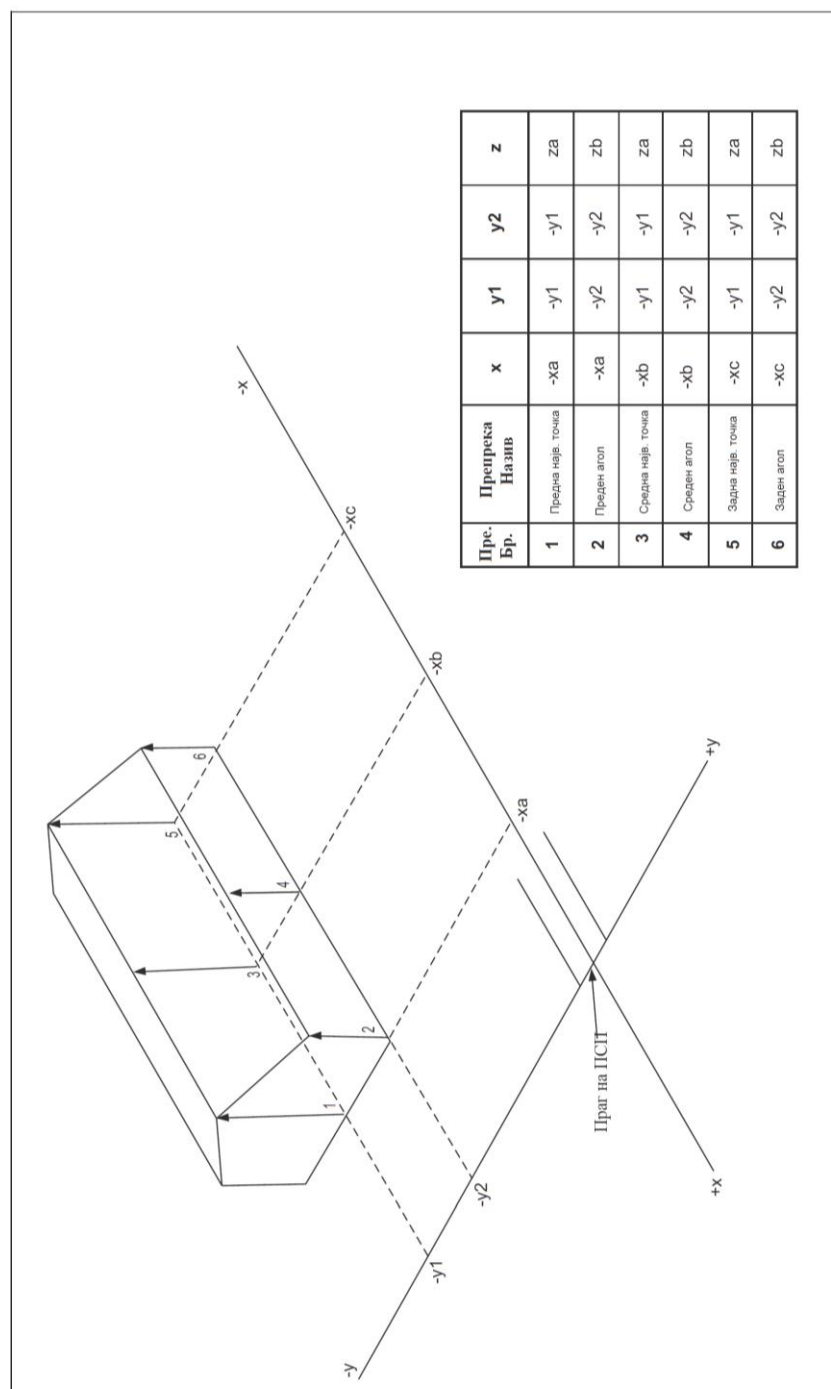
Треба да се обрне внимание на точноста со која се прибираат податоците за препреки. Треба да се направат соодветни прилагодувања за да се земат предвид грешките во податоците за препреки; како резултат на ова се појавува поголема висина, помал (апсолутен) опсег и помало (апсолутно) латерално изместување. Ако овие прилагодувања водат до неприфатливи оперативни пенали, во тој случај со едно попрецизно геодетско мерење може да се намалат овие пенали. Покрај ова, може да се земат предвид и прилагодувањата на нештата како што е растењето на дрвјата, со додавање на толеранција врз висината.

ПРЕДЛОЗИ 2015

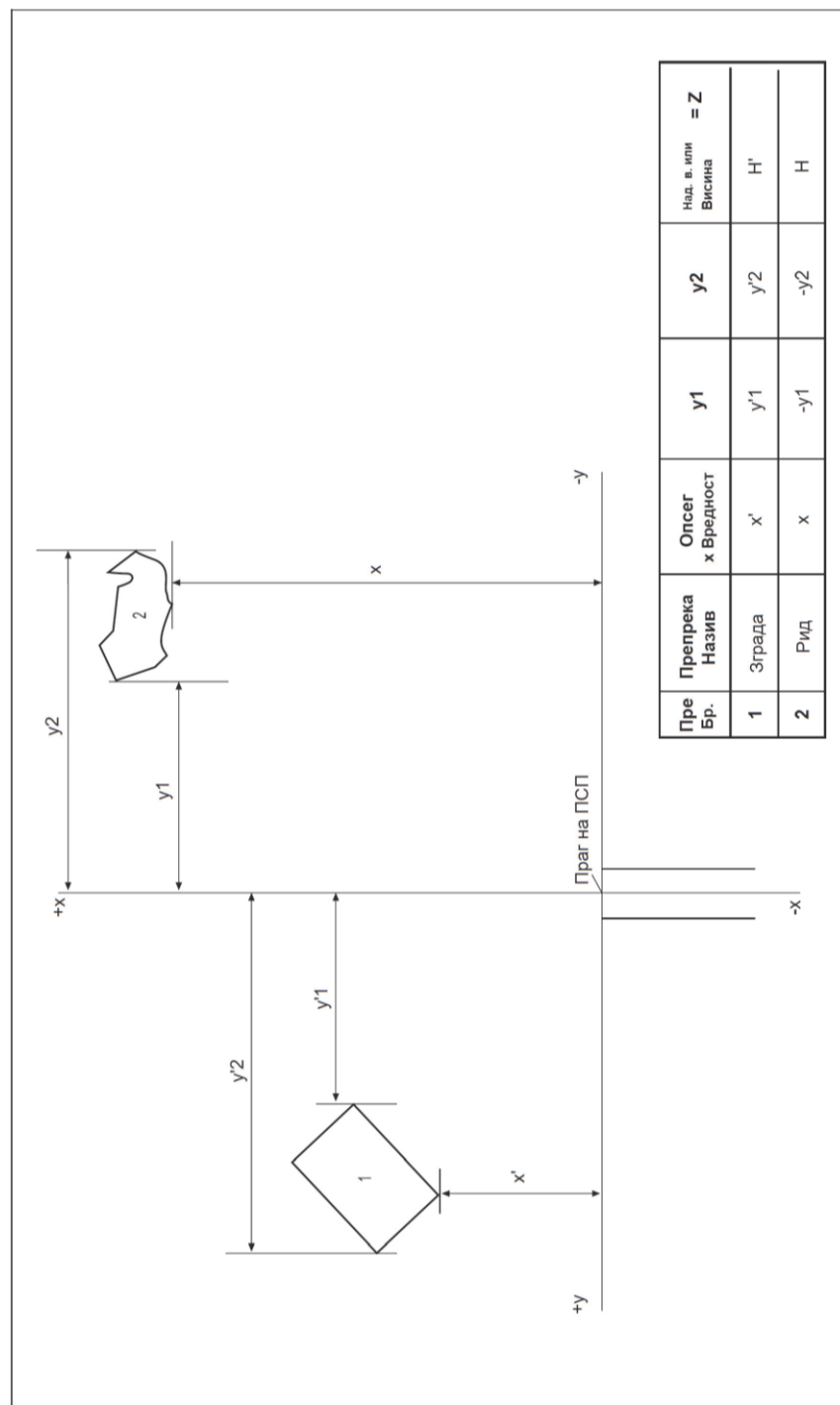
Слика бр. 10 Шилести препреки и видови како што се бара по ILS CRM

ПРЕДЛОЗИ 2015

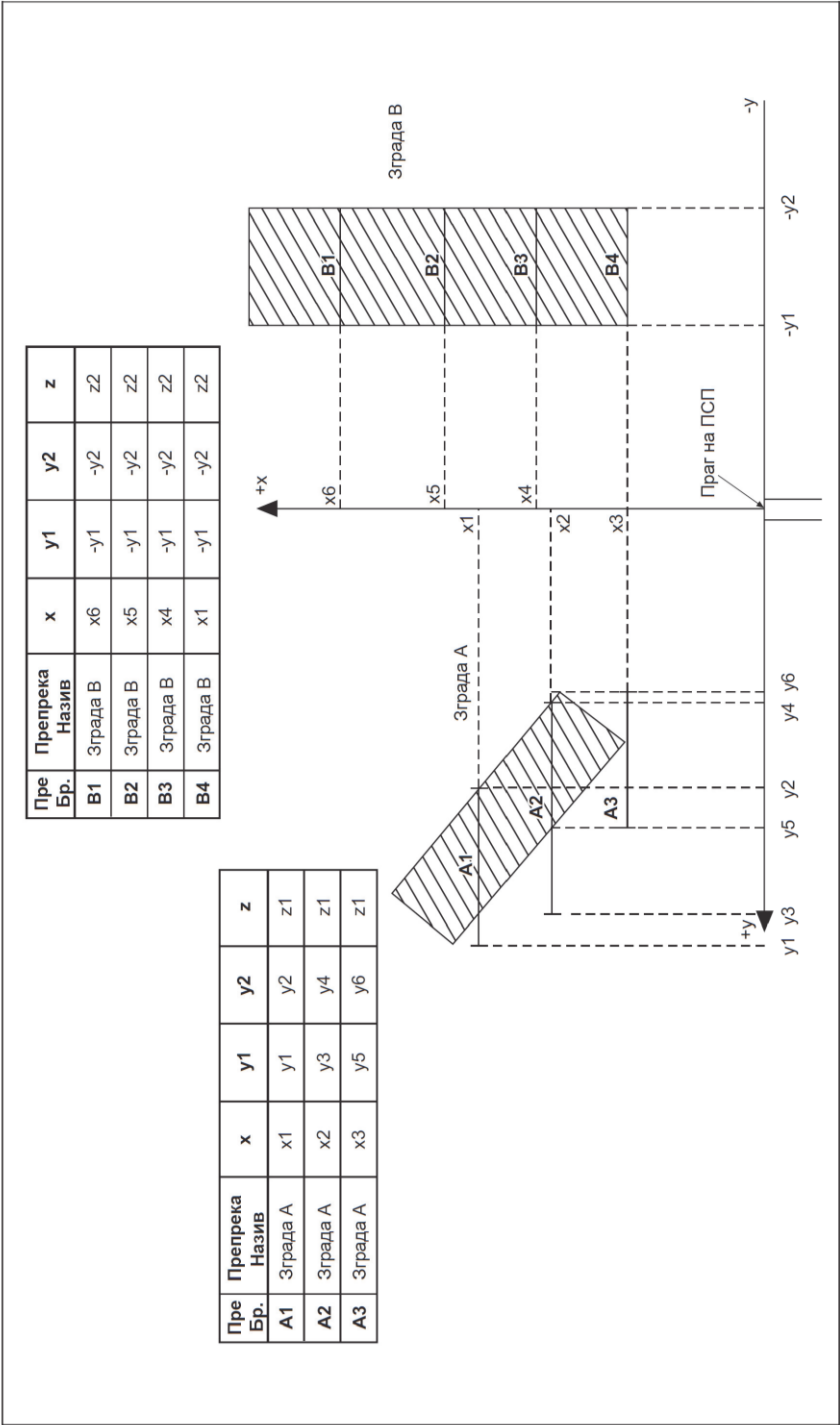
Слика бр. 11 Пример за прикажување на препреки

ПРЕДЛОЖИ 2015

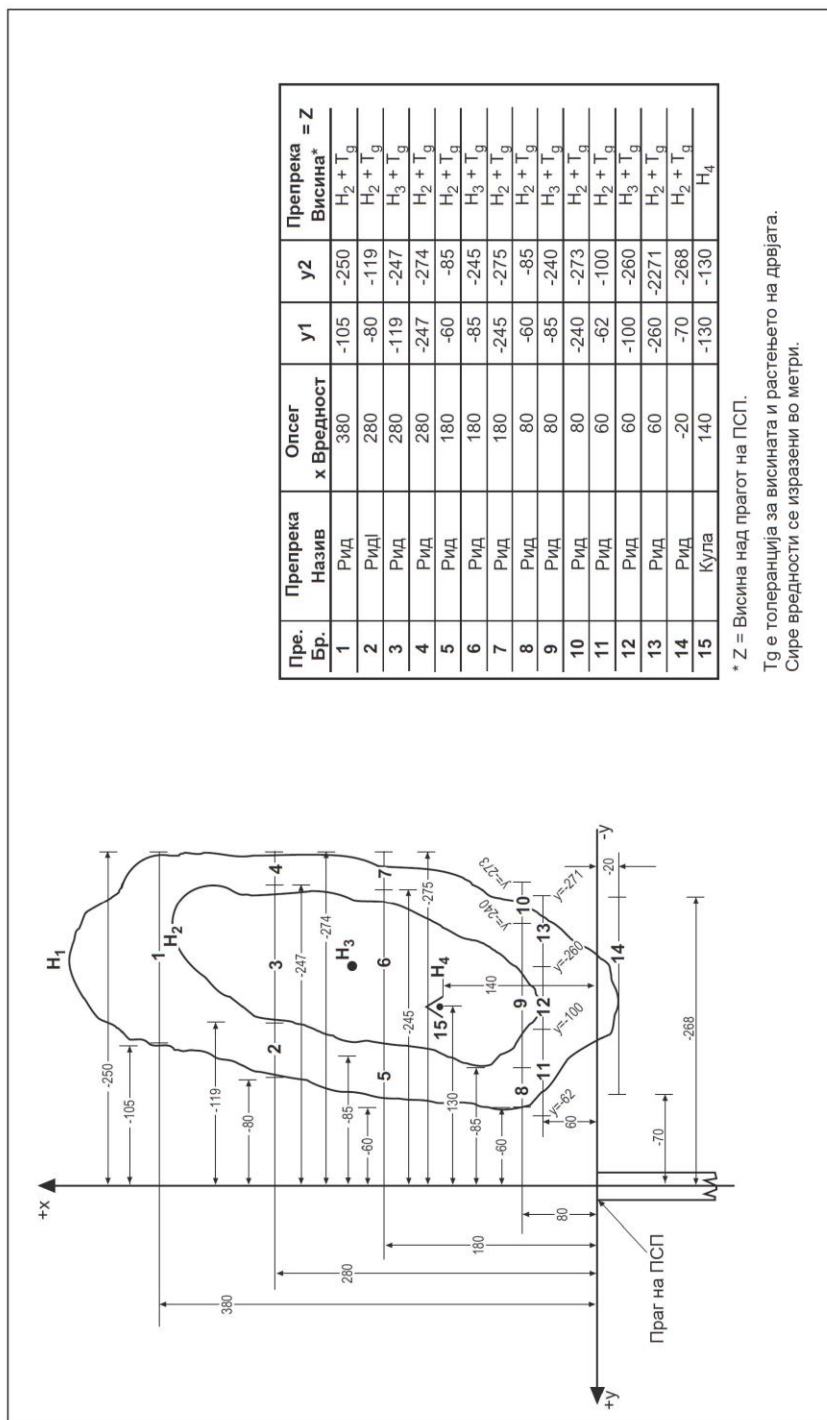

Слика бр. 12 Примери за препреки со неправилен облик

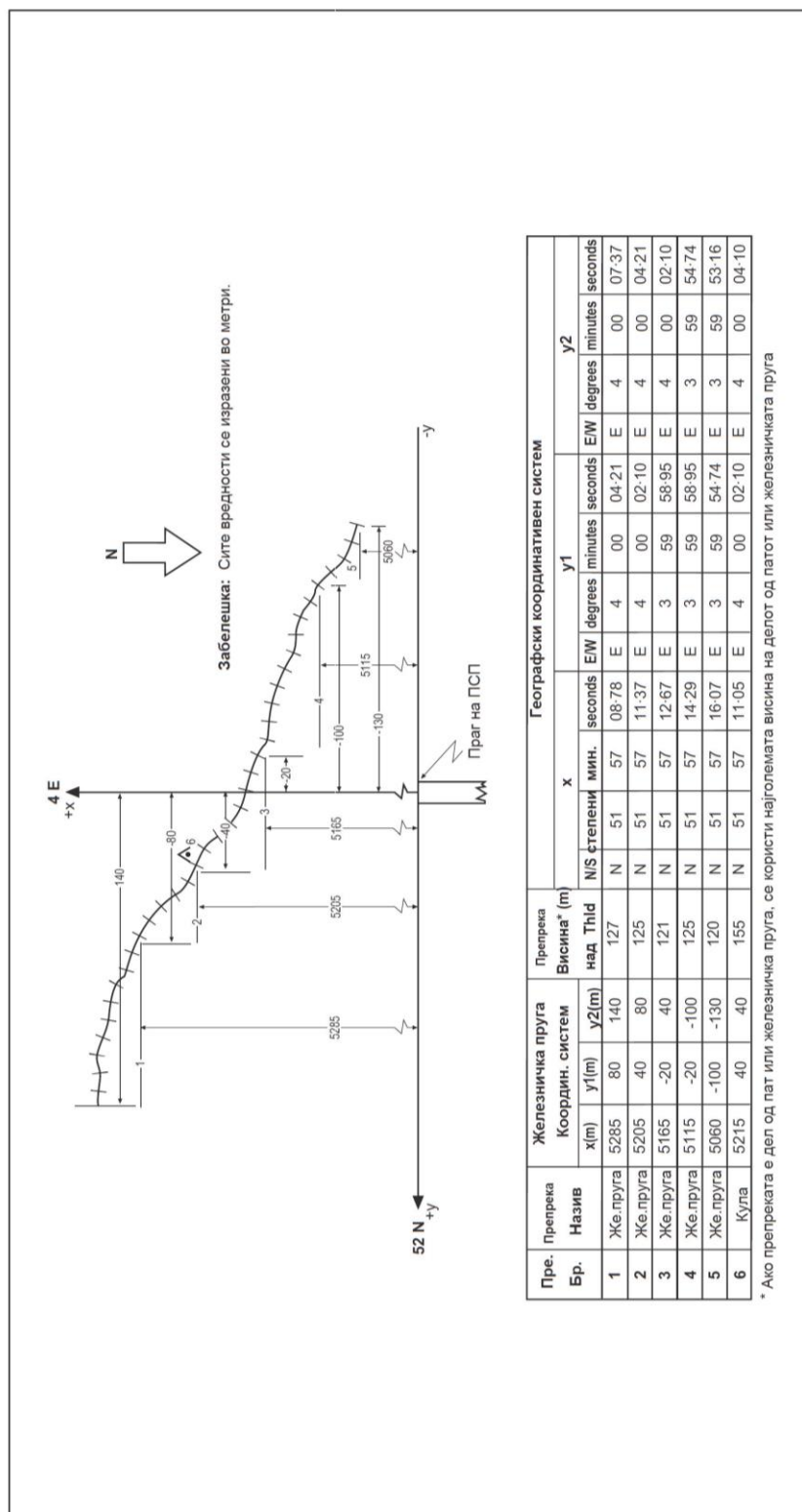
ПРЕДЛОЗИ 2015

Слика бр. 13 Делење на непрекинати (долги) препреки (Згради)

Слика бр. 14 Делење на непрекинати препреки (рид)

Слика бр. 15 Начин на делење на непрекинати (долги) препреки (железнички пруги)

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

5260.

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија врз основа на член 28 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија” број 16/11, 136/11, 79/13, 164/13, 41/14, 151/14 и 33/15), на седницата одржана на 30.10.2015 година, донесе

П Р А В И Л А ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

(1) Со овие Правила за снабдување со електрична енергија (во понатамошниот текст: Правила) се уредуваат општите услови и начинот на снабдување со електрична енергија, како и меѓусебните права, обврски и одговорности на снабдувачите со електрична енергија (во понатамошниот текст: снабдувачи), потрошувачите на електрична енергија (во понатамошниот текст: потрошувачи), операторот на електропреносниот систем и операторите на електродистрибутивните системи, а особено:

1) условите, начинот и рокот на склучување на договор за снабдување со електрична енергија,

2) начинот на отчитување, пресметка, фактурирање и наплата на испорачаната електрична енергија и услугите за користење на електропреносната, односно електродистрибутивната мрежа,

3) условите и начинот на обештетување на потрошувачот во случај на намалена испорака или прекин на испораката на електрична енергија,

4) потрошувачите на кои не може да им се прекине испораката на електрична енергија и начинот на обезбедување на гаранции за намирување на трошоците за потрошената електрична енергија од страна на овие потрошувачи,

5) начинот и постапката за промена на снабдувачот по избор на потрошувачот и правото на потрошувачот да го промени снабдувачот без надомест,

6) информациите за квалитетот на испорачаната електрична енергија во согласност со Мрежните правила за пренос и Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија,

7) квалитетот на услугите што ги обезбедува снабдувачот,

8) минималните услови и начин за организациона поставеност и техничка опременост за обезбедување на комуникација со потрошувачите заради обезбедување на пропишаниот квалитет на услугите што ги обезбедува снабдувачот,

9) начинот и постапките за комуникација и размена на информации помеѓу снабдувачот и операторите на соодветните системи заради обезбедување на пропишаниот квалитет на електричната енергија и услугите што ги обезбедуваат операторите,

10) условите и постапката за исклучување на потрошувачите од преносната односно дистрибутивната мрежа на која се приклучени, во случај кога потрошувачите не ги исполнуваат обврските утврдени со закон, пропис и договор,

11) начинот, формата и роковите за поднесување на извештаите кои што снабдувачот е должен да ги доставува до Регулаторната комисија за енергетика,

12) неопходните информации што снабдувачите се должни да им ги обезбедат на потрошувачите преку соодветните сметки, како и информациите што треба да бидат јавно достапни, а се од интерес за потрошувачите и

13) заштитата на потрошувачите.

Примена на Правилата за снабдување со електрична енергија

Член 2

(1) Овие Правила се должни да ги применуваат снабдувачите, операторите на соодветните системи и потрошувачите што купуваат електрична енергија од снабдувачите.

(2) Договорот за снабдување со електрична енергија (во понатамошниот текст: договор за снабдување) склучен помеѓу снабдувачот и потрошувачот треба да биде во согласност со Законот за енергетика, други закони и овие Правила.

(3) Кога одделни односи помеѓу потрошувачот и снабдувачот не се уредени со договорот за снабдување или кога одделни одредби од договорот за снабдување не се во согласност со овие Правила, во односите помеѓу снабдувачот и потрошувачот ќе се применуваат соодветните одредби од овие Правила и други закони.

Дефиниции

Член 3

(1) Дефинициите за одделни изрази содржани во Законот за енергетика и соодветните мрежни правила се применуваат и во овие Правила.

(2) Одделни изрази употребени во овие Правила го имаат следното значење:

1) пресметковен период е временски период за кој се однесува пресметката за потрошената електрична енергија и моќност,

2) оператор претставува оператор на системот на кој е приклучен потрошувачот:

- оператор на електропреносниот систем (во понатамошниот текст: ОЕПС), или

- оператор на електродистрибутивниот систем (во понатамошниот текст: ОДС),

3) заедничка потрошувачка е потрошувачка на електрична енергија и моќност наменета за повеќе потрошувачи што се мери преку еден уред,

4) стандардна крива на оптоварување претставува часовни коефициенти за активна моќност на потрошувач или категорија потрошувачи за секој час во текот на 24 часа и се формира врз основа на просечната активна моќност од мерени (историски) и/или пресметковни податоци за типичен работен ден, сабота и недела од одделните годишни времиња на дадено географско подрачје,

5) неоснован прекин се смета прекин кој настанал кога операторот без оправдана причина го запрел вршењето или нередовно ја вршел дејноста пренос, односно дистрибуција на електрична енергија, и

6) индиректен потрошувач е оној потрошувач кој се снабдува со електрична енергија и моќност преку постројките на друг потрошувач.

7) виша сила се сите непредвидливи природни појави, како и настани и околности кои се надвор од влијанието на потрошувачите, снабдувачите и операторите и кои не можеле да ги предвидат и да ги спречат со примена на разумно прифатлив напор.

II. ДОГОВОР ЗА СНАБДУВАЊЕ И ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРИСТАП И КОРИСТЕЊЕ НА МРЕЖАТА

II.1 Договор за снабдување

Услови за склучување на договор за снабдување

Член 4

(1) Потрошувачите имаат право слободно да го изберат снабдувачот согласно Законот за енергетика.

(2) Потрошувачите кои ги исполнуваат условите за самостојно учество на пазарот на електрична енергија, утврдени во Правилата за пазар на електрична енергија (во понатамошниот текст: Пазарни правила), можат да купуваат електрична енергија и од трговци со електрична енергија.

(3) На потрошувачите кои немаат договор за снабдување, операторот на соодветниот систем ќе им ја прекине испораката на електрична енергија, во согласност со Законот за енергетика под услови и во постапка определени со овие Правила.

(4) По исклучок на ставот (3), операторот на соодветниот систем нема да им ја прекине испораката на електрична енергија на потрошувачите од категоријата домаќинства и мали потрошувачи кои немаат договор за снабдување и ќе ги упати да склучат договор за снабдување со снабдувачот во краен случај.

(5) Во случај на индиректен потрошувач, снабдувачот врши пресметка и фактурирање за испорачаната електрична енергија и моќност врз основа на мерењата извршени од соодветните оператори на мрежата согласно Мрежните правила за пренос односно дистрибуција на електрична енергија.

(6) Во случај на заедничка потрошувачка во колективни згради и трговски центри (заедничко осветлување, скалила, ходници, лифтови, топлотни подстанции, хидрофори и слична потрошувачка за заеднички потреби), снабдувачот склучува договор за снабдување со електрична енергија, врши пресметка и фактурирање на испорачаната електрична енергија и моќност на правниот субјект назначен како претставник на групата потрошувачи во еден градежен објект, во постапка согласно закон.

(7) Во случаите кога електричната енергија и моќност се испорачува на повеќе потрошувачи, а се мери со еден мерен уред при што е технички невозможно да се оддели мерењето или пак да се утврди сопственикот на објектот, снабдувачот има право да склучи договор за снабдување со електрична енергија, да врши пресметка и фактурирање на испорачаната електрична енергија и моќност на секој потрошувач одделно врз

основа на процентуална распределба на вкупно измерената електрична енергија и моќност, за која претходно ќе се согласат сите потрошувачи. Доколку не е можно да се определи процентуалната распределба, на пример во случаите кога индиректниот потрошувач сака да се снабдува од друг снабдувач, индиректниот потрошувач треба има одделно мерење.

(8) Индиректен потрошувач може да се снабдува со електрична енергија од снабдувач, при што операторот на дистрибутивниот систем на кој е приклучен директниот потрошувач е должен да постави соодветна мерна опрема согласно соодветните мрежни правила за дистрибуција на електрична енергија, како и Правилата за пазар на електрична енергија, на трошок на индиректниот потрошувач. Индиректниот потрошувач е должен да ги покрие и сите трошоци настанати кај операторот на дистрибутивниот систем за раздвојување на мерењето, како и вградување на соодветната мерна опрема.

Информации кои што снабдувачот е должен да му ги обезбеди на потрошувачот

Член 5

(1) Пред склучувањето на договорот, снабдувачот е должен да му ги обезбеди на потрошувачот информациите за условите и начинот на снабдување со електрична енергија, а особено информациите што се однесуваат на:

1) основните елементи и општите услови на договорот за снабдување, или стандарден договор за секој тип потрошувач, начин и постапка за склучување на договор за снабдување, како и општите договорни обврски што произлегуваат од овие Правила,

2) цената за електричната енергија по која снабдувачот би ја продавал електричната енергија, како и тарифите за мрежните услуги според категоријата на приклучното место определена од страна на операторот, начинот на пресметка и наплата, како и начинот и постапката според кои податоците за потрошената и наплатената електрична енергија му стануваат достапни на потрошувачот,

3) поволностите во поглед на цените што му се достапни на потрошувачот и начинот на нивното остварување,

4) параметрите за квалитет на услугите што ги обезбедува снабдувачот,

5) начинот и постапката за промена на снабдувачот;

6) начинот и постапката за доставување на информации до потрошувачите;

7) телефонски броеви, адреса и пристап со средства за јавен превоз до корисничките центри преку средства за електронска комуникација на кои се обезбедува поддршка на потрошувачите;

8) начинот и постапката за решавање и постапување по жалби и претставки од потрошувачите;

9) претставување и застапување на интересите на потрошувачите пред операторите на соодветните системи како и пред органите на управување на снабдувачот.

(2) Информациите од ставот (1) треба да бидат целосни и да се прикажуваат навремено на јасен и недвосмислен начин кој нема да предизвикува забуна кај потрошувачот и нема да го доведе во заблуда при избо-

рот да склучи договор за снабдување, или да го раскине или продолжи постоечкиот договор за снабдување. Снабдувачот е должен информациите од ставот (1), со исклучок на цените за електрична енергија, да ги има постојано објавени на својата веб страница.

Обврски на снабдувачот во договорот за снабдување

Член 6

(1) Во договорот за снабдување со електрична енергија задолжително треба да бидат содржани следниве обврски за снабдувачот:

1) информирање на потрошувачите за намерата да се пристапи кон изменување на договорните услови, како и информирање за правото на потрошувачот да отстапи од договорот врз основа на информацијата за промена на договорните услови,

2) информирање на потрошувачите за секоја промена на крајната цена што ја плаќаат, настаната поради промена на тарифите,

3) прецизно и недвосмислено презентирање на измерените количини на електрична енергија во фактурата, на лесно разбирлив и достапен начин за потрошувачот,

4) изработка на фактури и нивно доставување до потрошувачите,

5) водење и ажурирање на документација во врска со фактурирањето и наплатата на фактурите, или било која друга документација предвидена со овие Правила,

6) обезбедување на достапност на службата заподдршка на потрошувачите со работно време кое што не ги принудува потрошувачите да отсутствуваат од своите работни места заради остварување на своите права во однос на снабдувањето со електрична енергија,

7) пристапност на потрошувачите до службата за заштита и поддршка преку средства за електронска комуникација,

8) постапување по барања, претставки и приговори од потрошувачите,

9) обезбедување на транспарентни информации за цените и тарифите што се применуваат, како и за стандардните услови и начин под кои може да се користат услугите на снабдување со електрична енергија, и

10) обезбедување на избор на повеќе можни начини за плаќање, за кои што треба да бидат прикажани и трошоците на потрошувачот за спроведување на избраниот начин на плаќање.

Нечесни одредби во договорите за снабдување

Член 7

(1) Во договорот за снабдување не смеат да бидат содржани нечесни услови односно одредби со кои се предизвикува значителна нерамнотежа во правата и обврските на договорните страни, на штета на потрошувачите.

(2) Како нечесни одредби во договорот за снабдување ќе се сметаат особено одредбите со кои се овозможува:

1) привремен прекин во снабдувањето или раскинување на договорот за снабдување, доколку потрошувачот сторил повреда на одредбите на некој друг договор склучен со снабдувачот или со друштво поврзано со снабдувачот,

2) одбегнување или ограничување на исполнувањето на договорните услуги, на штета на потрошувачот,

3) наплата на услуги кои снабдувачот ги нуди, а кои не се договорени или побарани од страна на потрошувачот и.

Основни права и обврски на потрошувачот во договорот за снабдување

Член 8

(1) Потрошувачот има право на:

1) промена на снабдувачот, според што е можно поедноставна постапка и без трошоци за потрошувачот;

2) лесно достапни, јасни, целосни и недвосмислени информации, особено за цената и потрошената електрична енергија,

3) разрешување на спорови по едноставни вонсудски постапки што не предизвикуваат неразумни трошоци.

(2) Потрошувачот е должен да се придржува кон обврските утврдени во Законот за енергетика, другите прописи и правила и договорот за снабдување, а особено:

1) навремено и во целост да ги плаќа фактурите издадени од снабдувачот,

2) да не го попречува снабдувањето на други потрошувачи,

3) да не го оштетува или на друг начин да го манипулира броилото и

4) да дозволи пристап на својот имот на овластени лица на операторите и/или на снабдувачот заради остварување на нивните права и обврски утврдени со Законот за енергетика, мрежните правила и овие Правила.

Општи услови на договорот за снабдување

Член 9

(1) Снабдувачот е должен договорите за снабдување да ги изготвува врз основа на општите услови за снабдување, а кои особено треба да содржат:

1) податоци за договорните страни,

2) предмет на договорот,

3) услугите што ги обезбедува снабдувачот и начин на нивно користење од страна на потрошувачот,

4) количина и динамика на испораката на електрична енергија,

5) датум и време на отпочнување на снабдувањето,

6) список на мерни места, дадени како прилог на договорот, како и начинот на измена на списокот без притоа да се менува договорот,

7) адреса за доставување на фактурите,

8) услови на плаќање,

9) цена за електричната енергија,

10) начин, рокови и постапка за меѓусебно информирање за состојби и настани, како и промени кај договорните страни, кои што влијаат врз исполнувањето на договорните обврски,

11) промени во начинот на исполнување на договорните обврски кои што не влијаат врз важењето на договорот (промена на начин на плаќање, промена на адреса за доставување на фактури, промена на бројот и местоположбата на мерните места), како и начинот, роковите и постапката за доставување на известувањата за промените,

12) времетраење на договорот, како и начин и услови за раскинување, или обновување на постојниот договор,

13) начин на постапување со приговорите на потрошувачите кој што треба да биде во интерес на потрошувачите и кој што треба да биде транспарентен, едноставен и да не предизвикува прекумерни трошоци за потрошувачот,

14) начин и постапка за решавање на спорови, која што треба да биде спроведена чесно и без одлагања, како и начин и постапка за надоместување на штетите и/или компензација на потрошувачите и

15) казнена камата.

(2) Снабдувачот е должен општите услови за снабдување од ставот (1) да ги објави на својата веб страница.

(3) Снабдувачот е должен да ги извести постојните потрошувачи за измените на општите услови од ставот (1) и да им понуди склучување на нов договор со изменетите услови.

II.2 Престанување на договорот за снабдување

Член 10

(1) Кога со договорот за снабдување е предвидено дека ќе престане со истекот на времето за кое е склучен, снабдувачот е должен да го извести потрошувачот за тоа најмалку 60 дена пред денот на престанувањето на договорот.

(2) Во известувањето од ставот (1), снабдувачот е должен да му укаже на потрошувачот на:

1) датумот и часот на престанување на снабдувањето со електрична енергија и последиците од престанувањето на договорот,

2) износот на заостанатите неисплатени обврски на потрошувачот настанати од договорот за снабдување и можноста за нивно плаќање до и по моментот на престанувањето на договорот,

3) можноста за склучување на нов договор и начинот и постапката за склучување на новиот договор, како и поволностите на потрошувачот од склучувањето на нов договор,

4) можноста за снабдување од снабдувач во краен случај, ако потрошувачот спаѓа во категоријата домаќинства или мали потрошувачи, ако потрошувачот не искажал намера да го продолжи договорот со постојниот снабдувач ниту да склучи договор со нов снабдувач,

5) можноста за престанување на испораката ако потрошувачот кој не спаѓа во категоријата домаќинства или мали потрошувачи, не склучи нов договор со постојниот снабдувач ниту склучи договор со нов снабдувач, и

6) начинот, постапката и роковите за произнесување на потрошувачот во врска со престанувањето на договорот и склучување на нов договор.

(3) Со договорот за снабдување може да се предвиди дека во случај кога потрошувачот во рок од 45 дена пред истекот на договорот не се произнесе дека има намера да го прекине договорот или да склучи нов договор, а снабдувачот не го прекинал снабдувањето, ќе се смета дека договорот продолжил да се применува се до негово раскинување по барање на потрошувачот, за ист период за кој што бил склучен договорот чие што важење престанало.

(4) Ако со договорот за снабдување не е предвидена постапката од ставот (3), а потрошувачот не го продолжил договорот за снабдување и не го извештил снабдувачот дека склучил договор со друг снабдувач, постојниот снабдувач е должен за тоа да го извести операторот на соодветниот систем.

(5) Ако потрошувачот од ставот (4) спаѓа во категоријата домаќинства или мали потрошувачи, операторот ќе побара од снабдувачот во краен случај да го снабдува потрошувачот.

Член 11

(1) Договорот за снабдување на правно лице престанува во случај на ликвидација на потрошувачот.

(2) Во случаите од ставот (1), снабдувачот ќе го раскине договорот за снабдување ако добие писмено известување од операторот дека сите места на испорака од кои потрошувачот бил снабдуван се исклучени од мрежата.

(3) По раскинувањето на договорот за снабдување, снабдувачот ќе побара од операторот да изврши отчитување на броилото, ќе му ја достави фактурата на потрошувачот и ќе му определи рок за плаќање.

(4) Потрошувачот – правно лице е должен без одлагање да го извести снабдувачот кога врз него е отворена постапка за стечај или ликвидација.

(5) Снабдувачот ќе ги оствари своите права и обврски од договорот за снабдување во согласност со прописите со кои се уредува стечајот, односно ликвидацијата на правното лице.

Член 12

(1) Во случај на смрт на потрошувач – физичко лице, неговите законски наследници се должни во рок од 15 дена од настанатата смрт за тоа да го известат снабдувачот и да побараат:

1) договорот за снабдување да престане, или

2) обврските од договорот да ги преземе некој од законските наследници до завршувањето на оставинската постапка, при што по правосилноста на оставинското решение, наследникот ќе го извести снабдувачот за продолжување или за престанување на договорот.

(2) Ако снабдувачот на друг начин дознае за настанатата смрт на потрошувачот, ќе ги извести законските наследници за постоењето на договорот за снабдување, за можноста за раскинување на договорот или за негово преземање од страна на некој од законските наследници, како и за достасаните неплатени обврски по тој договор.

(3) Ако законските наследници на потрошувачот не го известат снабдувачот за настанатата смрт, или ако снабдувачот на друг начин не дознае за настанатата смрт, а снабдувачот не го прекинал снабдувањето со електрична енергија, ќе се смета дека договорот за снабдување не е раскинат, сè до неговото раскинување во согласност со одредбите од овие Правила, а обврските на потрошувачот од договорот за снабдување и договорот за користење на дистрибутивната мрежа ги преземаат законските наследници на потрошувачот.

Член 13

(1) Договорот за снабдување престанува во случај на одземање на лиценцата, стечај или ликвидација на снабдувачот.

(2) Снабдувачот е должен, во писмена форма, да го извести секој свој потрошувач за отварањето на постапка за стечај односно за ликвидација, како и за отпочнување на постапката за одземање на лиценцата од страна на Регулаторната комисија за енергетика. Во известувањето снабдувачот е должен на потрошувачот да му укаже на можноста:

1) веднаш да побара раскинување на договорот за снабдување, или

2) да биде снабдуван до завршувањето на постапката за стечај или ликвидација, односно постапката за одземање на лиценцата.

(3) Во известувањето од ставот (1) снабдувачот задолжително ќе му укаже на потрошувачот на можноста да биде снабдуван од снабдувачот во краен случај, доколку потрошувачот ги исполнува пропишаните услови.

Член 14

(1) Потрошувачот може да побара раскинување на договорот за снабдување пред истекот на времето за кое е склучен, со доставување на писмено барање до снабдувачот на образец чија што форма и содржина ја определува снабдувачот, а кој што треба постојано да биде објавен на веб страницата на снабдувачот или да биде на друг погоден начин постојано достапен до потрошувачот во деловните простории на снабдувачот.

(2) Барањето за раскинување на договорот се доставува најдоцна 45 дена пред денот на кој потрошувачот бара договорот да биде раскинат, доколку со договорот за снабдување не е поинаку договорено.

(3) Снабдувачот е должен во рок од пет работни дена од приемот на барањето од ставот (1) да го извести потрошувачот за прифаќањето на барањето.

(4) По раскинувањето на договорот со потрошувачот, снабдувачот е должен, врз основа на отчитување на броилото за електрична енергија, на потрошувачот да му достави фактура за потрошената електрична енергија до денот на исклучување од мрежата или до денот на отпочнување на снабдување од нов снабдувач, како и сите парични обврски што произлегуваат од договорот за снабдување.

Член 15

(1) Снабдувачот може да го раскине договорот за снабдување поради неисполнување на договорните обврски на потрошувачот.

(2) Снабдувачот е должен писмено да го извести потрошувачот за намерата за раскинување на договорот за снабдување.

(3) Во известувањето од став (2) снабдувачот е должен:

1) да ги образложи причините за раскинувањето на договорот,

2) да ги наведе мерките и дејствијата што треба да ги преземе потрошувачот за да не дојде до раскинување на договорот и да му определи период за нивно преземање не покос од 15 дена,

3) да му понуди стручна помош за преземање на мерките од точката 2),

4) да му ги образложи на потрошувачот последиците од раскинувањето на договорот, како и можностите за снабдување од друг снабдувач и

5) да му го определи периодот по раскинувањето на договорот до кој ќе го снабдува, а кој што не може да биде покос од крајниот рок за завршување на постапката за промена на снабдувач утврден со овие Правила.

(4) Потрошувачот е должен да го плати износот за електрична енергија потрошена во периодот од ставот (3) точка 5).

Посебни случаи на одговорност заради неисполнување на договорните обврски

Член 16

(1) Ќе се смета дека договорната страна која не успеала да исполни една или повеќе од своите договорни обврски нема да биде одговорна за неисполнувањето, доколку:

1) причината за неисполнувањето се настани и состојби кои што во моментот на настанувањето биле надвор од нејзина контрола,

2) настаните и состојбите што ја попречиле да ги исполни своите договорни обврски не можеле да бидат предвидени, и

3) со примена на разумно прифатлив напор, не можела да ги избегне или да ги надмине последиците од настаните и состојбите што ја попречиле да ги исполни своите договорни обврски.

(2) Ако поинаку не е уредено со договорот за снабдување, договорната страна која не ја исполнила својата обврска може да побара да биде ослободена од одговорност за неисполнувањето од став (1), доколку неисполнувањето било причинето од:

1) елементарни непогоди од поголем обем и интензитет, како што се земјотреси, поплави, лизгање на земјиште, суши, вулкански ерупции, оркански ветришта, снежни наноси, поројни дождови, оштетувања или разурнувања предизвикани од удар на гром, епидемии и слични природни настани,

2) пожари или експлозии што предизвикале оштетувања или разурнувања на опрема, машини и/или инсталации, како и на разурнување или блокирање на енергетската, телекомуникационата или сообраќајната инфраструктура,

3) војна или воена состојба, вонредна состојба прогласена во согласност со закон, сеопфатна воена мобилизација, инвазија, вооружен судир или сериозна закана од него (вклучително и непријателски напад или блокада), непријателства и сл.,

4) граѓанска војна, бунт, востание, револуција, воен или државен удар, терористички дејствија, саботажи, граѓански немири, масовни насилства, граѓанска непослушност и сл.,

5) дејствија на државни органи, без оглед дали се или не се преземени во согласност со закон, барање за усогласување со закон или друг пропис, со кои се наложува национализација на претпријатието или одземање на имотот на договорната страна, прекин на работењето, експропријација и сл. и

6) прекини на работа, штрајкови, бојкот или окупација на постројките од страна на вработените, прогласување на енергетска кризна состојба во согласност со Законот за енергетика и сл.

(3) Кога неисполнувањето на договорните обврски е причинето од трета страна која била ангажирана од договорната страна за извршување на одделни обврски

од договорот во нејзино име и за нејзина сметка, ќе се смета дека договорната страна не е одговорна само ако се исполнети условите од ставовите (1) и (2) или ако барањата за одговорност се однесуваат и на третата страна.

(4) Договорната страна која докажала дека не била во состојба да ги исполни договорните обврски поради настанување на една или повеќе од причините наведени во став (2):

1) е должна да ги преземе сите разумни мерки за да ги ограничи или намали последиците од настаните или состојбите на чие што постоење се повикала за да биде ослободена од одговорноста заради неисполнување на договорните обврски и да ја извести без одлагање другата договорна страна за престанувањето на настаните или состојбите што ја предизвикале нејзината неспособност да ги исполни договорните обврски,

2) ќе биде ослободена од одговорноста за неисполнување на своите обврски за целото времетраење на настаните или состојбите ако за тоа ја известила другата договорна страна без одлагање, а ако известувањето го доставила со задоцнување ќе се смета дека не е одговорна за неисполнувањето на обврските од моментот кога другата договорна страна го примила известувањето.

Промена на сопственост или промена на право на користење на објект

Член 17

(1) Ако сопственик на објект, кој има договор за снабдување, го пренесе правото на сопственост на објектот врз друго лице го известува снабдувачот за промената и му доставува доказ за упис на промената на сопственоста во катастарот на недвижности.

(2) Новиот сопственик и снабдувачот се должни до операторот на системот да достават изјава со која го известуваат операторот дека снабдувањето на објектот продолжува преку снабдувачот на новиот сопственик.

(3) Обврските на стариот сопственик кон снабдувачот завршуваат на денот на извршување на мерењето.

(4) Доколку новиот сопственик и неговиот снабдувач не достават изјава од ставот (2), операторот има право да го исклучи објектот од соодветната мрежа.

(5) Одредбите од ставовите од (1) до (4) соодветно се применуваат и во случај на промена на правото на користење на објект.

Општи услови за пристап и користење на мрежата

Член 18

(1) Потрошувачите се должни да ги почитуваат општите услови за пристап и користење на мрежата.

Начин и услови за испорака на електрична енергија

Член 19

(1) Операторот на системот ќе доставува електрична енергија и моќност до потрошувачот, доколку:

1) е приклучен на соодветниот систем согласно закон и соодветните мрежни правила,

2) има склучено Договор за снабдување со електрична енергија со снабдувач или со трговец.

(2) Операторот на системот испорачува електрична енергија до потрошувачот согласно количините и динамиките утврдени во збирните номинации од снабдувачот/трговецот, во рамки на одобрената максимална едновремена моќност, за секое мерно место на кое се снабдува потрошувачот.

(3) Операторот на системот е одговорен за квалитетот на електричната енергија која се испорачува преку системот кој е во негова сопственост.

III. ПРОМЕНА НА СНАБДУВАЧОТ

Член 20

(1) Потрошувачот кој одлучил да го промени својот снабдувач, има право да започне постапка за промена на снабдувачот кај операторот на соодветниот систем, преку нов снабдувач.

(2) Постапката за промена на снабдувач се спроведува поодделно за секое мерно место на потрошувачот.

(3) По исклучок од ставот (2), постапката за промена на снабдувач може истовремено да се спроведува и за повеќе мерни места на потрошувачот, при што во Барањето за промена на снабдувач, новиот снабдувач е должен посебно да ги наведе сите мерни места добиени од потрошувачот.

(4) Комуникацијата и размената на сите документи, податоци и информации меѓу операторот на соодветниот систем, новиот снабдувач и стариот снабдувач се врши по електронски пат, во согласност со протоколот за размена на податоци и информации помеѓу операторот на системот и снабдувачите.

Член 21

(1) Потрошувачот на електрична енергија кој одлучил да го промени својот снабдувач, поднесува до новиот снабдувач изјава со која недвосмислено потврдува дека бара да биде снабдуван од новиот снабдувач и дека е запознаен со условите за снабдување што ќе бидат содржани во договорот за снабдување.

(2) Во изјавата потрошувачот го наведува и датумот од кога сака да започне снабдувањето од новиот снабдувач. Датумот на промена на снабдувач може да започне на првиот ден во календарски месец, при што барањето што новиот снабдувач го доставува до операторот на соодветниот систем се поднесува најдоцна 23 работни дена пред датумот на промена на снабдувачот, но не може да биде подолг од 60 дена.

(3) Кон изјавата потрошувачот е должен да приложи копија од фактура за користење на соодветниот систем или копија од фактура за снабдување со електрична енергија од снабдувачот во краен случај.

(4) Новиот снабдувач има право да побара и дополнителни докази заради утврдување на идентитетот на потрошувачот и/или историски податоци за реализираната потрошувачка.

(5) Новиот снабдувач е должен да му укаже стручна помош на потрошувачот околу составувањето на изјавата, како и на својата веб страница или на друг начин да го објави упатството за составување на изјавата, како и образецот на полномошното од членот 22 став, (1), точка 2).

(6) Потрошувачот може во било кој момент по започнување на постапката за промена на снабдувач, но не после денот на важноста на договорот со новиот снабдувач, да се откаже од барањето за снабдување и да го откаже полномошното дадено според член 22 став, (1), точка 2).

(7) Новиот снабдувач и потрошувачот можат да се договараат новиот снабдувач да ги преземе неисполнените обврски на потрошувачот кон постојниот снабдувач, а потрошувачот и новиот снабдувач ќе се договараат за начинот на надоместување на преземените обврски. Новиот и постојниот снабдувач ќе склучат договор за начинот и роковите во кои што на постојниот снабдувач ќе му бидат исплатени обврските од потрошувачот.

(8) Доколку со договорот од ставот (7) не се опфатени обврските на потрошувачот кон постојниот снабдувач настанати по поднесувањето на изјавата од ставот (1), или не е постигнат ваков договор, постојниот снабдувач ќе му издаде фактура на потрошувачот за снабдување со електрична енергија до датумот и времето на отчитувањето определен со членот 25, став (4).

(9) Ако потрошувачот има неизмирени обврски кон постојниот снабдувач и не е постигнат договор од ставот (7), постојниот снабдувач може да ги оствари своите побарувања пред надлежниот суд.

Член 22

(1) Ако новиот снабдувач одлучи да го снабдува потрошувачот, должен е во рок од еден работен ден по приемот на изјавата:

1) да го извести потрошувачот дали е согласен да го снабдува со електрична енергија,

2) да побара од потрошувачот во рок од еден (1) работен ден да му даде полномошно во негово име да ги преземе следниве дејствија:

- да поднесе до операторот на соодветниот систем барање за промена на снабдувач на мерните места наведени во барањето од потрошувачот,

- да прибави од операторот на соодветниот систем историски податоци за потрошувачката на електрична енергија и фактурирана ангажирана едновремена врвна моќност за последните 3 месеци, како и за неплатените обврски кон операторите на мрежите, доколку не е применета можноста од членот 36, став (5),

- да го раскине договорот за снабдување со постојниот снабдувач.

(2) За преземањето на дејствијата од новиот снабдувач не смее да му побара никаков надоместок на потрошувачот, ниту пак да побара од него да се откаже од правото за откажување на промената од член 21 став (6).

(3) За доставувањето на податоците од ставот (1) операторите не смеат на новиот снабдувач да му наплатат надоместок.

(4) Доколку, новиот снабдувач во постапката за промена на снабдувач дојде до сознанија дека податоците и информациите што ги доставил потрошувачот се неточни или го довел во заблуда, има право да одлучи да не го снабдува потрошувачот и да ја прекине постапката.

(5) Ако новиот снабдувач одбие да го снабдува потрошувачот, должен е за одбивањето да го извести во писмена форма, при што не е обврзан да ги наведе причините за одбивањето.

Постапување на операторот на соодветниот систем по барањето за промена на снабдувачот

Член 23

(1) Новиот снабдувач ќе достави барање до операторот на соодветниот систем за промена на снабдувачот на местата на испорака на електрична енергија наведени во барањето од потрошувачот во рок од три работни дена од добивањето на полномошното од членот 22 и истовремено кон барањето до операторот ги доставува податоците за потрошувачот и податоците за мерните места и за местата на испорака на електрична енергија, и тоа:

1) име на потрошувачот;

2) адреса и локација на мерните места на потрошувачот;

3) уникатен идентификациски код на мерните места на потрошувачот.

(2) Ако операторот на соодветниот систем утврди дека не постојат пречки за промена на снабдувачот, во рок од најмногу седум работни дена до новиот и постојниот снабдувач ќе достави известување за одобрување на промената, кое особено треба да содржи податоци за:

1) име на потрошувачот, адреса и локација на местата на испорака и точката на мерење на испорачаната електрична енергија,

2) историски податоци за вкупните количини на преземена енергија и ангажирана едновремена моќност по месеци за претходните 12 месеци за секое мерно место одделно,

3) крива на оптоварување за секое мерно место одделно.

(3) Кривата на оптоварување од ставот (2) претставува:

1) крива на просечни часовни оптоварувања за последните 3 месеци за мерните места на потрошувачот кои се опремени со броила со можност за часовно и далечинско отчитување, или

2) тип на стандардна крива на оптоварување на која припаѓаат мерните места на потрошувачот, за мерните места кои не се опремени со броила со можност за часовно и далечинско отчитување.

Одбивање на промената од страна на операторот

Член 24

(1) Операторот ќе го одбие барањето од членот 23, став (1), во рок усогласен со рокот од членот 23, став (2), и за тоа ќе ги извести постојниот и новиот снабдувач, а новиот снабдувач за тоа ќе го извести потрошувачот, ако утврди дека:

1) не постои совпаѓање на податоците за мерното место на потрошувачот,

2) нема доволно податоци за идентификација на потрошувачот (име, адреса, даночен број),

3) потрошувачот се снабдува преку друг потрошувач,

4) за мерното место е веќе започната друга соодветна постапка (промена на снабдувач, промена на сопственост или промена на право на користење на објект и сл) за што операторот поседува соодветен доказ.

(2) Со известувањето од ставот (1) ќе се смета дека постапката за промена на снабдувач е прекината. За случаите од точка 1) од ставот (1) ќе се прекине постапката за промена само за мерното место за кои не постои совпаѓање.

(3) Ако операторот утврди дека потрошувачот има неплатени обврски за користење на мрежата чија доспеаност е пред денот на поднесување на барањето од новиот снабдувач до операторот, операторот ќе го известува потрошувачот преку новиот снабдувач за неплатените обврски.

(4) Потрошувачот е должен да ги плати доспеаните побарувања од ставот (3) во рок од седум работни дена од денот на добивање на известувањето од ставот (3).

Отпочнување на снабдувањето од страна на новиот снабдувач

Член 25

(1) Во рок од три работни дена по приемот на известувањето од член 23, став (2), новиот снабдувач е должен во име и за сметка на потрошувачот да го раскине договорот за снабдување со постојниот снабдувач и да го повика потрошувачот, во рок од три работни дена, да го склучи договорот за снабдување.

(2) Договорот за снабдување со новиот снабдувач не може да биде склучен, или да отпочне да произведува правно дејство сè додека не биде раскинат договорот за снабдување со постојниот снабдувач, при што постојниот снабдувач нема неразумно да го одолговлекува.

(3) Со датумот и времето на отпочнување на примената на договорот за снабдување со новиот снабдувач, престанува обврската на постојниот снабдувач да го снабдува потрошувачот.

(4) Операторот на соодветниот систем е должен да ја утврди состојбата на мерните уреди на потрошувачот, со датумот и времето на отпочнување со снабдувањето определени со ставот (3), во согласност со овие Правила.

IV. ОТЧИТУВАЊЕ, ПРЕСМЕТКА, ФАКТУРИРАЊЕ И НАПЛАТА ЗА ИСПОРАЧАНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Отчитување на мерните уреди на потрошувачите приклучени на електропреносната мрежа

Член 26

(1) ОЕПС го врши отчитувањето на мерните уреди за потрошувачите приклучени на електропреносната мрежа на начин утврден со мрежните правила за пренос на електрична енергија и правилата за пазар на електрична енергија.

(2) ОЕПС е должен, на барање на потрошувачот, без надоместок, да му достави историски податоци за потрошувачката за период од една година, сметајќи од денот на поднесувањето на барањето.

(3) Доколку потрошувачот бара историски податоци за период подолг од периодот од ставот (2), ОЕПС може да наплати надоместок, според цени објавени на неговата веб страница, а претходно одобрени од РКЕ.

Отчитување на мерните уреди на потрошувачите приклучени на електро-дистрибутивната мрежа

Член 27

(1) Отчитувањето на мерните уреди на потрошувачите приклучени на електродистрибутивната мрежа го врши ОДС на начин уреден со мрежните правила за дистрибуција.

(2) Потрошувачот или неговиот снабдувач се должни да му ги достават на ОДС податоците за пресметковните мерни места каде се мери испораката на електричната енергија, за што треба да пополни образец – листа на мерни места, претходно изготвен од страна на ОДС.

(3) Ако потрошувачот или неговиот снабдувач побара испораката и мерење на електрична енергија преку нови мерни места кои не се вклучени во листата на мерни места од ставот (2), потрошувачот или неговиот снабдувач се должни да достават нова листа на мерни места до ОДС, која ги содржи новите мерни места.

(4) Отчитувањето на мерните уреди го вршат овластени лица на ОДС.

(5) Овластените лица од ставот (4) треба да поседуваат легитимација издадена и заверена од страна на ОДС, која се должни да ја покажат пред отпочнувањето на отчитувањето.

(6) За потрошувачите приклучени на низок напон без вграден мерен уред за регистрирање на врвната активна моќност, ОДС е должен да изврши отчитување на мерните уреди најмалку еднаш во текот на календарската година, додека за останатите категории на приклучоци утврдени во Тарифниот систем за дистрибуција на електрична енергија отчитувањето се врши на почетокот на секој календарски месец.

(7) По исклучок од ставот (6), отчитувањето на мерните уреди може да се врши и повеќе пати во текот на пресметковниот период кога е тоа потребно заради промена на тарифата за дистрибуција на електрична енергија или кога потрошувачот доставил приговор на фактурата.

(8) Во случај кога периодот на отчитување не се совпаѓа со пресметковниот период, ОДС е должен да изврши сведување на претходно отчитаните вредности од мерните уреди во рамките на пресметковниот период. Доколку постои разлика помеѓу сумата од вредностите на пресметковните периоди кои се однесуваат за периодот на отчитување и вредностите кои се резултат од отчитувањето на мерните уреди, ОДС е должен да изврши порамнување така што разликата ќе ја пренесе во наредните пресметковни периоди.

(9) Начинот и критериумите за сведување на претходно отчитаните вредности од мерните уреди во рамките на пресметковниот период и порамнување на разликите во наредните пресметковни периоди ги утврдува ОДС, согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

(10) ОДС е должен, на барање на потрошувачот, без надоместок, да му достави историски податоци за потрошувачката за период од една година, сметајќи од денот на поднесувањето на барањето.

(11) Доколку потрошувачот бара историски податоци за период подолг од периодот од ставот (10), ОДС може да наплати надоместок според цени објавени на неговата веб страница, претходно одобрени од РКЕ.

Постапување во случај на неотчитување на мерните уреди**Член 28**

(1) Ако операторот на соодветниот систем, од било која оправдана причина, не успеал да изврши отчитување на мерниот уред во предвидениот термин, пресметката на потрошената електрична енергија за тековниот пресметковен период ќе се изврши збирно со пресметката за потрошената електрична енергија во наредниот пресметковен период, под услов во меѓувреме да не дошло до промена на цените за електричната енергија.

(2) Во случаите од ставот (1), операторот има право да изврши проценка на потрошувачката и проценката да ја достави до снабдувачот.

(3) Точната пресметка и соодветното порамнување во случаите од ставот (1) ќе се изврши кога ќе се создадат услови за отчитување на броилото.

Отчитување на мерниот уред од страна на потрошувач приклучен на електродистрибутивната мрежа**Член 29**

(1) ОДС може да ги прифати податоците од самоотчитувањето на мерните уреди од страна на потрошувачот за пресметковниот период во кој ОДС не извршил отчитување.

Постапување во случај на промена на тарифите за користење на мрежата**Член 30**

(1) Снабдувачот, врз основа на овластување од операторот на соодветниот систем, е должен да им ги фактурира на своите потрошувачи и надоместоците за користење на електропреносната и електродистрибутивната мрежа, согласно регулираните тарифи за пресметковните елементи кои се одобрени и објавени од Регулаторната комисија за енергетика.

(2) Доколку снабдувачот ги наплаќа надоместоците од ставот (1), тој е должен во сметките за електрична енергија да ги извести потрошувачите за промената на тарифите.

(3) Ако во периодот помеѓу две отчитувања дошло до промена на тарифите за користење на преносната, односно дистрибутивната мрежа, пресметката ќе се изврши со примена на старите тарифи на количините потрошени до денот на промената и со примена на новите тарифи на количините потрошени по промената. Во случаите кога мерните уреди не се отчитани, пресметката се врши во согласност со постапката која се применува при неотчитување на мерен уред.

Доставување на фактурата**Член 31**

(1) Ако поинаку не е уредено со договорот за снабдување, снабдувачот е должен фактурата за електрична енергија да ја достави до потрошувачот во рок не подолг од 10 дена од денот на приемот на податоците од мерните уреди добиени од операторот на соодветниот систем.

(2) Потрошувачот ќе го извести снабдувачот, на начин и во рок предвиден со договорот, за начинот на доставување на фактурите, како и за секоја промена на адресата на која се доставуваат фактурите.

(3) Фактурата што се доставува по електронска пошта треба да биде изготвена така што ќе биде оневозможено менување на нејзината содржина.

(4) Ако потрошувачот не ја добие фактурата до 20. ден од месецот од истекот на пресметковниот период е должен да го извести снабдувачот на начин уреден во договорот за снабдување и да побара повторно доставување на фактурата.

(5) Снабдувачот е должен да ја достави фактурата од став (4) на потрошувачот во рок од два дена по приемот на барањето.

Информации содржани во фактурата**Член 32**

(1) Фактурата за потрошената електрична енергија треба да биде јасна, транспарентна, читлива и разбирлива и особено треба да содржи:

1) податоци за снабдувачот, и тоа име и седиште на снабдувачот, начин и време за контакти со одговорните служби на снабдувачот каде што потрошувачот може да поставува прашања и да укажува на проблематичните елементи во фактурата, доцнењето во приемот на фактурата, како и на своите можни потешкотии во врска со плаќањето на фактурата,

2) податоци за потрошувачот, и тоа адреса на која што се доставува фактурата и адреса на која што се врши снабдувањето, односно во која се врши снабдувањето (доколку е различна од адресата на која што се доставува фактурата,

3) референтен број на фактурата,

4) дата на пресметувањето и рок до кој треба да се плати фактурата,

5) состојба на броилото на почетокот и на крајот на пресметковниот период, како и датумот на последното отчитување за секој мерен уред одделно,

6) периодот во кој била потрошена количината на електрична енергија која што е прикажана во фактурата,

7) потрошена активна електрична енергија, цена и надоместок,

8) тарифа за користење на преносната мрежа и надоместок, доколку е тоа обврска на снабдувачот,

9) тарифа за користење на дистрибутивната мрежа и надоместок, доколку е тоа обврска на снабдувачот,

10) тарифа за услугите на операторот на пазарот на електрична енергија и надоместок,

11) процентот на учество на електрична енергија од повластени производители и просечната цена за набавка на електрична енергија од повластени производители за последните шест месеци,

12) данок на додадена вредност, пресметан и искажан за сите надоместоци одделно,

13) контакт адреса за пријавување на дефекти, прекини и некавалитетна испорака на електрична енергија,

14) јасно видлива опомена за достасани неплатени фактури, од претходните пресметковни периоди со наведување на нивниот референтен број, датум на достасаност и вкупен износ со пресметана казнена камата до денот на изготвување на фактурата и начин на нивно плаќање и

15) назив и податоци за контакт со операторот на соодветната мрежа на која што е приклучен потрошувачот.

(2) Снабдувачот со секоја издадена фактура до потрошувачот треба да му доставува во електронска форма список на сите мерни места преку кој го снабдува во кои се содржани адресата на мерното место и категоријата на мерното место.

Член 33

(1) Снабдувачот е должен најмалку два пати годишно во фактурата, или на друг начин уреден со договорот, да го информира потрошувачот и за:

1) количините на електрична енергија која што ја набавувал снабдувачот во претходната година, според изворите од кои е произведена,

2) споредбата, по можност прикажана графички, на потрошената електрична енергија со електричната енергија потрошена во истиот период од претходната година,

3) споредбата на потрошената електрична енергија од потрошувачот со нормализираните вредности на потрошена електрична енергија од референтен потрошувач, во согласност со стандардната дневна крива на оптоварување, од истата категорија на потрошувачи и

4) податоци за контакт со организации за заштита на потрошувачите, органи и институции во областа на енергетиката, каде што потрошувачот може да добие информации за мерки за енергетска ефикасност и заштеда на електричната енергија.

(2) Во случаите од ставот (1) точка 1) доколку електричната енергија е набавена од берза на електрична енергија или надвор од границите на Република Македонија, можат да се користат агрегирани податоци добиени од берзата односно добавувачот надвор од границите на Република Македонија.

Рок за плаќање на фактурата

Член 34

(1) Ако поинаку не е уредено со договорот за снабдување, потрошувачот е должен да ја плати фактурата за потрошената електрична енергија во рок од 20 дена од денот на завршувањето на пресметковниот период.

(2) Нема да се смета дека потрошувачот доцни со плаќањето во случај кога не ја примил фактурата, а за тоа го известил снабдувачот во рок предвиден во членот 31 став (4).

(3) Плаќањето на достасаната фактура не го ослободува потрошувачот од обврската за плаќање на неплатените фактури од претходните пресметковни периоди, вклучително и казнена камата утврдена со закон или со договорот за снабдување.

Начин на плаќање на фактурата

Член 35

(1) Снабдувачот е должен на потрошувачите да им овозможи повеќе од еден начин за плаќање на фактурата, кои што се во согласност со законски дозволените начини на плаќање и нема да предизвикуваат дополнителен товар за потрошувачот.

(2) Пред склучувањето на договорот за снабдување, снабдувачот е должен на потрошувачот да му даде прецизни и недвосмислени информации за предностите и

недостатоците на секој од понудените начини на плаќање и во зависност од интересите на потрошувачот, да му го предложи најповолниот од понудените начини на плаќање.

Пресметка и фактурирање за испорачаните мрежни услуги

Член 36

(1) Потрошувачот е должен да ги плати надоместоците за користење на преносната и дистрибутивната мрежа.

(2) ОЕПС им го фактурира надоместокот за користење на мрежата според објавената тарифа на:

1) потрошувачите директно приклучени на електропреносната мрежа кои што самостојно настапуваат на пазарот на електрична енергија,

2) снабдувачите или трговците, кои ги снабдуваат потрошувачите директно приклучени на електропреносната мрежа кои што не настапуваат самостојно на пазарот на електрична енергија и

3) операторите на електродистрибутивните системи за потрошувачите приклучени на електродистрибутивните мрежи.

(3) ОДС им го фактурира надоместокот за користење на електродистрибутивната мрежа според објавените тарифи на потрошувачите приклучени на таа мрежа, како и надоместокот за користење на електропреносната мрежа по извршено отчитување или проценка на количините на испорачана електрична енергија од страна на ОДС за определен пресметковен период.

(4) Надоместокот за користење на дистрибутивниот систем се утврдува со примена на тарифите за пресметковните елементи за секое мерно место на потрошувачот, во согласност со Тарифниот систем за дистрибуција на електрична енергија.

(5) По исклучок на ставот (3), доколку снабдувачот склучил договор со соодветниот оператор на дистрибутивен систем за плаќање на надоместоците за користење на мрежата, ОДС ја доставува фактурата до снабдувачот.

(6) Операторот е должен да ја достави фактурата за испорачаните мрежни услуги до потрошувачот најдоцна во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на завршување на пресметковниот период.

(7) Фактурите за испорачаните мрежни услуги се доставуваат по електронски пат, а потрошувачот може да побара достава на фактурите за испорачана електрична енергија и во писмена форма.

(8) Потрошувачот е должен да ја плати фактурата за испорачаните мрежни услуги во рок од 20 (дваесет) дена од денот на завршување на пресметковниот период. Во случај на доцнење во плаќањето на фактурите од страна на потрошувачот, операторот има право да пресмета законска казнена камата и да ја фактурира со следната фактура.

(9) Потрошувачот кој не добил фактура, е должен од операторот да побара копија од фактурата за испорачаните мрежни услуги. Операторот има право да врши исправка на пресметките за надоместокот за користење за испорачаните мрежни услуги во случај на грешки во отчитувањето на мерните уреди или во случај на дефект на мерните уреди, во согласност со овие

Правила. Операторот има право да ја прекине испораката на електрична енергија во случај на неплаќање на фактурите за користење на соодветниот систем, како и во други случаи согласно соодветните мрежни правила и овие Правила.

Обезбедување за плаќање за мрежни услуги

Член 37

(1) Потрошувачот е должен, доколку не го платил надоместокот за користење на соодветниот систем за последниот месец, во рок од 15 дена по истекот на рокот за плаќање да достави на операторот соодветен инструмент за обезбедување на плаќање на обврските со износ од претходно неплатената фактура како и да го подмири направениот долг.

(2) Инструментот за обезбедување на плаќање од став (1) од овој член треба да биде во форма на депозит или банкарска гаранција. Операторот може да одлучи да прифати инструмент за обезбедување на плаќањето во форма на залог, хипотека, нотарски заверена меница со извршна клаузула или задолжница.

(3) Доколку операторот утврди дека доставениот инструмент за обезбедување на плаќање не е доволен или соодветен, има право да побара дополнителен или нов инструмент за обезбедување на плаќање од потрошувачот.

(4) Доколку потрошувачот не достави инструмент за обезбедување на плаќање во согласност со став (1) и (3) од овој член, операторот има право да ја прекине испораката на електрична енергија на потрошувачот.

(5) Доколку доставениот инструмент за обезбедување на плаќањето се активира, потрошувачот е должен да достави нов инструмент за обезбедување на плаќање согласно ставовите (1), (2) и (3).

Приговори на пресметката

Член 38

(1) Потрошувачот има право на приговор за доставените фактури од снабдувачот или операторот.

(2) Снабдувачот, односно операторот, е должен:

1) да основа препознатлива и функционална служба за постапување по приговорите, а потрошувачот да биде запознаен со имињата на службените лица со кои контактира во постапката по приговорот,

2) да ја објави постапката по приговорот на начин достапен за потрошувачите и

3) да му обезбеди на потрошувачот помош за составување на приговорот, вклучително и потребните информации и податоци.

(3) Ќе се смета дека приговорот е уредно доставен, ако е доставен:

1) во архивата на снабдувачот, односно операторот,

2) по препорачана или курирска пошта со јасна идентификација на моментот на приемот на приговорот,

3) преку телефакс или електронска пошта на адреса за електронска пошта за приговори од потрошувачите, или

4) преку телефон, при што:

- службата за постапување по приговорот треба да обезбеди снимање на разговорот и за тоа да го извести потрошувачот,

- службеното лице на кое му се обратил потрошувачот е должно да ги запише наводите изнесени од потрошувачот на кои се заснова приговорот и истите да му ги прочита на потрошувачот и да побара согласност за содржината на приговорот и

- ќе се смета дека приговорот е доставен кога потрошувачот дал согласност на содржината запишана од страна на службеното лице.

(4) По правило, доколку поинаку не е определно со договорот за снабдување, ќе се смета дека приговорот е навремен доколку е пристигнат најдоцна до истекот на рокот за плаќање на фактурата.

(5) Приговорот особено треба да содржи:

1) податоци за потрошувачот,

2) референтен број на фактурата,

3) податоци за мерното место и

4) предмет на приговорот.

(6) Приговорот на пресметката може да се однесува на целата пресметка или на дел од пресметката содржан во фактурата.

(7) Доколку приговорот се однесува на дел од пресметката потрошувачот е должен во рокот за плаќање на фактурата да го плати неоспорениот дел.

Постапување по приговорот

Член 39

(1) Ако при разгледувањето на приговорот се утврди дека причина за оспорување на фактурата е погрешно изготвена пресметка, ќе се изготви нова пресметка и ќе му се достави на потрошувачот со определување на примерен рок за плаќање.

(2) Ако при разгледувањето на приговорот се утврди дека причина за оспорување на фактурата е потрошената електрична енергија, снабдувачот ќе го повика операторот да се произнесе по наводите во приговорот во рок не подолг од три работни дена.

(3) Снабдувачот е должен најдоцна во рок не подолг од три работни дена по приемот на одговорот од операторот, да му го достави на потрошувачот и да го извести за начинот на остварување на неговите права.

V. ОБЕШТЕТУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧОТ ВО СЛУЧАЈ НА ПРЕКИН НА ИСПОРАКАТА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 40

(1) Операторот е должен за планираните прекини да ги извести потрошувачите и снабдувачите преку јавните гласила, дневниот печат и својата веб страница, на јасен и недвосмислен начин, наведувајќи ја прецизно областа која ќе биде зафатена со прекилот.

(2) Доколку во делот од мрежата кој е опфатен со планираниот прекин има потрошувачи на кои, според овие Правила, не смее да им се прекине електричната енергија, или потрошувачи на кои електричната енергија им е неопходна за непречено одвивање на нивниот производствен процес, операторот е должен да ги извести потрошувачите за планираниот прекин на барем еден од следните начини: во пишана форма, преку електронска пошта, телефон или телефакс.

Член 41

(1) Во случај на ненајавен прекин во испораката на електрична енергија или во случај кога најавениот прекин ќе трае подолго отколку најавата, потрошувачот

има право од операторот на системот на кој е приклучен да побара надоместок според условите пропишани во овие Правила и при појава на неоснован прекин.

(2) Потрошувачот има право да го овласти својот снабдувач да го застапува во постапката за обештетување.

Член 42

(1) Операторот нема обврска за плаќање на надоместокот за штета или испуштена корист ако се утврди дека штетите настанале поради:

1) прекин предизвикан од повратно влијаније на уредите на потрошувачот врз соодветниот систем, или

2) дејствија на трети лица кои не се ангажирани од операторот, или

3) настани и состојби утврдени во членот 16 став (2), или настани и состојби утврдени во договорот за користење на мрежата, односно општите правила за користење на мрежата уредени во соодветните мрежни правила, а кои преставуваат основа за ослободување на операторот од одговорноста за штета, или

4) планиран прекин, а за тоа снабдувачот, односно потрошувачот:

- биле известени од страна на операторот на соодветниот систем на начин утврден со овие Правила, или

- биле известени за промената на терминот во кој ќе има прекин на начин утврден со овие Правила, или

- терминот за планираниот прекин бил претходно усогласен со потрошувачите на кои, според овие Правила, не смее да им се прекине електричната енергија, или потрошувачите на кои електричната енергија им е неопходна за непречено одвивање на нивниот производствен процес.

Член 43

(1) Пријавата за настаната штета потрошувачот ја доставува до операторот, при што за доставувањето соодветно се применуваат одредбите од членот 38.

(2) Потрошувачот има право на надоместок за штета само ако прекилот е континуиран и неговото времетраење е:

1) за најмалку 12 часа подолго од времето предвидено за отстранување на причината за прекилот, утврдено во согласност со листата од ставот 5 или

2) за најмалку 12 часа подолго од времето на планираниот прекин за кој потрошувачите се уредно известени според условите наведени во членот 42 став (1) точка 4) или

3) подолго од 2 часа во случаите на планирани прекин за кои потрошувачите не биле уредно известени според условите наведени во членот 42 став (1) точка 4).

(3) Потрошувачот нема право на надоместок за штета во случаите наведени во членот 42 став (1).

(4) Во пријавата за настаната штета потрошувачот ќе му предложи на операторот штетата да се надомести во стандардна процедура, според одредбите од членот 44 или договорна процедура, според одредбите од членот 45.

(5) Операторот на соодветниот систем е должен да состави листа на потребното време за отстранување на прекините од ставот (2) точка 1) од овој член.

(6) Операторот е должен листата од ставот (5) од овој член да ја ажурира и да ја доставува до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна до 31 јануари во секоја календарска година.

Член 44

(1) Стандардниот надоместокот на штета се определува како процент од вкупниот надоместок за користење на соодветниот систем што го платил потрошувачот во претходните 12 месеци на следниот начин:

1) 5% за првите 6 часа после времетраењето утврдено во членот 43 став (2),

2) 10% за секои следни започнати 24 часа.

(2) Вкупниот надоместок надоместок на штета не смее да надмине 50% од годишниот надоместок.

(3) Вкупниот надоместок на штета ќе се намали за 50% ако потрошувачот има најмалку три неплатени доспеани фактури за користење на соодветниот систем.

(4) Доколку операторот го прифати барањето на потрошувачот за исплата на надоместок на штета според одредбите од овој член, операторот и потрошувачот потпишуваат договор во кој се уредува начинот и рокот во кој операторот ќе ја исплати штетата.

(5) Доколку потрошувачот и операторот не се договорат, потрошувачот има право да побара утврдување на штета според договорната процедура од членот 45 или своето право може да го оствари преку надлежен суд.

Член 45

(1) Доколку потрошувачот одлучи да не побара стандарден надоместок на штета ќе достави предлог до операторот за висината на штетата со соодветно објаснување, и соодветна документација, како и за начинот за надоместување на истата.

(2) Доколку операторот се согласи со барањето од ставот (1), операторот и потрошувачот потпишуваат договор во кој се уредуваат обврските на двете страни за висината на штетата и начинот на исплата.

(3) Доколку потрошувачот и операторот не успеат да се договорат за штетата од ставот (1) и начинот на надоместок, потрошувачот може своето право да го оствари преку надлежен суд.

VI. ПОТРОШУВАЧИ НА КОИ НЕ МОЖЕ ДА ИМ СЕ ПРЕКИНЕ ИСПОРАКАТА И НАЧИНОТ НА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ГАРАНЦИИ ЗА НАМИРУВАЊЕ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА ПОТРОШЕНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

Член 46

(1) Испораката на електрична енергија не смее да се прекине поради доцнење на плаќањето на фактурите, во рок утврден со договорот за снабдување, на потрошувачите кои имаат објекти и инсталации во кои со прекилот би се довеле во опасност животот и здравјето на луѓето, сигурноста на објектите и постројките, како и објектите кои се од посебна важност за одвивање на нормалниот живот на граѓаните, како што се:

1) болници, клиници, специјални здравствени установи (станици за итна помош и друга итна интервенција, стационари, заводи за трансфузија на крв – земање и преработка на крв, центри за дијализа, здравствени домови),

2) објекти за водоснабдување на население и пречистителни станици,

3) објектите и средствата во јавниот сообраќај (аеродроми, железнички и автобуски станици и станици за сигнализација во јавниот сообраќај),

- 4) хидрометеоролошки и сеизмолошки станици и
5) детски градинки.

(2) Со договорот за снабдување на потрошувачите чии објекти се наведени во ставот (1) се утврдуваат инструментите и начинот на доставување гаранција за обезбедување на плаќањето за преземената електрична енергија во тие објекти (задолжница, нотарски заверена меница со клаузула за извршност, банкарска гаранција и други инструменти на плаќање прифатени од снабдувачот, односно од операторот на соодветниот систем) во износ од просечната месечна потрошувачка на електрична енергија во претходната година, за два месеци однапред.

(3) Снабдувачот може да побара од операторот на соодветниот систем да ја прекине испораката на електрична енергија за потребите на објектите од ставот (1) поради неплаќање на сметките, односно фактурите, за тие објекти, доколку потрошувачот во рок не подолг од 45 дена од денот на настанување на обврската за плаќање на фактурата не обезбеди една од гаранциите определни во ставот (2).

VII. КВАЛИТЕТ НА ИСПОРАЧАНАТА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И КВАЛИТЕТ НА УСЛУГИТЕ НА СНАБДУВАЊЕТО

Квалитет на испорачаната електрична енергија

Член 47

(1) Под квалитетна испорака на електрична енергија се подразбира исполнување на стандарди и критериуми кои се однесуваат на:

- 1) квалитет на напонот на напојување,
2) континуитет во испораката на електрична енергија и
3) квалитет на услугите што ги нуди снабдувачот (комерцијални услуги).

(2) Во случај на виша сила или влијание на трети страни операторот на соодветниот систем има право да ја намали, ограничи или прекине испораката на електричната енергија за времетраењето на вишата сила и за време на санирањето на последиците од вишата сила.

Квалитет на напон

Член 48

(1) Електричната енергија што потрошувачот ја презема од соодветниот систем треба да го исполнува квалитетот на електрична енергија пропишан со мрежните правила објавени од страна на операторот на соодветниот систем.

(2) Ако квалитетот на напонот по напонско ниво што го обезбедува операторот на соодветниот систем во точките на напојување не е во согласност со пропишаниот во соодветните мрежни правила, снабдувачот е должен, по претходно известување од потрошувач или по сопствена иницијатива, да го извести за тоа операторот и да побара од него веднаш да обезбеди пропишан квалитет на напонот.

(3) Ако отстапувањето од пропишаниот квалитет на напонот настанало поради:

1) причини за кои е одговорен операторот на соодветниот систем, должен е без одлагање да ги преземе сите мерки за враќање на пропишаниот квалитет на напонот согласно соодветните мрежни правила и да го извести снабдувачот за рокот во кој ќе биде повратен квалитетот, или

2) виша сила или влијание на трети страни, операторот на соодветниот систем е должен за тоа веднаш да го извести снабдувачот и да ги преземе сите мерки за намалување на штетните последици за потрошувачите.

(4) За случаите од ставот (3) снабдувачот е должен да ги извести потрошувачите на начин утврден со договорот за снабдување.

(5) Кога поради случај од став (3) точка 1) настанала штета кај уред на потрошувачот соодветно се применуваат одредбите од членот 43.

(6) Потрошувачот приклучен на електродистрибутивна мрежа може и без посредување на снабдувачот да побара да се изврши контрола на квалитетот на електричната енергија согласно Правилникот за начинот на вршење на контрола на квалитетот на електричната енергија во електродистрибутивниот систем.

Квалитет на услугите што ги нуди снабдувачот

Член 49

(1) Квалитетот на комерцијалните услуги што ги обезбедува снабдувачот се оценува според следниве индикатори:

1) навременост во испраќање на сметките, односно фактурите до потрошувачот согласно овие Правила и договорот за снабдување,

2) број на преземени постапки по барања и приговори од потрошувачите во однос на сметките, односно фактурите за електрична енергија, како и по основ на квалитетот на испорачаната електрична енергија,

3) број на постапки за заштита на потрошувачот при неоснован прекин на испораката на електрична енергија од страна на операторот на соодветниот систем,

4) број на информации наменети и доставени до потрошувачите поврзани со состојбите со квалитетот и континуитетот во испораката на електричната енергија во текот на еден пресметковен период и

5) број на постапки по барање од потрошувач преземени во рок подолг од 24 часа од приемот на барањето.

(2) Снабдувачот е должен да води евиденција и да формира база на податоци за индикаторите на квалитет на комерцијалните услуги, да врши анализа на квалитетот на услугите и резултатите од истата да ги објави на својата веб страница.

Член 50

(1) Заради обезбедување на пропишаниот квалитет и континуитетот во испораката на електричната енергија снабдувачот и операторот на соодветниот систем се должни да комуницираат и разменуваат податоци и информации со цел прекините во испораката на електричната енергија да не предизвикаат штета, или да предизвикаат што е можно помала штета за потрошувачите.

(2) Снабдувачот и операторот на соодветниот систем се должни да потпишат протокол за комуникација и размена на податоци и информации кои што се однесуваат на датумот и часот на планираниот прекин, како и неговото времетраење и подрачјето кое што ќе биде опфатено со прекилот.

(3) Операторот на соодветниот систем ќе се обиде да го усогласи планот за планираните прекини во испораката на електричната енергија и да обезбеди координација со снабдувачите со цел прекилот да биде извршен во дел од денот кога е тоа најповолно за најголемиот дел од потрошувачите, односно со прекилот да бидат опфатени што е можно помал број на потрошувачи.

(4) ОЕПС, односно ОДС, се должни за прекините што не се предвидени во планот за планираните прекини и кои не се усогласени со снабдувачот, да го известат снабдувачот најмалку 24 часа пред почетокот на планираниот прекин, да ја објават информацијата за прекилот на својата веб страница и да му овозможат на снабдувачот истата информација да ја објави на неговата веб страница.

(5) Во случај на непланиран прекин во испораката на електричната енергија подолг од осум часа, операторот на соодветниот систем е должен да го известат снабдувачот, во рок не подолг од 24 часа по настанувањето на непланираниот прекин, за датумот и времето на настанувањето и времетраењето на прекилот, причината за прекилот и подрачјето опфатено со прекилот.

(6) Во случај на виша сила, операторот на соодветниот систем е должен да го известат снабдувачот за прекините во испораката на електричната енергија, опфатеното подрачјето, проценетото времетраење на прекините, како и за други факти за кои што снабдувачот треба да ги известат потрошувачите.

VIII. КОМУНИКАЦИЈА НА СНАБДУВАЧОТ СО ПОТРОШУВАЧИТЕ

Член 51

(1) Снабдувачот е должен да им обезбеди стручна и техничка поддршка и бесплатни совети на потрошувачите за остварување на нивните права за постигнување на пропишаниот и договорениот квалитет на снабдување со електрична енергија, состојбите со нивните обврски по договорот, како и за остварување на нивните права пропишани со Законот за енергетика и мрежните правила за пренос, односно дистрибуција на електрична енергија и договорот за приклучување на мрежата.

(2) Поддршката од ставот (1) снабдувачот може да ја обезбеди преку служба за поддршка на потрошувачите која што може да биде организациона единица на снабдувачот или друго правно или физичко лице ангажирано од снабдувачот.

(3) Обезбедувањето на поддршката од ставот (1) со ангажирање на друго правно или физичко лице, не го ослободува снабдувачот од одговорноста за квалитетно и навремено обезбедување на поддршката на потрошувачите.

(4) Снабдувачот е должен да овозможи физичка и телекомуникациска пристапност до службата за поддршка, особено за потрошувачите од категоријата домаќинства и мали потрошувачи.

(5) Снабдувачот е должен да обезбеди службата за поддршка да постапи веднаш, а најдоцна во рок од 24 часа по приемот на барањето од потрошувачот, без оглед дали е доставено во просториите на службата или преку телекомуникациски средства, а доколку се работи за посложени барања чие што разрешување зависи од операторот на соодветниот систем или од други субјекти, должен е, по претходна консултација со операторот, да го известат потрошувачот за рокот во кој барањето ќе биде разрешено.

(6) Снабдувачот е должен веднаш по приемот на одговорот од страна на операторот на соодветниот систем во врска со барањето од ставот (3) да го известат потрошувачот и да му понуди стручна помош за разрешување на проблемот.

(7) Снабдувачот може да обезбеди сите комуникации со потрошувачите преку службата, пунктовите, повикувачкиот центар, електронската пошта, како и веб страницата да се одвиваат и на службените јазици на подрачјето на единицата на локалната самоуправа каде што е живеалиштето, односно седиштето на потрошувачот.

Член 52

(1) Заради обезбедување на барањето за физичка пристапност до службата за поддршка, снабдувачот е должен да организира подрачни пунктови на службата од членот 51, при што еден пункт треба да обезбеди опслужување на најмногу 30 000 мали потрошувачи и домаќинства, а оддалеченоста на пунктот од седиштето, односно живеалиштето на потрошувачот да не биде поголемо од 20 километри.

(2) Пунктовите од став (1) треба да бидат достапни за потрошувачите со посебни потреби и да бидат во близина на линиите за јавен градски и приградски превоз.

(3) Со договорот за снабдување може да се уреди дека потрошувачот има право да се откаже од погодностите што произлегуваат од ставовите (1) и (2).

Телекомуникациска пристапност на службата за заштита и поддршка на потрошувачите

Член 53

(1) Заради обезбедување на барањето за телекомуникациска пристапност од членот 51, снабдувачот е должен во секое време да обезбеди функционален единствен повикувачки центар кој што треба да обезбеди непречено опслужување на сите потрошувачи, како и адреса за електронска пошта преку која потрошувачите ќе можат непречено да комуницираат со службата од членот 51 став (2).

(2) Снабдувачот е должен да создаде и одржува веб страница на која ќе бидат постојано објавени и обновувани сите информации во однос на цените и тарифите за електрична енергија, условите за снабдување, пропишаниот квалитет на електричната енергија, правата и обврските на снабдувачот, операторот на соодветниот систем и потрошувачите, како и сите известувања за планираните прекини во испораката на електрична енергија.

(3) Снабдувачот е должен по барање на потрошувачот да му обезбеди електронски пристап до состојбата на својата сметка, односно увид и проверка на своите платени и/или достасани неплатени обврски, како и податоци за потрошувачката на електрична енергија за последните пет години.

(4) Услугите наведени во ставовите (1), (2) и (3) се достапни за потрошувачите без надоместок.

IX. РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ МЕЃУ СНАБДУВАЧИТЕ И ОПЕРАТОРИТЕ НА СООДВЕТНИТЕ СИСТЕМИ

Разменување на оперативни информации

Член 54

(1) Снабдувачот е должен со операторот на соодветниот систем да разменува оперативни податоци и информации што се однесуваат на проценката на можните ризици од одредени настани и преземањето на соодветни интервенции за спречување на последиците од тие настани, како и за заедничките истраги за тие настани, резултатите од анализите на последиците од настаните и преземените интервенции врз соодветниот систем.

(2) Начинот и постапката за разменувањето на податоците од ставот (1) се уредува во согласност со соодветните мрежни правила.

Размена на информации за мерни податоци

Член 55

(1) Операторот на соодветниот систем е должен по барање на снабдувачот да му ги достави бараните податоци од базата на мерни податоци на начин и под услови утврдени во мрежните правила, особено во случај кога снабдувачот ги бара податоците поради:

1) приговор од потрошувачот на фактурата за потрошена електрична енергија кој се однесува на мерните податоци,

2) престанување на договорот за снабдување и

3) промена на сопственоста или давање под закуп на објектот каде што се испорачува електричната енергија.

(2) Снабдувачот е должен без надоместок да му ги достави на операторот отчитаните податоци од мерните уреди добиени од потрошувачот во согласност со членот 29.

Размена на податоци и информации помеѓу операторот и потрошувачот

Член 56

(1) Операторот е должен да го извести потрошувачот:

1) доколку ангажира поголема моќност од одобрената максимална едновремена моќност од страна на операторот;

2) за сите планирани прекини, во согласност со соодветните мрежни правила и овие Правила;

3) за зголемувањето на струја на куса врска во високонапонската и/или среднонапонската мрежа ако тие вредности се поголеми од оние за кои се димензиони-

рани заштитните уреди и опрема на електроенергетските уреди на потрошувачот, при што потрошувачот е должен да го прилагоди нивото на заштита на своите заштитни уреди и опрема на зголемувањето на струја на куса врска;

4) за други случаи, согласно Законот за енергетика, соодветните мрежни правила и овие Правила.

(2) Потрошувачот е должен да го извести операторот:

1) доколку воочи оштетување на мерната опрема од мерните места, неправилно функционирање на мерната опрема, кражба на мерната опрема или на останатата опрема, отстранување или оштетување на пломбата и оштетување на мерните ормари;

2) доколку планира да ги промени карактеристиките и начинот на својата потрошувачка и на тој начин отстапува од одобрената максимална едновремена моќност и/или други обврски кои му се утврдени од страна на операторот;

3) за други случаи, согласно Законот за енергетика, соодветните мрежни правила и овие Правила.

Размена на податоци и информации помеѓу оператор и снабдувач

Член 57

(1) Снабдувачите и операторот се должни да потпишат Протокол за комуникација и размена на податоци и информации.

(2) Формата и содржината на Протоколот од ставот (1) ја утврдува операторот во соработка со снабдувачите.

(3) Операторот ги доставува мерните податоци до снабдувачот во форма и на начин утврден од страна на операторот во Протокол за комуникација и размена на податоци и информации.

X. ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Услови за исклучување на потрошувач

Член 58

(1) Потрошувачот може да биде исклучен од преносната, односно дистрибутивната мрежа во случаи определени со Законот за енергетика, соодветните мрежни правила и овие Правила, како и во други случаи утврдени со закон или определени со договорот за снабдување или договорот за приклучување на соодветната мрежа и тоа по барање на операторот на соодветниот систем, снабдувачот или потрошувачот.

Исклучување по барање на операторот на соодветниот систем

Член 59

(1) Операторот на соодветниот систем има право да го исклучи потрошувачот во согласност со соодветните мрежни правила и за тоа е должен да го извести снабдувачот.

(2) Операторот на соодветниот систем е должен најдоцна три работни дена пред исклучувањето да го извести снабдувачот за намерата да го исклучи потрошувачот.

(3) Снабдувачот има право да побара од операторот да го одложи исклучувањето, доколку оцени дека има можност состојбите поради кои треба да настане исклучувањето да се доведат во согласност со закон и други прописи, без притоа да се причини штета на соодветниот систем или на трети лица и во договор со потрошувачот да предложат рок во кој ќе се отстранат причините за исклучувањето.

(4) Отстранувањето на причините за исклучувањето во договорениот рок од ставот (3) не го ослободува потрошувачот од плаќањето на обврските или штетите кон операторот или кон трети лица.

Исклучување по барање на снабдувач

Член 60

(1) Снабдувачот има право да побара од операторот на соодветниот систем, во рок определен со општите услови и пристап за користење на мрежата или определен во соодветните мрежни правила да ја прекине испораката на електрична енергија на определен потрошувач кога:

1) потрошувачот не ја платил доставената фактура во рок и на начин определен во договорот за снабдување,

2) постојниот договор за снабдување не е продолжен, или не е склучен нов договор со постојниот или со друг снабдувач,

3) договорот за снабдување престанал да важи и

4) договорот за снабдување престанал кога се исполнети условите за раскинување на договорот по барање на снабдувачот или потрошувачот, пропишани со овие Правила или определени со договорот.

(2) Снабдувачот нема право да побара исклучување на потрошувач:

1) ако потрошувачот отпочнал постапка за промена на снабдувач во согласност со овие Правила и

2) пред да ги спроведе сите мерки за заштита на потрошувачи предвидени со закон и со овие Правила.

(3) Во случај кога причината за прекин на испораката на електрична енергија на потрошувачот престанала да важи, снабдувачот ќе побара операторот на соодветниот систем во рок од три дена повторно да го приклучи на мрежата, а снабдувачот, во име на потрошувачот, е должен да ги плати трошоците за повторно приклучување. Потрошувачот е должен да ги надомести трошоците за повторното приклучување на снабдувачот.

(4) Операторот на соодветниот систем е должен да го извести снабдувачот за реализираните исклучувања на потрошувачите од мрежата во рок не покус од три работни дена пред истекот на секој календарски месец.

(5) Одредбите од ставот (1) не се однесуваат на потрошувачите кои што се директно приклучени на преносната мрежа.

XI. ИЗВЕШТАИ ДО РЕГУЛАТОРНАТА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Податоци што се доставуваат во извештаите во текот на годината

Член 61

(1) Снабдувачот е должен да доставува во определени временски интервали до Регулаторната комисија за енергетика податоци утврдени во други прописи како и во лиценцата за вршење на енергетската дејност.

(2) Снабдувачот е должен најмалку десет години да ги чува сите податоци за оценка на параметрите за комерцијалниот квалитет на неговите услуги, а особено целата документација поврзана со поплатите на потрошувачите.

Податоци што се доставуваат во годишниот извештај

Член 62

(1) Снабдувачот е должен во годишниот извештај до Регулаторната комисија за енергетика да ги достави сите податоци за комерцијалниот квалитет на неговите услуги за претходната година, а особено за бројот на оправдани и неоправдани приговори од потрошувачите во врска со неостварувањето на гарантираните стандарди на услугите наведени во лиценцата за вршење на енергетската дејност, како и причините за неостварувањето, а особено за случаите од членот 16 и непостапување на операторот на соодветниот систем.

XII. ИНФОРМИРАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Член 63

(1) Снабдувачот е должен да ги информира потрошувачите преку јавните гласила особено за:

1) промотивни известувања за мерки за енергетска ефикасност и заштеда на енергија и

2) промотивни известувања за влијанијата врз животната средина на користењето на електрична енергија добиена од обновливи извори.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 64

(1) Операторите на системите најдоцна во рок од 3 месеци од влегувањето во сила на овие Правила, ќе ги достават до Регулаторната комисија за енергетика:

1) Општите услови за пристап и користење на соодветните мрежи од членот 18 од овие Правила,

2) листата на времетраење на прекините од членот 43 став (5).

Член 65

(1) Со денот на влегување во сила на овие Правила престануваат да важат Правилата за снабдување со електрична енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 144/12, 91/13 и 103/14).

Член 66

(1) Овие Правила влегуваат во сила со денот на донесувањето, а ќе се објават во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01 – 1958/1

30 октомври 2015 година
Скопје

Претседател
Димитар Петров, с.р.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

5261.

Врз основа на член 56 став 1 точка 14, а во врска со член 54 став 1, точка 8, член 63а, 63б и 63в од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 53/2011, 26/2012, 65/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/15, 61/15, 98/15, 129/15 и 154/2015), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија на седницата одржана на 30 септември 2015 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНИ НА ЛЕКОВИ КОИ СЕ НА ЛИСТАТА НА ЛЕКОВИ КОИ ПАГААТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Одлуката за утврдување на референтни цени на лекови кои се на Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот за здравствено осигурување на Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 7/2015 и 42/2015), во членот 2 се вршат следните измени и дополнувања:

Се утврдуваат нови референтни цени на следните лекови:

АТЦ код	Генеричко име-INN	Фармацевтска дозажна форма	Јачина	Заштитено име на лекот	Производител	Паку вање	Референтна цена по пакување со 5%ДДВ (заокружена)
H02AB04	Methylprednisolone	Таблети	16mg				
				PREDNOL табл. 20 x 16mg	MUSTAFA NEVZAT ILAC	20	200,00
N02BE01	Paracetamol	Сируп	30mg/1ml				
				ADOLOR KIDS сируп 30mg/ml (100ml)	REPLEK PHARM	1	72,00
B05BA10	Kombinacii	Раствор за инјектирање (инфузија)	1250 ml				
				NUTRIFLEX LIPID PERI раствор за инјектирање (инфузија) 1250 ml	B/BRAUN	5	7.225,00
L01XC02	Rituximab	Инјекции	1400mg				
				MABTHERA инјекции 1400mg/11,7ml (11,7ml)	F.HOFFMANN- LA ROCHE	1	102.852,00
L01XE01	Imatinib	Таблети	100mg				
				GLIVEC филм обл. табл. 60 x100mg	NOVARTIS	60	24.387,00
				ANZOVIP филм обл. табл. 120 x 100mg	ZDRAVLJE	120	48.774,00
				IMAKREBIN филм обл. табл. 60 x100mg	REMEDIKA	60	24.387,00
				MEAXIN филм обл. табл. 60 x100mg	KRKA	60	24.387,00
				IMAREM филм обл. табл. 120 x 100mg	REMEDICA	120	48.774,00
L03AA14	Lipegfilgrastim	Инјекции	6mg				
				LONQUEX инјекции 6mg/0,6ml	MERCKLE	1	47.218,00
				LONQUEX инјекции со штитник 6mg/0,6ml	MERCKLE	1	47.218,00
J01GB01	Tobramycin	Раствор за инхалирање	300 mg				
				BRAMITOB раствор за инхалирање 300mg/4ml, 56 еднодозни садови	CHIESI FARMACEUTICI	56	91.283,00
				TOBI раствор за инхалирање 300mg/5ml, 56 ампули	NOVARTIS	56	91.283,00

Kaj ATC кодот C09AA02 Enalapril таблети 5mg се додава следното заштитено име:

				ENALAPRIL ALKALOID табл. 20 x 5mg	ALKALOID	20	16,00
--	--	--	--	---	----------	----	-------

Kaj ATC кодот C09AA02 Enalapril таблети 10mg се додава следното заштитено име:

				ENALAPRIL ALKALOID табл. 20 x 10mg	ALKALOID	20	17,00
--	--	--	--	--	----------	----	-------

Kaj ATC кодот C09AA02 Enalapril таблети 20 mg се додава следното заштитено име:

				ENALAPRIL ALKALOID табл. 20 x 20mg	ALKALOID	20	18,00
--	--	--	--	--	----------	----	-------

Kaj ATC кодот C09AA03 - Lisinopril таблети 20 mg се додава следното заштитено име:

				LISINOPRIL табл. 30 x 20 mg	KRKA	30	27,00
--	--	--	--	--------------------------------	------	----	-------

Kaj ATC кодот C10AA05 - Atorvastatin таблети 10 mg се додава следното заштитено име:

				COLASTIN-L филм обл.табл. 30 x 10mg	DEVA HOLDING	30	97,00
--	--	--	--	--	-----------------	----	-------

Kaj ATC кодот C10AA05 - Atorvastatin таблети 20mg се додава следното заштитено име:

				COLASTIN-L филм обл.табл. 30 x 20mg	DEVA HOLDING	30	137,00
--	--	--	--	--	-----------------	----	--------

Kaj ATC кодот C10AA05 - Atorvastatin таблети 40mg се додава следното заштитено име:

				COLASTIN-L филм обл.табл. 30 x 40mg	DEVA HOLDING	30	268,00
--	--	--	--	--	-----------------	----	--------

Kaj ATC кодот C10AA05 - Atorvastatin таблети 80mg се додава следното заштитено име:

				COLASTIN-L филм обл.табл. 30 x 80mg	DEVA HOLDING	30	431,00
--	--	--	--	--	-----------------	----	--------

Kaj ATC кодот C10AA07 - Rosuvastatin таблети 10mg се додава следното заштитено име:

				ULTROX филм обл.табл. 28 x 10mg	NOBEL ILAC	28	128,00
--	--	--	--	------------------------------------	------------	----	--------

Kaj ATC кодот C10AA07 - Rosuvastatin таблети 20mg се додава следното заштитено име:

				ULTROX филм обл.табл. 28 x 20mg	NOBEL ILAC	28	250,00
--	--	--	--	------------------------------------	------------	----	--------

Kaj ATC кодот D06BA01 Silver sulfadiazine Крем 20mg се додава следното заштитено име:

				SILVERDIN крем 10mg/g(40g)	DEVA HOLDING	1	73,00
--	--	--	--	-------------------------------	-----------------	---	-------

Kaj ATC кодот J01CR02 - Amoxicillin +clavulanic acid таблети (875+125)mg се додава следното заштитено име:

				АМОКЛАВИН BID филм обл.табл.10 x (875+125)mg 1g	DEVA HOLDING	10	123,00
--	--	--	--	---	-----------------	----	--------

Kaj ATC кодот M01AE01 - Ibuprofen таблети 200mg се додаваат следните заштитени имиња:

				АКТИФЕН филм обл.табл. каплета 10 x 200mg	REPLEKFARM	10	6,00
				АКТИФЕН филм обл.табл. каплета 20 x 200mg	REPLEKFARM	20	11,00

Кај ATC кодот M01AE01 - Ibuprofen таблети 400mg се додаваат следните заштитено имиња:

				AKTIFEN филм обл.табл. каплета 10 x 400mg	REPLEKFARM	10	11,00
				AKTIFEN филм обл.табл. каплета 20 x 400mg	REPLEKFARM	20	23,00

Кај ATC кодот N05AX08 - Risperidone таблети 2 mg се додава следното заштитено име:

				RICUS филм обл.табл 20 x 2mg	BIOFARMA	20	71,00
--	--	--	--	---------------------------------	----------	----	-------

Кај ATC кодот S01ED01 - Timolol капки за очи 5mg/ml се додава следното заштитено име:

				UNITIMOLOL капки за очи 5mg/1ml (10ml)	SEPTIMA	1	117,00
--	--	--	--	--	---------	---	--------

Кај ATC кодот A04AA01 - Ondansetron инјекции 8mg се додава следното заштитено име:

				ONDANSETRON инјекции 8mg/4ml (4ml)	ACCORD	5	617,00
--	--	--	--	--	--------	---	--------

Кај ATC кодот B01AB01 - Heparin инјекции 25.000IU се додаваат следните заштитени имиња:

				HEPARIN инјекции 25.000IU/5ml (5ml)	GALENKA	5	559,00
				NEVPARIN инјекции 25.000IU/5ml (5ml)	MUSTAFA NEVZAT	1	112,00

Кај ATC кодот B05BB01 –Електролити раствор за инјектирање (инфузија) 500ml се додава следното заштитено име:

				RINGER'S SOLUTION VIOSER раствор за инјектирање (инфузија) 500ml	VIOSER PARENTERAL SOLUTION INDUSTRY S.S.	1	36,00
--	--	--	--	---	---	---	-------

Кај ATC кодот J01GB06 - Amikacin инјекции 500mg се додава следното заштитено име:

				SELEMYCIN инјекции 500mg	MEDOCHEMIE	10	871,00
--	--	--	--	-----------------------------	------------	----	--------

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Бр. 02-16750/3
6 октомври 2015 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Митевски, с.р.

5262.

Врз основа на член 25, член 28, член 54 став 1 точка 10, член 56 став 1 точка 3, член 69 и член 70 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 19/2011, 53/2011, 26/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 98/2015 и 129/2015), член 10 став 2, член 20, член 21, член 22 и член 23 од Правилникот за содржината и начинот на остварување на правата и обврските од задолжително здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2015, 64/2015 и 96/2015), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 9 септември 2015 година, донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ, ПРИСТАП, ИЗДАВАЊЕ, ЧУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ИНФОРМАЦИОНИОТ СИСТЕМ НА ФЗОМ ДОСТАПНИ НА ВЕБ ПОРТАЛОТ

Член 1

Во Правилникот за начинот на користење, пристап, издавање, чување и заштита на податоците од информациониот систем на ФЗОМ достапни на ВЕБ порталот („Службен весник на Република Македонија“ број 57/2013, 88/2013, 172/2013 и 156/2014), во член 3 став 6 обрасците ЕЛ-ОЛ1 и ЕЛ-ЗО1 се заменуваат со нови обрасци ЕЛ-ОЛ1 и ЕЛ-ЗО1 кои се во прилог на овој правилник.

Член 2

Во членот 14 се додава нов став 5 кој гласи:

„Овластените лица на здравствените установи од дејноста општа медицина преку веб порталот на Фондот вршат достава на податоци за остварени превентивни мерки. Доставата на овие податоци се верификува со користење на дигиталниот сертификат од нивната електронска здравствена картичка.“

Член 3

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Бр. 02-15382/5
15 септември 2015 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Митевски, с.р.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

ОБРАЗЕЦ ЕЛ-ОЛ1

БАРАЊЕ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ/ОДЗЕМАЊЕ НА ПРИСТАП ДО ВЕБ ПОРТАЛОТ НА ФЗОМ ЗА ОВЛАСТЕНИ ЛИЦА ОД ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ И ОРТОПЕДСКИ КУЌИ

(Барателот за секој тип на договор поединечно избира и означува од понудените опции)

Здравствената установа / ортопедската куќа _____ со единствен даночен број (ЕДБ) _____ единствен матичен број на субјектот (ЕМБС) _____, со седиште во _____ и склучен договор со ФЗОМ за

- ☐ Примарна здравствена заштита (Општа медицина, Гинекологија, Стоматологија)
- ☐ Аптеки
- ☐ Специјалистичко консултатива здравствена заштита (ПЗУ, Лабораториски услуги ЛУ-1 и ЛУ-2, Дијализа, Стоматологија, Заводи, Здравствени домови, Институту, Центри за јавно здравје) или болничка здравствена заштита (Болници, Заводи, Институту, Клинички болници, Општи болници, Специјални болници, Универзитетски клиника, Кардиоваскуларна хирургија, Офталмологија, Природни лекувалишта)
- ☐ Биомедицинско потпомогнато оплодување (БПО)
- ☐ Ортопедски и други помагала

во подрачната служба на ФЗОМ поднесува барање за ДОДЕЛУВАЊЕ/ ОДЗЕМАЊЕ (барателот заокружува една од опциите) на право на пристап до веб порталот на Фондот за следниве лица¹:

РБ	ЕЗБО ²	Име и Презиме	Шифра на РЕ (само за аптеки)
1			
2			
3			
4			
5			

за следниве привилегии:

1. Електронско потпишување на договори/анекси/извештувања³
2. Електронско поднесување на финансиска документација согласно договорите со Фондот
3. Нарачка и издавање на ортопедски помагала
4. Поднесување на превентивни цели од општа медицина

Со пополнување на ова барање, ги овластуваме горенаведените лица да можат во наше име и за наша сметка да ги спроведуваат бараните привилегии преку веб порталот на ФЗОМ.

Датум

_____. _____. 20____ год.

Одговорно лице

М.П.

(име и презиме и потпис)

Напомена:

По прифаќање на барањето ФЗОМ на овластените лица ќе им додели привилегии за користење на горенаведените услуги за што ќе бидат известени на нивните e-mail адреси.

¹ Секое лице за кое се поднесува ова барање, претходно мора да поседува ЕЗК и да има креиран кориснички профил на веб порталот на ФЗОМ

² ЕЗБО (Единствен здравствен број на осигуреникот) е податок кој се наоѓа на ЕЗК (Електронска здравствена картичка).

³ Оваа привилегија може да ја добијат само овластени потписници на здравствената установа/ортопедска куќа

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

ОБРАЗЕЦ ЕЛ-301

**БАРАЊЕ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ/ОДЗЕМАЊЕ НА ПРИСТАП ДО ВЕБ ПОРТАЛОТ НА ФЗОМ ЗА
СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕЛЕКТРОНСКА ПРИЈАВА/ОДЈАВА ВО ЗАДОЛЖИТЕЛНО ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ**

Обврзникот за пресметка и уплата на придонес за задолжително здравствено осигурување _____ со единствен даночен број (ЕДБ), единствен матичен број на субјектот (ЕМБС) _____, со седиште во _____ во подрачната служба на ФЗОМ поднесува барање за ДОДЕЛУВАЊЕ/ОДЗЕМАЊЕ (барателот заокружува една од опциите) за следните лица¹:

РБ	ЕЗБО ²	Име и Презиме
1		
2		
3		
4		
5		

за следните привилегии:

1. Спроведување на пријави/ одјави на членови во здравствено осигурување
2. Поднесување на барање за остварување на право на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа поради болест и повреда и за време на отсуство од работа поради бременост, раѓање и мајчинство

Со пополнување на ова барање, ги овластуваме горенаведените лица да можат во наше име и за наша сметка да ги спроведуваат бараните привилегии преку веб порталот на ФЗОМ.

Датум
__._20__ год.

М.П.

Одговорно лице

(име и презиме и потпис)

Напомена:

- По прифаќање на барањето ФЗОМ на овластените лица ќе им додели привилегии за користење на горенаведените услуги за што ќе бидат известени на нивните e-mail адреси.
- Привилегијата под број 2 ќе биде достапна откако ќе се создадат технички предуслови.

¹ Секое лице за кое се поднесува ова барање претходно мора да поседува ЕЗК и да има креиран кориснички профил на веб порталот на ФЗОМ

² ЕЗБО (Единствен здравствен број на осигуреникот) е податок кој се наоѓа на ЕЗК (Електронска здравствена картичка)

5263.

Врз основа на член 9, член 25 и член 56 став 1 точка 3 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 34/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/2010, 156/2010, 19/2011, 53/2011, 26/2012, 16/2013, 91/2013, 187/2013, 43/2014, 44/2014, 97/2014, 112/2014, 113/2014, 188/2014, 20/2015, 61/2015, 98/2015 и 129/2015), Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 9 септември 2015 година, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОД-
РЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ОСТВАРУВАЊЕТО НА
ПРАВАТА И ОБВРСКИТЕ ОД ЗАДОЛЖИТЕЛНОТО
ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Правилникот за содржината и начинот на остварувањето на правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2015, 64/2015, 96/2015 и 125/2015), во членот 7 ставот 4 се брише.

Член 2

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Бр. 02-15382/12
15 септември 2015 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Митевски, с.р.

5264.

Врз основа на член 56 став 1 точка 3, а во врска со член 69 од Законот за здравственото осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 25/2000, 96/2000, 50/2001, 11/2002, 31/2003, 84/2005, 37/2006, 18/2007, 36/2007, 82/2008, 98/2008, 6/2009, 67/2009, 50/10, 156/10, 53/11, 26/12, 16/13, 91/13, 187/13, 43/14, 44/14, 97/14, 112/14, 113/14, 188/14, 20/15, 61/15, 98/2015, 129/2015, 150/2015 и 154/2015) Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, на седницата одржана на 30 септември 2015 година, донесе

П РА В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРА-
ВИЛНИКОТ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА МЕСЕЧНИОТ ИЗНОС
НА СРЕДСТВАТА КОИ ЗДРАВСТВЕНАТА УСТА-
НОВА МОЖЕ ДА ГИ ДОБИЕ ЗА ИЗДАДЕНИ ЛЕ-
КОВИ НА РЕЦЕПТ ОД ЛИСТАТА НА ЛЕКОВИ НА
ТОВАР НА СРЕДСТВАТА НА ФОНДОТ

Член 1

Во Правилникот за утврдување на постапка за определување на месечниот износ на средствата кои здравствената установа може да ги добие за издадени лекови на рецепт од листата на лекови на товар на средствата на Фондот („Службен весник на Република Македонија“ број 34/2014 и 48/2015) по членот 6 се додава нов член 6-а кој гласи:

„Член 6-а“

За аптеките кои поради настанати статусни промени (присоединување односно раздвојување или промена на седиште) немаат комплетна реализација на квотата за одреден месец за последните шест месеци за кои Фондот има податоци, по евидентирање на настанатата статусна промена, определувањето односно прераспределбата ќе се врши при наредната пресметка на квотите. Во овој период аптеката ја задржува квотата доделена по извршената статусна промена, освен ако во последните шест месеци има остварено реализација на квотата над 90%.⁴⁴

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се објави по добивање на согласност од министерот за здравство.

Овој правилник ќе се применува и за аптеките кои имаат направено статусни промени (присоединување односно раздвојување или промена на седиште) кои влегле во прераспределбата на квотите од 1.7.2015 година, доколку е тоа поповолно за истите.

Бр. 02-16750/2
6 октомври 2015 година
Скопје

Управен одбор
Претседател,
Ангел Митевски, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. - Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2015 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2015191

**Резолуции на Советот за безбедност на Обединетите
нации со кои се воведува, изменува или укинува режим
на санкции против држави, ентитети или поединци**

СОДРЖИНА

	Стр.
8. Одлука за воведување на рестриктивни мерки согласно Одлуката за спроведување (ЗНБП) 2015/973 на Советот од 22 јуни 2015 година за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија.....	2
9. Одлука за воведување на рестриктивните мерки заради закани кон меѓународниот мир и безбедност причинети од терористички и екстремистички акти, согласно Резолуцијата 2196 (2015) за Централно Африканската Република на Советот за безбедност на Обединетите Нации.....	5

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

8.

Врз основа на член 6 став 1 од Законот за меѓународни рестриктивни мерки („Службен весник на Република Македонија” бр.36/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 28.10.2015 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВОВЕДУВАЊЕ НА РЕСТРИКТИВНИ МЕРКИ СОГЛАСНО ОДЛУКАТА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (ЗНБП) 2015/973 НА СОВЕТОТ ОД 22 ЈУНИ 2015 ГОДИНА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОДЛУКА 2013/255/ЗНБП ЗА РЕСТРИКТИВНИ МЕРКИ ПРОТИВ СИРИЈА

Член 1

Со оваа одлука се воведуваат рестриктивните мерки согласно Одлуката за спроведување (ЗНБП) 2015/973 на Советот од 22 јуни 2015 година за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија

Член 2

Оваа одлука се однесува на следниве видови рестриктивни мерки:

- ембарго на оружје;
- забрана за влез во Република Македонија;
- финансиски мерки;
- ембарго на опрема која може да се користи за внатрешна репресија;
- забрана на купување, увоз или транспорт на сурова нафта и нафтени деривати од Сирија;
- пристапот до аеродромите под надлежност на Република Македонија за сите карго-летови извршени од сириски авиопревозници и сите летови извршени од Сириската Арапска авионска компанија.

Член 3

Се определуваат Министерството за транспорт и врски, Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана, Министерството за економија, Министерството за финансии, Министерството за финансии - Управата за финансиско разузнавање и Министерството за надворешни работи за надлежни органи за спроведување на рестриктивните мерки.

Член 4

Надлежните органи од член 3 од оваа одлука вршат надзор над спроведувањето на рестриктивните мерки.

Член 5

Спроведувањето на рестриктивните мерки се врши на начин утврден со Одлуката 2013/255/ЗНБП на Советот од 31 мај 2013 година за рестриктивни мерки против Сирија, Одлуката 2014/74/ЗНБП на Советот од 10 февруари 2014 година за изменување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија, Одлуката (ЗНБП) 2015/837 на Советот од 28 мај 2015 година за изменување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија и Одлуката за спроведување на Одлуката за спроведување (ЗНБП) 2015/973 на Советот од 22 јуни 2015 година за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија.

Член 6

Рестриктивните мерки против Сирија ќе се применуваат до 1 јуни 2016 година.

Член 7

Одлуката за спроведување (ЗНБП) 2015/973 на Советот од 22 јуни 2015 година за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија, во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик е дадена во прилог на оваа одлука и е нејзин составен дел.

Член 8

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 42-10014/1
28 октомври 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р Зоран Ставрски, с.р.

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

ОДЛУКА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ (ЗНБП) 2015/973 НА СОВЕТОТ

од 22 јуни 2015 година

за спроведување на Одлука 2013/255/ЗНБП за рестриктивни мерки против Сирија

СОВЕТОТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА,

имајќи го предвид Договорот за Европска унија, а особено член 31(2) од истиот,

имајќи ја предвид Одлука 2013/255/ЗНБП на Советот од 31 мај 2013 година за рестриктивни мерки против Сирија ⁽¹⁾, а особено член 30(1) од истата,

со оглед на тоа што:

(1) На 31 мај 2013 година, Советот ја донесе Одлука 2013/255/ЗНБП.

(2) Едно лице треба да се отстрани од списокот на физички и правни лица, субјекти или тела кои подлежат на рестриктивни мерки како што е утврдено во Анекс I кон Одлука 2013/255/ЗНБП.

(3) Затоа, Одлука 2013/255/ЗНБП треба соодветно да се измени,

ЈА ДОНЕСЕ ОВАА ОДЛУКА:

Член 1

Анекс I кон Одлука 2013/255/ЗНБП се изменува во согласност со Анексот кон оваа одлука.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила на денот по нејзиното објавување во *Службен весник на Европската унија*.

Луксембург, 22 јуни 2015 година.

За Советот

Претседател

Ф. МОГЕРИНИ

¹ Сл. весник L 147, 1 јуни 2013 година, стр. 14

АНЕКС

Името на лицето подолу и соодветниот внес се бришат од списокот наведен во Анекс I кон Одлука 2013/255/ЗНБП:

А. Лица

12.	Fawwaz (فواز) Al-Assad (الإسعد)
-----	---------------------------------

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

L 157/31

EN

Official Journal of the European Union

23.6.2015

COUNCIL IMPLEMENTING DECISION (CFSP) 2015/973

of 22 June 2015

implementing Decision 2013/255/CFSP concerning restrictive measures against Syria

THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on European Union, and in particular Article 31(2) thereof,

Having regard to Council Decision 2013/255/CFSP of 31 May 2013 concerning restrictive measures against Syria ⁽¹⁾, and in particular Article 30(1) thereof,

Whereas:

- (1) On 31 May 2013, the Council adopted Decision 2013/255/CFSP.
- (2) One person should be removed from the list of natural and legal persons, entities or bodies subject to restrictive measures as set out in Annex I to Decision 2013/255/CFSP.
- (3) Decision 2013/255/CFSP should therefore be amended accordingly.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

Article 1

Annex I to Decision 2013/255/CFSP is amended in accordance with the Annex to this Decision.

Article 2

This Decision shall enter into force on the day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Done at Luxembourg, 22 June 2015.

For the Council
The President
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ OJ L 147, 1.6.2013, p. 14.

ANNEX

The name of the following person and the related entry are deleted from the list set out in Annex I to Decision 2013/255/CFSP:

A. Persons

12.	Fawwaz (فواز) Al-Assad (الأسد)
-----	--------------------------------

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

9.

Врз основа на член 6 став 1 од Законот за меѓународни рестриктивни мерки („Службен весник на Република Македонија” бр. 36/11), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 28.10.2015 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ВОВЕДУВАЊЕ НА РЕСТРИКТИВНИТЕ МЕРКИ ЗАРАДИ ЗАКАНИ КОН МЕЃУНАРОДНИОТ МИР И БЕЗБЕДНОСТ ПРИЧИНЕТИ ОД ТЕРОРИСТИЧКИ И ЕКСТРЕМИСТИЧКИ АКТИ, СОГЛАСНО РЕЗОЛУЦИЈАТА 2196 (2015) ЗА ЦЕНТРАЛНО АФРИКАНСКАТА РЕПУБЛИКА НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ

Член 1

Со оваа одлука се воведуваат рестриктивните мерки согласно Резолуциите 2127 (2013) и 2134 (2014), против физички и правни лица кои ги командуваат и се членови или поврзани со вооружените групи и формации кои дејствуваат на територијата на Централноафриканската Република, заради закани кон регионалниот и меѓународниот мир и безбедност, кршење на човековите права и слободи и меѓународното хуманитарно право, причинети од терористички и екстремистички акти.

Член 2

Оваа одлука се однесува на следниве видови рестриктивни мерки:

- финансиски и економски мерки
- забрана за влез во Република Македонија и
- ембарго на оружје.

Член 3

Се определуваат Министерството за внатрешни работи, Министерството за одбрана, Министерството за економија, Министерството за финансии, Министерството за финансии - Управата за финансиско разузнавање, Министерството за транспорт и врски и Министерството за надворешни работи за надлежни органи за спроведување на рестриктивните мерки.

Член 4

Надлежните органи од член 3 од оваа одлука вршат надзор над спроведувањето на рестриктивните мерки.

Член 5

Спроведувањето на рестриктивните мерки се врши на начин утврден согласно Резолуцијата 2196 (2015) на Советот за безбедност на Обединетите нации.

Рестриктивните мерки се спроведуваат против физички и правни лица, определени од страна на Комитетот за санкции, како лица кои се вклучени или поддржуваат извршување на акти за загрозување на мирот, стабилноста и безбедноста на Централно Африканската Република, вклучително и акти кои ги прекршуваат меѓународните договори или го загрозуваат процесот на политичка транзиција и демократски промени во државата.

Член 6

Рестриктивните мерки утврдени со точките 1-10 од Резолуцијата 2196 (2015) на Советот за безбедност на Обединетите нации, заради закани кон регионалниот и меѓународниот мир и безбедност причинети од терористички и екстремистички акти, се применуваат на неопределено време.

Член 7

Резолуцијата 2196 (2015) на Советот за безбедност на Обединетите нации, во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик е дадена во прилог на оваа одлука и е нејзин составен дел.

Член 8

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 42-10537/1
28 октомври 2015 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

United Nations

S/RES/2196 (2015)*

Security Council

Distr.: General
22 January 2015

Resolution 2196 (2015)**Adopted by the Security Council at its 7366th meeting, on
22 January 2015***The Security Council,*

Recalling its previous resolutions and statements on the Central African Republic (CAR), in particular resolutions 2121 (2013), 2127 (2013), 2134 (2014) 2149 (2014) and 2181 (2014), as well as the Presidential Statement [S/PRST/2014/28](#) of 18 December 2014,

Reaffirming its strong commitment to the sovereignty, independence, unity and territorial integrity of the CAR, and recalling the importance of the principles of non-interference, good-neighbourliness and regional cooperation,

Recalling that the Central African Republic bears the primary responsibility to protect all populations within its territory from genocide, war crimes, ethnic cleansing and crimes against humanity,

Emphasizing that any sustainable solution to the crisis in the CAR should be CAR-owned, including the political process, and should include the restructuring of the Central African Republic security forces,

Reiterating its call upon the Transitional Authorities to accelerate the transition process, including its action towards an inclusive and comprehensive political dialogue and reconciliation process and towards the holding of free, fair, transparent and inclusive presidential and legislative elections no later than August 2015, with the full, effective and equal participation of women,

Commending the African-led International Support Mission to the Central African Republic (MISCA), Sangaris and EUFOR RCA for the work done in laying the foundation for increased security ahead of and in support of the United Nations Integrated Multi-dimensional Mission to the CAR (MINUSCA)'s deployment, *noting also with concern*, however, that while improving, security in the CAR remains fragile,

Welcoming the decision of the European Union to establish a one-year military advice mission based in Bangui (EUMAM-RCA), as requested by the CAR transitional authorities, in order to contribute to providing them with expert advice on reforming the CAR Armed Forces (FACA) into a multi-ethnic, professional, and

* Reissued for technical reasons on 22 January 2015.

15-00806* (E)

Please recycle

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

republican armed forces, and *underlines* the importance of a clear distribution of tasks and close coordination between the international forces or missions in the CAR and the lead role of MINUSCA in this regard, and *further requests* that this information is included in the regular reporting of the Secretary-General on MINUSCA,

Welcoming the United Nations Secretary-General Report of 1 December 2014 (S/2014/857) submitted pursuant to resolution 2149 (2014),

Welcoming also the interim and final reports (S/2014/452 and S/2014/762) of the Panel of Experts on the Central African Republic established pursuant to resolution 2127 (2013) and expanded and extended pursuant to resolution 2134 (2014),

Taking note of the final report of the United Nations International Commission of Inquiry (S/2014/928) of 22 December 2014,

Strongly condemning the resurgence of violence, which was politically or criminally motivated, that occurred in October 2014 in Bangui; the continuous cycle of provocations and reprisals by armed groups, both inside and outside of Bangui; the threats of violence, human rights violations and abuses and international humanitarian law violations, including those involving extrajudicial killings, enforced disappearances, arbitrary arrests and detention, torture, sexual violence against women and children, rape, recruitment and use of children and attacks against civilians, attacks against places of worship, and denial of humanitarian access, committed by armed elements, which continue to adversely affect the dire humanitarian situation faced by the civilian population and to impede humanitarian access to vulnerable populations,

Equally condemning the targeted attacks against the Transitional Authorities as well as those against MINUSCA, Sangaris and EUFOR RCA troops during the October events in Bangui, *underlining* that attacks targeting peacekeepers are among the designation criteria in paragraph 10 of this resolution and may constitute a war crime and *reminding* all parties of their obligations under international humanitarian law,

Reiterating that all perpetrators of such acts must be held accountable and that some of those acts may amount to crimes under the Rome Statute of the International Criminal Court (ICC), to which the CAR is a State party, *noting* in this regard the opening by the Prosecutor of the International Criminal Court on 24 September 2014 of an investigation following the request of the national authorities on alleged crimes committed since 2012 and *welcoming* the ongoing cooperation by the CAR Transitional Authorities in this regard,

Expressing grave concern at the findings of the Panel of Experts' final report of 29 October 2014 (S/2014/762) that, armed groups continue to destabilize the CAR and to pose a permanent threat to the peace, security and stability of the country, and *further expressing concern* that illicit trade, exploitation and smuggling of natural resources including gold, diamonds and wildlife poaching and trafficking continues to threaten the peace and stability of CAR,

Noting with concern the findings of the Panel of Experts' final report that the Lord's Resistance Army (LRA) remains active in the CAR and that it has established links to other armed groups,

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

Stressing the urgent and imperative need to end impunity in the CAR and to bring to justice perpetrators of violations of international humanitarian law and of abuses or violations of human rights, *underlining* in this regard the need to bolster national accountability mechanisms and to implement without delay the 7 August 2014 Memorandum of Understanding (MoU) on Urgent Temporary Measures, which describes, in particular, the establishment of a national Special Criminal Court in charge of investigating and prosecuting the serious crimes committed in the CAR, including through the adoption of the necessary legislation by the Transitional Authorities,

Emphasizing the risk of the situation in the CAR providing a conducive environment for transnational criminal activity, such as that involving arms trafficking and the use of mercenaries as well as a potential breeding ground for radical networks,

Acknowledging in this respect the important contribution the Council-mandated arms embargo can make to countering the illicit transfer of arms and related materiel in the CAR and its region, and in supporting post-conflict peacebuilding, disarmament, demobilization and reintegration and security sector reform, *recalling* its resolutions 2117 (2013) and 2127 (2013) and expressing grave concern at the threat to peace and security in the CAR arising from the illicit transfer, destabilizing accumulation and misuse of small arms and light weapons, and the use of such weapons against civilians affected by armed conflict,

Recalling the need for an inclusive and effective disarmament, demobilization and reintegration process (DDR) as well as repatriation and resettlement (DDRRR) in the case of foreign fighters, including children formerly associated with armed forces and groups, while respecting the need to fight impunity,

Recalling its decision to establish a sanctions regime pursuant to resolutions 2127 (2013) and 2134 (2014) and *emphasizing* that the targeted sanctions aim at, inter alia, individuals and entities designated by the Committee established pursuant to resolution 2127 (2013) and expanded pursuant to resolution 2134 (2014) as engaging in or providing support for acts that undermine the peace, stability or security of the CAR, that impede the political transition process or that fuel violence and at individuals and entities designated by the Committee as involved in planning, directing, or committing acts that violate international human rights law or international humanitarian law or that constitute human rights abuses or violations,

Noting the critical importance of effective implementation of the sanctions regime, including the key role that neighbouring States, as well as regional and subregional organizations, can play in this regard and *encouraging* efforts to further enhance cooperation,

Determining that the situation in the CAR continues to constitute a threat to international peace and security in the region,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

Arms embargo

1. *Decides* that, through 29 January 2016, all Member States shall continue to take the necessary measures to prevent the direct or indirect supply, sale or transfer to the CAR, from or through their territories or by their nationals, or using

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

their flag vessels or aircraft, of arms and related materiel of all types, including weapons and ammunition, military vehicles and equipment, paramilitary equipment, and spare parts for the aforementioned, and technical assistance, training, financial or other assistance, related to military activities or the provision, maintenance or use of any arms and related materiel, including the provision of armed mercenary personnel whether or not originating in their territories, and decides further that this measure shall not apply to:

(a) Supplies intended solely for the support of or use by MINUSCA, the African Union-Regional Task Force (AU-RTF), and the European Union Missions and French Forces deployed in the CAR;

(b) MINUSCA, the AU-RTF, the European Union Missions and French Forces operating in the CAR to provide organizational advice or non-operational training to the CAR government forces and as relevant to the implementation of their mandates, and *requests* these forces to report on measures taken in this regard as part of their regular reports to the Council;

(c) Supplies of non-lethal military equipment intended solely for humanitarian or protective use, and related technical assistance or training, as approved in advance by the Committee;

(d) Protective clothing, including flak jackets and military helmets, temporarily exported to the CAR by United Nations personnel, representatives of the media and humanitarian and development workers and associated personnel, for their personal use only;

(e) Supplies of small arms and other related equipment intended solely for use in international patrols providing security in the Sangha River Tri-national Protected Area to defend against poaching, smuggling of ivory and arms, and other activities contrary to the national laws of the CAR or the CAR's international legal obligations;

(f) Supplies of arms and other related lethal equipment to the CAR security forces, intended solely for support of or use in the CAR process of SSR, as approved in advance by the Committee; or

(g) Other sales or supply of arms and related materiel, or provision of assistance or personnel, as approved in advance by the Committee;

2. *Decides* to authorize all Member States to, and that all Member States shall, upon discovery of items prohibited by paragraph 1 of this resolution, seize, register and dispose (such as through destruction, rendering inoperable, storage or transferring to a State other than the originating or destination States for disposal) items the supply, sale, transfer or export of which is prohibited by paragraph 1 of this resolution and *decides* further that all Member States shall cooperate in such efforts;

3. *Reiterates its call* upon the transitional authorities, with the assistance of MINUSCA and international partners, to address the illicit transfer, destabilizing accumulation and misuse of small arms and light weapons in the CAR, and to ensure the safe and effective management, storage, and security of their stockpiles of small arms and light weapons and the collection and/or destruction of surplus, seized, unmarked, or illicitly held weapons and ammunition and further stresses the importance of incorporating such elements into SSR and DDRRR programmes;

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

Travel ban

4. *Decides* that, through 29 January 2016, all Member States shall continue to take the necessary measures to prevent the entry into or transit through their territories of individuals designated by the Committee, provided that nothing in this paragraph shall oblige a State to refuse its own nationals entry into its territory;

5. *Decides* that the measures imposed by paragraph 4 above shall not apply:

(a) Where the Committee determines on a case-by-case basis that such travel is justified on the grounds of humanitarian need, including religious obligation;

(b) Where entry or transit is necessary for the fulfilment of a judicial process;

(c) Where the Committee determines on a case-by-case basis that an exemption would further the objectives of peace and national reconciliation in the CAR and stability in the region;

6. *Emphasizes* that violations of the travel ban can undermine the peace, stability or security of the CAR and *observes* that individuals who knowingly facilitate the travel of a listed individual in violation of the travel ban may be determined by the Committee to have met the designation criteria provided for in this resolution;

Asset freeze

7. *Decides* that all Member States shall, through 29 January 2016, continue to freeze without delay all funds, other financial assets and economic resources which are on their territories, which are owned or controlled, directly or indirectly, by the individuals or entities designated by the Committee, or by individuals or entities acting on their behalf or at their direction, or by entities owned or controlled by them, and *decides further* that all Member States shall continue to ensure that any funds, financial assets or economic resources are prevented from being made available by their nationals or by any individuals or entities within their territories, to or for the benefit of the individuals or entities designated by the Committee;

8. *Decides* that the measures imposed by paragraph 7 above do not apply to funds, other financial assets or economic resources that have been determined by relevant Member States:

(a) To be necessary for basic expenses, including payment for foodstuffs, rent or mortgage, medicines and medical treatment, taxes, insurance premiums, and public utility charges or exclusively for payment of reasonable professional fees and reimbursement of incurred expenses associated with the provision of legal services in accordance with national laws, or fees or service charges, in accordance with national laws, for routine holding or maintenance of frozen funds, other financial assets and economic resources, after notification by the relevant State to the Committee of the intention to authorize, where appropriate, access to such funds, other financial assets or economic resources and in the absence of a negative decision by the Committee within five working days of such notification;

(b) To be necessary for extraordinary expenses, provided that such determination has been notified by the relevant State or Member States to the Committee and has been approved by the Committee; or

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

(c) To be the subject of a judicial, administrative or arbitral lien or judgment, in which case the funds, other financial assets and economic resources may be used to satisfy that lien or judgment provided that the lien or judgment was entered into prior to the date of the present resolution, is not for the benefit of a person or entity designated by the Committee, and has been notified by the relevant State or Member States to the Committee;

9. *Decides* that Member States may permit the addition to the accounts frozen pursuant to the provisions of paragraph 7 above of interests or other earnings due on those accounts or payments due under contracts, agreements or obligations that arose prior to the date on which those accounts became subject to the provisions of this resolution, provided that any such interest, other earnings and payments continue to be subject to these provisions and are frozen;

10. *Decides* that the measures in paragraph 7 above shall not prevent a designated person or entity from making payment due under a contract entered into prior to the listing of such a person or entity, provided that the relevant States have determined that the payment is not directly or indirectly received by a person or entity designated pursuant to paragraph 7 above, and after notification by the relevant States to the Committee of the intention to make or receive such payments or to authorize, where appropriate, the unfreezing of funds, other financial assets or economic resources for this purpose, 10 working days prior to such authorization;

Designation criteria

11. *Decides* that the measures contained in paragraphs 4 and 7 shall apply to the individuals and entities designated by the Committee as engaging in or providing support for acts that undermine the peace, stability or security of the CAR, including acts that threaten or violate transitional agreements, or that threaten or impede the political transition process, including a transition toward free and fair democratic elections, or that fuel violence;

12. *Further decides* in this regard that the measures contained in paragraphs 4 and 7 shall also apply to the individuals and entities designated by the Committee as:

(a) acting in violation of the arms embargo established in paragraph 54 of resolution 2127 (2013) and extended by paragraph 1 of this resolution, or as having directly or indirectly supplied, sold, or transferred to armed groups or criminal networks in CAR, or as having been the recipient of arms or any related materiel, or any technical advice, training, or assistance, including financing and financial assistance, related to violent activities of armed groups or criminal networks in CAR;

(b) involved in planning, directing, or committing acts that violate international human rights law or international humanitarian law, as applicable, or that constitute human rights abuses or violations, in the CAR, including acts involving sexual violence, targeting of civilians, ethnic- or religious-based attacks, attacks on schools and hospitals, and abduction and forced displacement;

(c) recruiting or using children in armed conflict in the CAR, in violation of applicable international law;

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

(d) providing support for armed groups or criminal networks through the illicit exploitation or trade of natural resources, including diamonds, gold, wildlife as well as wildlife products in or from the CAR;

(e) obstructing the delivery of humanitarian assistance to CAR, or access to, or distribution of, humanitarian assistance in CAR;

(f) involved in planning, directing, sponsoring, or conducting attacks against UN missions or international security presences, including MINUSCA, the European Union Missions and French operations which support them;

(g) being leaders of an entity that the Committee has designated pursuant to paragraphs 36 or 37 of resolution 2134 (2014) or this resolution, or having provided support to, or acted for or on behalf of, or at the direction of, an individual or an entity that the Committee has designated pursuant to paragraphs 36 or 37 of resolution 2134 (2014) or this resolution, or an entity owned or controlled by a designated individual or entity;

Sanctions Committee

13. *Decides* that the mandate of the Committee established pursuant to paragraph 57 of resolution 2127 (2013) shall apply with respect to the measures imposed in paragraphs 54 and 55 of resolution 2127 (2013) and paragraphs 30 and 32 of resolution 2134 (2014) extended by this resolution;

14. *Emphasizes* the importance of holding regular consultations with concerned Member States, as may be necessary, in order to ensure full implementation of the measures set forth in this resolution;

Panel of Experts

15. *Expresses* its full support for the Panel of Experts on the Central African Republic established pursuant to paragraph 59 of resolution 2127 (2013);

16. *Decides* to extend the mandate of the Panel of Experts until 29 February 2016 and, *expresses its intent* to review the mandate and take appropriate action regarding further extension no later than 29 January 2016 and *requests* the Secretary-General to take the necessary administrative measures as expeditiously as possible to support its action;

17. *Decides* that the mandate of the Panel of Experts shall include the following tasks, to:

(a) Assist the Committee in carrying out its mandate as specified in this resolution, including through providing the Committee with information relevant to the potential designation at a later stage of individuals or entities who may be engaging in the activities described in paragraphs 11 and 12 above;

(b) Gather, examine and analyse information from States, relevant United Nations bodies, regional organizations and other interested parties regarding the implementation of the measures decided in this resolution, in particular incidents of non-compliance;

(c) Provide to the Committee a midterm update no later than 30 July 2015 and a final report to the Security Council, after discussion with the Committee, by 31 December 2015 on the implementation of the measures imposed by

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

paragraphs 54 and 55 of resolution 2127 (2013) and paragraphs 30 and 32 of resolution 2134 (2014) renewed by paragraphs 1, 2, 4 and 7 of this resolution;

(d) Submit progress updates to the Committee, especially in situations of urgency, or as the Panel deems necessary;

(e) To assist the Committee in refining and updating information on the list of individuals and entities designated by the Committee pursuant to the criteria renewed by paragraphs 11 and 12 above including through the provision of biometric information and additional information for the publicly available narrative summary of reasons for listing;

(f) To assist the Committee by providing information regarding individuals and entities that may meet the designation criteria in paragraphs 11 and 12 above, including by reporting such information to the Committee, as it becomes available, and to include in its formal written reports, the names of potential designees, appropriate identifying information, and relevant information regarding why the individual or entity may meet the designation criteria in paragraphs 11 and 12 above;

18. *Calls upon* the Panel of Experts to cooperate actively with other Panels or Groups of Experts established by the Security Council, as relevant to the implementation of their mandate;

19. *Expresses* particular concern about reports of illicit trafficking networks which continue to fund and supply armed groups in the CAR, and *encourages* the Panel, in the course of carrying out its mandate, to devote special attention to the analysis of such networks;

20. *Urges* the CAR, its neighbouring States and other member States of the International Conference on the Great Lakes Region (ICGLR) to cooperate at the regional level to investigate and combat regional criminal networks and armed groups involved in the illegal exploitation and smuggling of natural resources including gold, diamonds and wildlife poaching and trafficking;

21. *Urges* all parties, and all Member States, as well as international, regional and subregional organizations to ensure cooperation with the Panel of Experts and the safety of its members;

22. *Further urges* all Member States and all relevant United Nations bodies to ensure unhindered access, in particular to persons, documents and sites in order for the Panel of Experts to execute its mandate;

23. *Requests* the Special Representative of the Secretary-General for Children and Armed Conflict and the Special Representative for Sexual Violence in Conflict to continue sharing relevant information with the Committee in accordance with paragraph 7 of resolution 1960 (2010) and paragraph 9 of resolution 1998 (2011);

Reporting and review

24. *Calls upon* all States, particularly those in the region and those in which designated individuals and entities designated are based, to regularly report to the Committee on the actions they have taken to implement the measures imposed by paragraphs of the measures imposed by paragraphs 54 and 55 of resolution 2127

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)

(2013) and paragraphs 30 and 32 of resolution 2134 (2014) renewed by paragraphs 1, 2, 4 and 7 of this resolution;

25. *Affirms* that it shall keep the situation in the CAR under continuous review and that it shall be prepared to review the appropriateness of the measures contained in this resolution, including the strengthening through additional measures, in particular the freezing of assets, modification, suspension or lifting of the measures, as may be needed at any time in light of the progress achieved in the stabilization of the country and compliance with this resolution;

26. *Decides* to remain actively seized of the matter.

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ
УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

S/RES/2196 (2015)¹

Резолуција 2196 (2015)

Усвоена од страна на Советот за безбедност на неговиот 7366-ти состанок,
одржан на 22 јануари 2015 година

Советот за безбедност,

Повикувајќи се на неговите резолуции и изјави во врска со Централноафриканската Република, а особено резолуциите 2121 (2013), 2127 (2013), 2134 (2014), 2149 (2014) и 2181 (2014), како и Изјавата на неговиот претседател S/PRST/2014/28 од 18 декември 2014 година,

Потврдувајќи ја неговата цврста посветеност кон суверенитетот, независноста, единството и територијалниот интегритет на Централноафриканската Република и повторувајќи ја важноста на начелата на немешање, добрососедство и регионална соработка,

Потсетувајќи дека Централноафриканската Република ја сноси основната одговорност за заштитата на сите групи на население во рамки на својата територија од геноцид, воени злосторства, етничко чистење и злосторства против човештвото,

Нагласувајќи дека носител на секое одржливо решение за кризата во Централноафриканската Република, вклучувајќи го и политичкиот процес, треба да биде самата Централноафриканската Република, додека секое такво решение треба да подразбира и реструктурирање на безбедносните сили на Централноафриканската Република,

¹ Реиздадено од технички причини на 22 јануари 2015 година.

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

Упатувајќи го повторно неговиот повик до Преодната власт да го забрза преодниот процес, вклучувајќи и преземање дејства во насока на овозможување севклучувачки и сеопфатен политички дијалог и процес на помирување во земјата, како и одржување слободни, правични, транспарентни и севклучувачки претседателски и парламентарни избори во Централноафриканската Република најдоцна до август 2015 година со целосното, делотворно и еднакво учество на жените во истите,

Изразувајќи пофалби кон Меѓународната мисија за поддршка на Централноафриканската Република (МИСЦА) предводена од африкански сили, силите вклучени во Операцијата Сангарис, како и ЕУФОР РЦА, за напорите кои успешно ги вложија во положување на темелите за зголемување на безбедноста во Централноафриканската Република во периодот кој му претходеше на распоредувањето на силите на Интегрираната повеќедимензионална мисија на Обединетите нации во Централноафриканската Република (МИНУСЦА), како и при обезбедувањето поддршка на истото, но сепак истовремено одбележувајќи со загриженост дека, иако се движи во насока на подобрување, безбедносната состојба во Централноафриканската Република останува кривка,

Поздравувајќи ја одлуката на Европската унија за воспоставување своја едногодишна воено-советодавна мисија со седиште во Банги (ЕУМАМ-РЦА) по барање на преодната власт во Централноафриканската Република, чија цел е да им понуди на властите стручен совет при трансформацијата на Оружените сили на Централноафриканската Република (ФАЦА) во мултиетнички, професионални и републички вооружени сили и подвлекувајќи ја, во тој поглед, важноста на јасната распределба на задачите и тесната координација меѓу меѓународните сили или мисии распоредени во Централноафриканската Република, како и улогата која МИНУСЦА треба да ја одигра како предводник на таквите напори, но и понатаму барајќи ги информациите во врска со последново да бидат вклучени во редовните извештаи на генералниот секретар на Обединетите нации за работата на МИНУСЦА,

Поздравувајќи го Извештајот кој генералниот секретар на Обединетите нации го поднесе на 1 декември 2014 година (S/2014/857) според резолуцијата 2149 (2014),

Поздравувајќи ги исто така привремените и конечните извештаи (S/2014/452 и S/2014/762) на Панелот на експертите за Централноафриканската Република кој беше

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

основан во согласност со резолуцијата 2127 (2013) и кој беше проширен и чии надлежности беа зголемени во согласност со резолуцијата 2134 (2014),

Посветувајќи му должно внимание на конечниот извештај на Меѓународната анкетна комисија на Обединетите нации (S/2014/928) од 22 декември 2014 година,

Остро осудувајќи го насилството од политички или криминални побуди кое повторно се појави во Банги во октомври 2014 година, непрекинатата низа на провокации и одмазднички дејства од страна на вооружени групации како во така и надвор од Банги, заканите за насилство, повредите и злоупотребите на човековите права, но и повредите на меѓународното хуманитарно право, вклучувајќи ги и таквите кои се однесуваат на извршувањето смртни пресуди без судење, присилни исчезнувања, произволни апсења и притворање, измачување, сексуално насилство врз жени и деца, силување, врбување и употреба на деца и напади врз цивили, напади врз верски локации и недавање пристап до хуманитарна помош, кои се вршат од страна на вооружени елементи и продолжуваат да делуваат негативно врз тешката хуманитарна состојба со која се соочува цивилното население и го отежнуваат пристапот до хуманитарна помош за ранливите групи на население,

Подеднакво осудувајќи ги нападите насочени против Преодните власти, како и оние против војниците на МИНУСЦА, Сангарис и ЕУФОР РЦА за време на настаните во октомври во Банги, истакнувајќи дека напади врз мировници се меѓу критериумите означени во став 10 на оваа резолуција и може да претставува воено злосторство и со потсетување на сите страни за нивните обврски според меѓународното хуманитарно право,

Потврдувајќи дека сите сторителите на такви дела мора да биде повикани на одговорност и дека некои од тие дела може да се сметаат за кривични дела според Римскиот статут на Меѓународниот кривичен суд (МКС), чиј потписник е и Централноафриканската Република, истакнувајќи во овој поглед започнувањето - од страна на обвинителот на Меѓународниот кривичен суд на 24 септември 2014 година - на истрага по барање на надлежните државни органи за наводни злосторства извршени од 2012 година и поздравувајќи ја досегашната соработка со Преодни властите на Централноафриканската Република во овој поглед,

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

Изразувајќи длабока загриженост за наодите во конечниот извештај на Панелот на експертите од 29 октомври 2014 година (S/2014/762), дека вооружени групи продолжуваат да ја дестабилизираат Централноафриканската Република и да претставуваат постојана закана за мирот, безбедноста и стабилноста на земјата, и *понатаму изразувајќи загриженост* дека нелегалната трговија, експлоатација и криумчарење на природните ресурси, вклучувајќи злато, дијаманти и нелегалниот лов и трговија со диви животни, продолжува да биде закана по мирот и стабилноста на Централноафриканската Република,

Истакнувајќи ги со загриженост наодите во конечниот извештај на Панелот на експертите дека Господовата армија на отпорот (ЛРА) останува активна во Централноафриканската Република и дека има воспоставено врски со други вооружени групи,

Истакнувајќи ја итната и императивна потреба за ставање крај на неказнивоста во Централноафриканската Република и да се изведат пред лицето на правдата сторителите на повреди на меѓународното хуманитарно право и на злоупотреби или повреди на човековите права, *истакнувајќи* во овој поглед на потребата да се зајакнат националните механизми за отчетност и да се спроведе без одлагање Меморандумот за разбирање (МР) за итни привремени мерки од 7 август 2014, што го опишува, особено, воспоставувањето на национален Специјален кривичен суд надлежен за истрага и кривично гонење на сериозни кривични дела извршени во Централноафриканската Република, вклучително и преку усвојување на неопходните законски акти од страна на Преодните власти,

Нагласувајќи го ризикот од ситуацијата во Централноафриканската Република која обезбедува погодна средина за транснационални криминални активности, како што се оние кои вклучуваат трговија со оружје и употребата на платеници како и потенцијален терен за радикалните мрежи,

Потврдувајќи го во тој поглед важниот придонес кој ембаргото за оружје одобрено од Советот може да направи во борбата против нелегалниот трансфер на оружје и слични материјални средства во Централноафриканската Република и регионот, како и поддршка на постконфликтно градење мир, разоружување, демобилизација и реинтеграција и реформата на секторот за безбедност, *повикувајќи* се на своите резолуциите 2117 (2013) и 2127 (2013) и изразувајќи сериозна загриженост

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

за закана за мирот и безбедноста во Централноафриканската Република што произлегуваат од нелегалниот трансфер, дестабилизирачката акумулација и злоупотребата на мало и лесно оружје, како и користењето на таквото оружје против цивилите погодени од вооружен конфликт,

Повикувајќи се на потребата за инклузивен и ефективен процес на разоружување, демобилизација и реинтеграција (ДДР), како и на репатријација и повторно населување (ДДРРР) во случајот на странски борци, вклучувајќи ги и децата порано поврзани со вооружени сили и групи, со истовремено почитување на потребата за борба против неказнивоста,

Повикувајќи се на својата одлука да се воспостави режим на санкции во согласност со резолуциите 2127 (2013) и 2134 (2014) и нагласувајќи дека предметните санкции имаат за цел, меѓу другото, поединци и субјекти означени од страна на Комитетот основан во согласност со резолуцијата 2127 (2013) и проширен во согласност на резолуцијата 2134 (2014,) што се вклучени во или обезбедуваат поддршка за дела кои го поткопуваат мирот, стабилноста и безбедноста на Централноафриканската Република, кои го попречуваат процесот на политичка транзиција или дека долеаат гориво врз насилството, и на поединци и субјекти именувани од страна на Комитетот како вклучени во планирањето, раководењето, или извршување на актите со кои се крши меѓународното право за човекови права и меѓународното хуманитарно право или дека претставуваат злоупотреба или повреди на човековите права,

Истакнувајќи ја критичната важност на ефикасно спроведување на режимот на санкции, вклучувајќи ја и клучната улога што соседните земји, како и регионалните и субрегионалните организации, може да играат во овој поглед и поттикнувајќи ги напорите за понатамошно подобрување на соработката,

Утврдувајќи дека ситуацијата во Централноафриканската Република продолжува да претставува закана за меѓународниот мир и безбедност во регионот,

Постапувајќи согласно Поглавје VII од Повелбата на Обединетите нации,

Ембаргото за оружје

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

1. Одлучува дека, до 29 јануари 2016 година, сите земји-членки да продолжат да ги преземат сите неопходни мерки за да се спречи директна или индиректна набавка, продажба или пренос во Централноафриканската Република, од или преку нивните територии или од страна на нивните државјани, или користење на нивните национални бродови или авиони, на оружје и слични материјал од сите видови, вклучувајќи оружје и муниција, воени возила и опрема, паравоена опрема и резервни делови за горе изнесеното, и техничка помош, обука, финансиска или друга помош, во врска со воените дејствија или обезбедување, одржување или употреба на било какво оружје и слични материјални средства, вклучувајќи го и обезбедувањето на вооружените платеници без разлика дали потекнуваат или не од нивните територии, а одлучува понатаму дека оваа мерка не се однесува на:

(а) испораки наменети исклучиво за поддршка на или употреба од страна на МИНУСЦА, Регионалните оперативни сили на Африканската унија (АУ-РТФ), и мисии на Европската унија и француските сили распоредени во Централноафриканската Република;

(б) МИНУСЦА, АУ-РТФ, мисии на Европската унија и француските сили кои работат во Централноафриканската Република за да обезбедат организациски совети или неоперативна обука на владините сили на Централноафриканската Република и како што се однесува на примената на нивните мандати, и бара овие сили да дадат извештај за преземените мерки во оваа насока, како дел од нивните редовни извештаи до Советот;

(в) испораки на несмртоносна воена опрема наменети само за хуманитарна или заштитна употреба, а поврзани со техничка помош или обука, како што се однапред одобрени од страна на Комитетот;

(г) заштитна облека, вклучувајќи панцири и воени шлемови, привремено извезени во Централноафриканската Република од страна на персоналот на Обединетите нации, претставниците на медиумите и хуманитарните и развојните работници и поврзаниот персоналот, само за нивна лична употреба;

(д) испораки на мало и лесно оружје и друга сродна опрема наменета исклучиво за употреба во меѓународните патроли при пружањето безбедност во националното заштитено подрачје на реката Санга Три за да се одбранат од ловокрадство,

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

криумчарење на слонова коска и оружје, како и од други активности кои се во спротивност со националните закони на Централноафриканската Република или меѓународни правни обврски на Централноафриканската Република;

(f) испораки на оружје и друга сродна смртоносна опрема за силите на безбедност на Централноафриканската Република, наменети исклучиво за поддршка на или за користење во процесот на ССР во Централноафриканската Република, како што се однапред одобрени од страна на Комитетот; или

(e) други продажби или набавка на оружје и слични материјални средства, или обезбедување на помош или персонал, како што се однапред одобрени од страна на Комитетот;

2. Одлучува да им дозволи на сите земји-членки да, и дека сите земји-членки, по откривањето на предмети забранети со став 1 од оваа резолуција, ќе ги одземат, ќе ги регистрираат и ќе се ослободат (како на пример преку уништување, правење неоперативни, складирање или трансфер до држава освен земјите на потекло или на дестинација за ослободување) предмети чија набавка, продажба, трансфер или извоз е забранет со став 1 на оваа резолуција и одлучува понатаму дека сите земји-членки ќе соработуваат во таквите напори;

3. Го повторува својот повик до преодните власти, со помош на МИНУСЦА и меѓународни партнери, за решавање на нелегалниот трансфер, дестабилизирачката акумулација и злоупотребата на мало и лесно оружје во Централноафриканската Република, и да се обезбеди сигурно и ефикасно управување, складирање и безбедност на нивните залихи од малото и лесно оружје и собирање и/или уништување на вишокот, запленетото, неозначеното или незаконски поседуваното оружје и муниција и понатаму ја нагласува важноста на инкорпорирање на таквите елементи во програмите на ССР и на ДДРРР;

Забрана за патување

4. Одлучува дека, до 29 јануари 2016 година, сите земји-членки да продолжат да ги преземат сите неопходни мерки за да се спречи влез или транзит преку нивните територии на лица означени од страна на Комитетот, под услов дека

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

ништо во овој став не ја обврзува една држава да не дозволи на своите државјани влез на нејзината територија;

5. Одлучува дека мерките изречени во став 4 од овој член не се применуваат:

(а) Кога Комитетот одредува од случај до случај дека таквото патување е оправдано врз основа на хуманитарна потреба, вклучително и верската обврска;

(б) Кога влез или транзит се потребни за реализација на судски процес;

(в) Кога Комитетот одредува на основа од случај до случај дека изземањето ќе ги продлабочи целите на мир и националното помирување во Централноафриканската Република и стабилноста во регионот;

6. Нагласува дека повредите на забраната за патување може да ги поткопаат мирот, стабилноста и безбедноста на Централноафриканската Република и забележува дека лицата кои свесно го олеснуваат патувањето на поединец кој е на списокот во повреда на забраната за патување може да биде утврдено од страна на Комитетот дека ги исполниле критериумите предвидени со оваа резолуција;

Замрзнување на средства

7. Одлучува дека сите земји-членки, до 29 јануари 2016 година, ќе продолжат да ги замрзнат, без одлагање, сите фондови, други финансиски средства и економски ресурси кои се на нивните територии, а кои се во сопственост или контролирани, директно или индиректно, од страна на поединци или правни лица означени од Комитетот, или од страна на поединци или правни лица кои дејствуваат во нивно име или според нивна насока, или од страна на субјекти кои се поседувани или контролирани од нив, и *решава понатаму* дека сите земји-членки продолжуваат да обезбедат дека какви било фондови, финансиски средства или економски ресурси се спречени да се стават на располагање од страна на нивните државјани или од страна на какви било физички или правни лица во рамките на нивните територии, за или во корист на поединци или правни лица означени од страна на Комитетот;

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

8. Одлучува дека мерките изречени во став 7 погоре не се однесуваат на фондови, други финансиски средства или економски ресурси кои се утврдени од страна на релевантните земји-членки:

(а) дека се неопходни за основните трошоци, вклучувајќи го и плаќањето на храна, кирија или хипотека, лекови и медицински третман, даноци, премии за осигурување, како и сметки за комунални услуги или исклучиво за исплата на разумни професионални хонорари и надоместување на направените трошоци поврзани со обезбедување на правни услуги во согласност со националните закони, или давачки или трошоци за услуги, во согласност со националните закони, за рутинско држење или одржување на замрзнатите фондови, други финансиски средства и економски ресурси, по известување од страна на релевантната земја до Комитетот за намерата да дозволи, каде што е соодветно, пристап до такви фондови, финансиски средства или економски ресурси и во отсуство на негативна одлука од страна на Комитетот во рок од пет работни дена од известувањето;

(б) дека се неопходни за вонредни трошоци, под услов за таквата определба да е известен Комитетот од страна на релевантната земја или земјите-членки и да е одобрено од страна на Комитетот; или

(в) дека е предмет на судски, управен или арбитражен залог или пресуда, во кој случај фондовите, другите финансиски средства и економските ресурси може да се користат за да се реализира залогот или пресудата под услов залогот или пресудата да се донесени пред датумот на оваа резолуција, дека не е во корист на некое лице или субјект означено од страна на Комитетот, и е известно од страна на релевантната земја или земјите-членки до Комитетот;

9. Одлучува дека земјите-членки може да дозволат надополнување на сметките замрзнати, во согласност со одредбите од ставот 7 погоре, од камати или други приходи кои стасуваат на тие сметки или уплати согласно аранжманите, договорите или обврските кои се појавиле пред датумот на кој тие сметки станале предмет на одредбите на оваа резолуција, под услов секоја таква камата, други примања и уплати и понатаму да се предмет на овие одредби и да се замрзнати;

10. Одлучува дека мерките од став 7 погоре не ги спречува означена личност или субјект од правење на плаќање стасано според договор склучен пред

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

означувањето на таквата личност или субјект, под услов релевантните земји да утврди дека плаќањето не е директно или индиректно добиено од страна на физичко или правно лице означени во согласност со став 7 погоре, и по известувањето од релевантните земји до Комитетот за намерата да се направат или примат таквите плаќања или да дозволи, каде што е соодветно, одмрзнувањето на фондови, други финансиски средства или економски ресурси за оваа намена, од 10 работни дена пред таквото овластување;

Критериуми за означување

11. Одлучува дека мерките содржани во ставовите 4 и 7 да се применуваат на поединци и субјекти означени од страна на Комитетот дека се ангажирани во или дека обезбедуваат поддршка за дела кои го поткопуваат мирот, стабилноста или безбедноста на Централноафриканската Република, вклучувајќи ги и делата со кои се загрозуваат или повредуваат преодните договори, или кои се закана или пречка за процесот на политичката транзиција, вклучувајќи и транзиција кон слободни и фер демократски избори, или кои поттикнуваат насилство;

12. Дополнително одлучува во врска со ова дека мерките содржани во ставовите 4 и 7 се применуваат и на физички и правни лица означени од страна на Комитетот како лица:

(а) кои дејствуваат во повредата на ембаргото со оружје утврдено во ставот 54 од резолуцијата 2127 (2013) и проширено со став 1 од оваа резолуција, или како лица што директно или индиректно испорачуваат, продаваат, или пренесуваат на вооружените групи или криминалните мрежи во Централноафриканската Република, или како лица кои се приматели на оружје или било кое сродно материјално средство, или какви било технички совети, обука, или помош, вклучувајќи и финансирање и финансиска помош, поврзани со насилни активности на вооружени групи или криминални мрежи во Централноафриканската Република;

(б) кои се вклучени во планирање, насочување или извршување на дела со кои се повредува меѓународното право за човекови права или меѓународното хуманитарно право, како што е применливо, или што претставуваат злоупотреба или повреда на човековите права, во Централноафриканската Република, вклучувајќи ги и делата кои содржат сексуално насилство, земање цивили како мета или на нишан,

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

етнички или верски напади, напади врз училишта и болници, и киднапирање и присилно раселување;

(в) кои регрутираат или користат деца во вооружени конфликти во Централноафриканската Република, во повреда на важечкото меѓународното право;

(г) кои обезбедуваат поддршка за вооружени групи или криминални мрежи преку недозволената трговија со или експлоатација на природните ресурси, вклучувајќи дијаманти, злато, диви животни, како и производи од диви животни во или од Централноафриканската Република;

(д) кои вршат попречување на испораката на хуманитарна помош за Централноафриканската Република, или пристапот до, или дистрибуцијата на хуманитарна помош внатре во Централноафриканската Република;

(ѓ) кои се вклучени во планирање, насочување, спонзорирање или извршување на напади врз мисии на ОН или меѓународни безбедносни присуства, вклучувајќи МИНУСЦА, мисии на Европската унија и француски операции кои ги поддржуваат;

(е) кои се водачи на субјект кој Комитетот го има означено согласно со ставовите 36 или 37 од резолуцијата 2134 (2014) или оваа резолуција, или кои дале поддршка, или постапувале за или во име на, или во насока на, поединец или правно лице кое Комитетот ги има означено согласно со ставовите 36 и 37 од резолуцијата 2134 (2014) или оваа резолуција, или правно лице кое е поседувано или контролирано од страна на означени поединец или правно лице;

Комитет за санкции

13. Одлучува дека мандатот на Комитетот основан согласно со ставот 57 на резолуцијата 2127 (2013) се применува во однос на мерките изречени во ставовите 54 и 55 од резолуцијата 2127 (2013) и ставовите 30 и 32 од резолуцијата 2134 (2014) продолжени со оваа резолуција;

14. Ја нагласува важноста на одржување редовни консултации со засегнатите земји-членки, како што може да биде потребно, со цел да се обезбеди целосно спроведување на мерките предвидени во оваа резолуција;

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

Панел на експерти

15. *Ја изразува својата целосна поддршка за Панелот на експерти за Централната Африканска Република основан согласно со ставот 59 од резолуцијата 2127 (2013);*

16. *Одлучува да го продолжи мандатот на Панелот на експерти до 29 февруари 2016 година и ја изразува својата намера да го преиспита мандатот и да преземе соодветни мерки за натамошно продолжување најмногу до 29 јануари 2016 година и бара од генералниот секретар да ги преземе неопходните административни мерки што е можно побргу, за да ја поддржи својата акција;*

17. *Одлучува дека мандатот на Панелот на експерти треба да ги содржи следниве задачи:*

(а) *да помогне на Комитетот да го спроведува својот мандат како што е наведено во оваа резолуција, вклучително и преку обезбедување на Комитетот со информации релевантни за потенцијално означување, во некоја подоцнежна фаза, на физички или правни лица кои можеби се вклучени во активностите опишани во ставовите 11 и 12 погоре;*

(б) *да собира, истражува и анализира информации од земји, релевантните тела на Обединетите нации, регионалните организации и други заинтересирани страни во врска со спроведувањето на мерките утврдени во оваа резолуција, особено за случаи на непридржување;*

(в) *да обезбеди на Комитетот среднорочно ажурирање не подоцна од 30 јули 2015 година и завршен извештај до Советот за безбедност, по дискусија со Комитетот, до 31 декември 2015 година за спроведување на мерките изречени со ставовите 54 и 55 од резолуцијата 2127 (2013) и ставовите 30 и 32 од резолуцијата 2134 (2014), а обновено со ставовите 1, 2, 4 и 7 од оваа резолуција;*

(г) *да поднесува ажурирања во врска со напредокот до Комитетот, особено во ситуации на итност, или како што самиот Панел смета дека е потребно;*

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

(д) да му помогне на Комитетот во пречистување и ажурирање на информациите во врска со списокот на поединци и субјекти означени од страна на Комитетот во согласност со критериумите обновени со ставовите 11 и 12 погоре, вклучително и преку обезбедување на биометриски информации и дополнителни податоци за јавно достапното описно резиме на причините за ставање на списокот;

(ѓ) да му помогне на Комитетот преку обезбедување на информации во врска со поединци и субјекти кои можат да ги исполнат критериумите за означување во ставовите 11 и 12 погоре, вклучувајќи и известување на таквите информации до Комитетот, како што тоа станува достапно, и да ги вклучи во своите формално напишани извештаи, и имињата на лицата и субјектите кои се потенцијални кандидати за ставање на списоците, соодветните информации за идентификација, и релевантните информации во врска со тоа зошто поединецот или правното лице може да ги исполни критериумите од ставовите 11 и 12 погоре за да биде означено;

18. *Го повикува* Панелот на експертите активно да соработува со други панели или експертски групи формирани од Советот за безбедност, како што е релевантно за примената на нивниот мандат;

19. *Изразува* особена загриженост во врска со извештаите за илегалните мрежи на шверц кои продолжуваат да ги финансираат и снабдуваат вооружените групи во Централноафриканската Република, и го *охрабрува* Панелот, во текот на извршувањето на својот мандат, да му посвети посебно внимание на анализата на таквите мрежи;

20. *Ја повикува* Централноафриканската Република, соседните земји и другите земји-членки на Меѓународната конференција за Регионот на Големите езера (ИЦГЛР) да соработуваат на регионално ниво за да се испитаат и да се води борба против регионалните криминални мрежи и вооружените групи вклучени во шверцот и нелегалната експлоатација на природните ресурси, вклучувајќи го златото, дијамантите и недозволениот лов и трговија со дивите животни;

21. *Ги повикува* сите страни и сите земји-членки, како и меѓународните, регионалните и субрегионалните организации да обезбедат соработка со Панелот на експертите и безбедност на неговите членови;

РЕЗОЛУЦИИ НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ СО КОИ СЕ ВОВЕДУВА, ИЗМЕНУВА ИЛИ УКИНУВА РЕЖИМ НА САНКЦИИ ПРОТИВ ДРЖАВИ, ЕНТИТЕТИ ИЛИ ПОЕДИНЦИ

22. Понатаму апелира до сите земји-членки и сите релевантни тела на Обединетите нации да обезбедат непречен пристап, особено во врска со лицата, документите и местата, со цел Панелот на експертите да го изврши својот мандат;

23. Бара од специјалниот претставник на генералниот секретар на ОН за деца и вооружен конфликт и специјалниот претставник за сексуално насилство во конфликти, да продолжат со споделувањето на релевантните информации со Комитетот во согласност со став 7 од Резолуцијата 1960 (2010) и став 9 од резолуцијата 1998 (2011);

Известување и преглед

24. Ги повикува сите земји, особено оние во регионот и оние каде означените лица и означените субјекти имаат свое седиште, редовно да го известуваат Комитетот за активностите што ги презеле за спроведување на мерките наметнати со одредбите во врска со мерките изречени во ставовите 54 и 55 на резолуцијата 2127 (2013) и ставовите 30 и 32 од резолуцијата 2134 (2014), обновени со ставовите 1, 2, 4 и 7 од оваа резолуција;

25. Потврдува дека ја има ситуацијата во Централноафриканската Република под постојан преглед и дека е подготвен да ја преиспита соодветноста на мерките содржани во оваа резолуција, вклучувајќи и зајакнување преку дополнителни мерки, особено за замрзнување на средства, промена, суспендирање или укинување за преземените мерки, како што може да биде потребно во секое време, со оглед на постигнатиот напредок во стабилизацијата на земјата и во согласност со оваа резолуција;

26. Одлучува да остане активно вклучен по ова прашање.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. - Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2015 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2015191